

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SOSYAL HİZMET ANABİLİM DALINDA GÖREVLİ
AKADEMİSYENLERİN DUAL (İKİLİ) İLİŞKİLERE YÖNELİK
GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

HAZIRLAYAN: İLKNUR CANBULAT
YÜKSEK LİSANS TEZİ

SOSYAL HİZMET ANABİLİM DALI

DANIŞMAN:
PROF. DR. FATİH ŞAHİN

MANİSA - 2019

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SOSYAL HİZMET ANABİLİM DALINDA GÖREVLİ
AKADEMİSYENLERİN DUAL (İKİLİ) İLİŞKİLERE YÖNELİK
GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

HAZIRLAYAN: İLKNUR CANBULAT
YÜKSEK LİSANS TEZİ

SOSYAL HİZMET ANABİLİM DALI

DANIŞMAN:
PROF. DR. FATİH ŞAHİN

TEZ JÜRİSİ
PROF. DR. FATİH ŞAHİN
DOÇ. DR. DERYA ŞAŞMAN KAYLI
DR. ÖĞRETİM ÜYESİ HADİYE KÜÇÜKKARAGÖZ

MANİSA - 2019

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞ FORMU

Referans No	10257599
Yazar Adı / Soyadı	İLKNUR CANBULAT
T.C.Kimlik No	62113084230
Telefon	5547626789
E-Posta	ilknurkazer@hotmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi
Tezin Tercümesi	Evaluation of View and Opinions About Dual Relationships of Academicians Who Work in the Department of Social Work
Konu	Sosyal Hizmetler = Social Services
Üniversite	Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Anabilim Dalı	Sosyal Hizmetler Anabilim Dalı
Bilim Dalı	Sosyal Hizmet Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2019
Sayfa	128
Tez Danışmanları	PROF. FATİH ŞAHİN
Dizin Terimleri	
Önerilen Dizin Terimleri	Sosyal hizmet etiği, Mesleki sınırlar, İkili ilişkiler, Social work ethics, Professional boundaries, Dual relationships

15.07.2019

İmza:.....

(Tez kitabına konulacak olan)
YÜKSEK LİSANS TEZ SINAVI TUTANAĞI

Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi İlknur KAZER CANBULAT Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığı “**Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş Ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi**” başlıklı bu çalışma, jürimizce Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca değerlendirilerek “ **KABUL**” kararı verilmiştir. 21/06/2019

Jüri Üyesi

İmza

Prof. Dr. Fatih ŞAHİN (Tez Danışmanı)
Manisa Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrt. Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi Hadiye KÜÇÜKKARAGÖZ
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğrt. Üyesi

Doç. Dr. Derya ŞAŞMAN KAYLI
Manisa Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrt. Üyesi

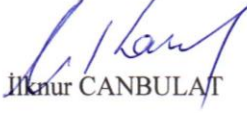
Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 28.06.2019
tarih ve...19..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Bilal-i HABEŞ GÜMÜŞ
Enstitü Müdürü Vekili

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilemeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışım olmadığını beyan ederim.

İlknur CANBULAT

TEŞEKKÜR

Araştırmam süresince bilgisi ve tecrübesi ile kendimi geliştirmeme yardımcı olan ve araştırma sürecimi kolaylaştıran hocalarımdan öncelikle Değerli Danışmanım Prof. Dr. Fatih ŞAHİN'e, tüm akademik hayatım boyunca güleryüzü, anlayışı ve yardımseverliği ile sosyal desteğini esirgemeyen Değerli Hocam Prof. Dr. Eda PURUTÇUOĞLU'na, Toplumsal Cinsiyet dersleri ile tanışma şansını yakaladığım, feminizm tarihi ile hayata bakış açımı değiştiren Değerli Hocam Doç. Dr. Derya ŞAŞMAN KAYLI'ya teşekkür ederim.

Hayatımın her döneminde olduğu ve olacağı gibi yüksek lisansım sırasında hiçbir fedakarlıktan çekinmeyen Eşim Aydın CANBULAT'a çok teşekkür ediyorum.

KISALTMALAR

APA	:Amerika Psikoloji Derneği (American Psychological Association)
CSWE	:Sosyal Hizmet Eğitim Konseyi (Council on Social Work Education)
EÖ	: Eski Öğrenci
MÖ	: Mevcut Öğrenci
NABSW	:Ulusal Siyahi Sosyal Hizmet Uzmanları Birliği (National Association of Black Social Workers)
NASW	:Ulusal Sosyal Hizmet Uzmanları Birliği (National Associations of Social Workers)
SHU	:Sosyal Hizmet Uzmanı
SHUDER	:Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği
TCK	:Türk Ceza Kanunu

İÇİNDEKİLER.....Sayfa No

BEYAN.....	i
TEŞEKKÜR.....	ii
KISALTMALAR.....	iii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	vii
TABLOLAR DİZİNİ.....	viii
1. ÖZET.....	1
2. ABSTRACT.....	3
3. GİRİŞ VE AMAÇ.....	5
4. GENEL BİLGİLER.....	7
4.1.SOSYAL HİZMET MESLEĞİNDE SINIR KAVRAMI.....	10
4.1.1. Mesleki Sınır Sorunu Kavramı.....	11
4.1.2. Sınır Geçişi.....	12
4.1.3. Sınır İhlali.....	13
4.2. İKİLİ İLİŞKİLER.....	14
4.3. SINIR SORUNLARINA YOL AÇAN İKİLİ İLİŞKİ TÜRLERİ.....	16
4.3.1. Yakın İlişkiler.....	20
4.3.1.1. Cinsel ilişkiler	20
4.3.1.2. Fiziksel temas.....	23
4.3.1.3. Eski sevgiliyle danışma.....	23
4.3.1.4. Samimi hareketler.....	24
4.3.2. Kişisel yarar.....	25
4.3.2.1. Parasal kazanç.....	25
4.3.2.2. Ürünler servisler.....	26
4.3.2.3. Yararlı bilgi.....	26
4.3.3. Duygusal ve Bağımlılık İhtiyaçları.....	27
4.3.4. Alturistik Jestler (Elseverlik).....	28
4.3.5. Beklenmedik Durumlar.....	29

4.4. AKADEMİK ALANDA İKİLİ İLİŞKİLER.....	29
4.4.1. Duygusal (Cinsel) Partner/Eğitimci Rolü.....	30
4.4.2. Arkadaş/Eğitimci Rolü.....	31
4.4.3. Terapist /Eğitimci Rolü.....	31
4.4.4. İşveren/Eğitimci Rolü.....	32
4.5. YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	32
4.6. İKİLİ İLİŞKİLER HAKKINDA KARAR VERMEK VE İKİLİ İLİŞKİLERİ YÖNETMEK.....	36
5.GEREÇ ve YÖNTEM.....	41
5.1.ARAŞTIRMANIN TİPİ.....	41
5.2.ARAŞTIRMANIN YAPILDIĞI YER VE SÜRESİ.....	41
5.3 ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ.....	41
5.4 ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ.....	42
5.5 BAĞIMLI ve BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLER.....	45
5.5.1. Bağımsız Değişkenler.....	45
5.5.2. Bağımlı Değişkenler.....	45
5.6 VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	46
5.7 VERİ TOPLAMA YÖNTEMİ.....	46
5.8 VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	47
5.9 ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	48
5.10 ARAŞTIRMANIN ETİK YÖNÜ.....	48
6. BULGULAR.....	49
6.1. ANKETİN GÜVENİRLİĞİ.....	49
6.2. AKADEMİSYENLERİN TANIMLAYICI BULGULAR.....	50
6.2.1. Akademisyenlerin Davranış Önergeleri Hakkındaki Tanımlayıcı Bulguları.....	53
6.3. KARŞILAŞTIRMALI BULGULAR.....	77
7. TARTIŞMA.....	83
8. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	94

9. KAYNAKLAR.....	97
10. EKLER.....	104
EK 1: YÖNETİM KURULU KARARI	
EK 1: YÖNETİM KURULU KARARI.....	104
EK 2. ETİK KOMİSYON İZNİ	105
Ek 3. TEZ ÇALIŞMASI UYGULAMA İZİN YAZILARI.....	106
EK 5. ANKET FORMU.....	122
Ek 5: ALINTI RAPORU.....	126
11. ÖZGEÇMİŞ.....	127

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Akademisyenlerin Davranış Önermelerinin Etik Uygunluğu Hakkında Verdikleri Cevapların Ortalamaları.....	73
Şekil 2. Akademisyenlerin Davranış Önermeleri Hakkındaki Cevaplarının Puan Dağılımı	75
Şekil 3. Akademisyenlerin Mevcut Öğrenciler Hakkındaki Davranış Önermelerine Verilen Cevapların Puan Dağılımı	76
Şekil 4. Akademisyenlerin, Eski Öğrenciler Hakkındaki Davranış Önermelerine Verilen Cevapların Puan Dağılımı	76

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. Reamer’a göre Sınır Sorunu Yaratan Konular.....	20
Tablo 2. Anketin Güvenirlik Değeri	49
Tablo 3. Akademisyenlerin Cinsiyetlere Göre Dağılımı	50
Tablo 4. Akademisyenlerin Yaş Dağılımı.....	50
Tablo 5. Araştırmaya Katılanların Medeni Durumlarına Göre Dağılımı.....	51
Tablo 6. Akademisyenlerin Mezuniyet Durumlarına Göre Dağılımı	51
Tablo 7. Akademisyenlerin Ünvanlarına Göre Dağılımı	51
Tablo 8. Akademisyenlerin Sosyal Hizmet Etiği Eğitimi Alma Durumlarına Göre Dağılımı	52
Tablo 9. Akademisyenlerin Çalışma Yıllarına Göre Dağılımı	52
Tablo 10. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilerini Meslekle İlgili (asistanlık, projelerde görev vermek vb.) Bir İşe Almayı Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı.....	54
Tablo 11. Akademisyenlerin Eski Öğrencilerini Meslekle İlgili (asistanlık, projelerde görev vermek vb.) Bir İşe Almayı Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	54
Tablo 12. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilerine Meslek Dışı-Profesyonellik İçermeyen- Bir İş (çocuk bakıcılığı, boyacılık vb.) Vermeyi Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	55
Tablo 13. Akademisyenlerin Eski Öğrencilerine Meslek Dışı-Profesyonellik İçermeyen- Bir İş (çocuk bakıcılığı, boyacılık vb.) Vermeyi Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	56
Tablo 14. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencileri ile Duygusal İlişki Yaşamayı Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	56
Tablo 15. Akademisyenlerin Eski Öğrencileri ile Duygusal İlişki Yaşamayı Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	57
Tablo 16. Akademisyenlerin Mevcut Öğrenciler ile Sosyal-Kişisel (dostluk kurmak, ev ziyaretlerinde bulunmak vb.) İlişki Kurmayı Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	58
Tablo 17. Akademisyenlerin Eski Öğrenciler ile Sosyal-Kişisel (dostluk kurmak, ev ziyaretlerinde bulunmak vb.) İlişki Kurmayı Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı.....	58

Tablo 18. Akademisyenlerin Mevcut Öğrenciler ile Sosyal-Grup Aktivitelerine (düğün, davet vb. etkinlikler) İlişki Kurmayı Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı.....	59
Tablo 19. Akademisyenlerin Eski Öğrenciler ile Sosyal-Grup Aktivitelerine (düğün, davet vb. etkinlikler) Katılmayı Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	60
Tablo 20. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilere Eğitim Dışı Konularda (özel hayat, iş girişi, inanç, politika vb.) Danışmanlık Yapmayı Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	61
Tablo 21. Akademisyenlerin Eski Öğrencilere Eğitim Dışı Konularda (özel hayat, iş girişi, inanç, politika vb.) Danışmanlık Yapmayı Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	61
Tablo 22. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilerin Aynı Zamanda Terapisti Olmayı Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	62
Tablo 23. Akademisyenlerin Eski Öğrencilerin Aynı Zamanda Terapisti Olmayı Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	63
Tablo 24. Akademisyenlerin Mevcut Öğrenciler ile Akademik Çalışma Yapmayı Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	63
Tablo 25. Akademisyenlerin Eski Öğrenciler ile Akademik Çalışma Yapmayı Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	64
Tablo 26. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilerden Hediye Kabul Etmeyi Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	65
Tablo 27. Akademisyenlerin Eski Öğrencilerden Hediye Kabul Etmeyi Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı.....	65
Tablo 28. Akademisyenlerin Mevcut Öğrenciler ile Fiziksel Temas (sarılmak, kucaklamak) Kurmayı Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	66
Tablo 29. Akademisyenlerin Eski Öğrenciler ile Fiziksel Temas (sarılmak, kucaklamak) Kurmayı Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	66
Tablo 30. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilere Kişisel Cep Telefonu Numarası Vermeyi Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	67
Tablo 31. Akademisyenlerin Eski Öğrencilere Kişisel Cep Telefonu Numarası Vermeyi Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	68
Tablo 32. Akademisyenlerin Öğrencilerin Yanında Argo Kelimeler Kullanmayı Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	69

Tablo 33. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilerle Dini ya da Siyasi Konular gibi Ders Dışı Konular Hakkında Konuşmayı Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı.....	69
Tablo 34. Akademisyenlerin Eski Öğrencilerle Dini ya da Siyasi Konular gibi Ders Dışı Konular Hakkında Konuşmayı Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	70
Tablo 35. Akademisyenlerin Ekonomik Sıkıntı Yaşadığı Bilinen Mevcut Öğrencilere Ekonomik Yardımda Bulunmayı Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	71
Tablo 36. Akademisyenlerin Ekonomik Sıkıntı Yaşadığı Bilinen Eski Öğrencilere Ekonomik Yardımda Bulunmayı Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	71
Tablo 37. Akademisyenlerin Yakınları, Akrabaları, Eski Müracaatçıları Yöneticisi Olunan Akademik Programa Öğrenci ya da Eğitimci Olarak Kabul Etmeyi Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı	72
Tablo 38. Cinsiyet, Mezun Olunan Bölüm ve Akademik Ortamda Çalışma Yılı Açısından Akademisyenlerin Mevcut ve Eski Öğrencileriyle İşveren/Eğitimci Rolünü Üstlenmeyi Etik Açısından Uygun Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular	77
Tablo 39. Cinsiyet, Mezun Olunan Bölüm ve Akademik Ortamda Çalışma Yılı Açısından Akademisyenlerin Mevcut ve Eski Öğrencileriyle Duygusal.....	78
Partner/Eğitimci Rolünü Üstlenmeyi Etik Açısından Uygun Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular	78
Tablo 40. Akademisyenlerin Cinsiyeti Açısından Duygusal Partner/Eğitimci Rolünü Üstlenmeye Yönelik Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular	79
Tablo 41. Cinsiyet, Mezun Olunan Bölüm ve Akademik Ortamda Çalışma Yılı Açısından Akademisyenlerin Mevcut ve Eski Öğrencileriyle Sosyal-Kişisel Etkinliklere Katılmayı Etik Açısından Uygun Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular.....	79
Tablo 42. Cinsiyet, Mezun Olunan Bölüm ve Akademik Ortamda Çalışma Yılı Açısından Akademisyenlerin Mevcut ve Eski Öğrencileriyle Sosyal-Grup Etkinliklere Katılmayı Etik Açısından Uygun Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular.....	80

Tablo 43.Cinsiyet, Mezun Olunan Bölüm ve Akademik Ortamda Çalışma Yılı Açısından Akademisyenlerin Mevcut ve Eski Öğrencileriyle Terapist/Eğitimci Rolünü Üstlenmeyi Etik Açıdan Uygun Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular	81
Tablo 44. Akademisyenlerin Cinsiyeti Açısından Terapist/Eğitimci RolünüÜstlenmeye Yönelik Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular	82

Başlık: Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi

Öğrencinin adı: İlknur CANBULAT

Danışman: Prof. Dr. Fatih ŞAHİN

Anabilim Dalı: Sosyal Hizmet Anabilim Dalı

1. ÖZET

Amaç: İç Anadolu ve Marmara bölgesinde bulunan üniversiteler ile Manisa Celal Bayar Üniversitesinin sosyal hizmet bölümünde görevli akademisyenlerin ikili ilişkiler hakkındaki görüş ve düşüncelerini değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılarak; 14 üniversitede tam zamanlı olarak görev yapan 172 akademisyenin eski ve mevcut öğrencileri ile olası ikili ilişkiler hakkındaki görüş düşünceleri değerlendirilmiştir. Veri toplama aracı olarak literatür kapsamında yapılandırılmış anket kullanılmıştır. Anket,online ortamda ve Haziran-Kasım 2018 tarihleri arasında uygulanmıştır. İstatistiksel analizlerde SPSS paket programı kullanılmıştır. Anketin güvenilirliği Cronbach Alfa katsayı ile ölçülmüştür. Anket, likert tipte hazırlanmıştır. Karşılaştırmalı bulguların analizinde ki-kare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Sosyal hizmet alanında görevli akademisyenlerin hiçbiri eski öğrencileri (EÖ) ile akademik çalışma yapma konusunda olumsuz görüş belirtmemiştir. Akademisyenlerin %90'ı mevcut öğrencilerle (MÖ) duygusal ilişki yaşamayı, %89,2'si öğrencilerinin yanında argo konuşmayı, %89'umevcut öğrencilere meslek dışı bir iş vermek etik dışı kabul ederken;%78,8'i eski öğrencilerine kişisel cep numaralarını vermeyi, %80'i mevcut öğrencilere meslekle ilgili bir iş vermeyi etik açıdan uygun kabul etmektedir.Akademisyenlerin cinsiyetininterapistlik ve duygusal partnerlik rollerini üstlenme konusunda farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır.

Sonuç:Bilgi ve tecrübelerinin yanı sıra davranışlarıyla da öğrencilerine rol-model olan akademisyenlerin ikili ilişkilerle ilgili tutumları, toplumun dezavantajlı grupları ile çalışacak olan SHU'ların yetişmesinde önemli etkiye sahiptir. Bu nedenle akademik ortamda potansiyel risk içeren ikili ilişkilerin önceden tespit edilmesi,

doğru şekilde yönetilmesi sosyal hizmet mesleğinin geleceğini ve itibarını doğrudan etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal hizmet etiği, Mesleki sınırlar, İkili ilişkiler

Title: Evaluation of View and Opinions About Dual Relationships of Academicians Who Work in the Department of Social Work.

Student Name: İlknur CANBULAT

Supervisor: Prof. Dr. Fatih ŞAHİN

Department: Social Work

2. ABSTRACT

Purpose: The purpose of this study evaluates view and opinions about dual relationships of academicians who work department of social work in Central Anatolia Region, Marmara Region and Manisa Celal Bayar University.

Materials and Methods: By using relational screening method; The view and opinions of 172 academicians who work full time at 14 universities are evaluated. about possible dual relationships between former and current students. A structured questionnaire within the scope of literature was used as a data collection tool. The survey was conducted online and between June and November 2018. SPSS package program was used for statistical analysis. The reliability of the questionnaire was measured with Cronbach Alpha coefficient. Likert type were used in the questionnaire. Chi-Square (χ^2) test was used in the analysis of comparative findings

Findings: None of academicians who work department of social work stated a negative opinions on making academic studies with their former students. while 90% of academicians to experience emotional relationship with current students, 89.2% of academicians to speak slang next to their students, 89% of academicians to employ students for nonoccupational job evaluate unethical; 78.8% of academicians to give personal phone numbers to their former students and 80% of them to employ for occupational job to current students evaluate appropriate in terms of ethic. It has been found that there is a significant difference between the academicians' acceptance roles of therapist and emotional partner in terms of gender.

Result:The attitudes about dual relationships of the academicians who are role-model towards their students with their knowledge, experiences and behaviours have a significant impact on the training of social workers who will work with disadvantaged groups of the society. For this reason, the determination and correct

management of the dual relationships which have potential risks in the academic environment directly affect the future and reputation of the social work profession.

Key Words: Social work ethics, Professional boundaries, Dual relationships

3. GİRİŞ VE AMAÇ

Farkındalık kazanmak, etik anlayışı benimsemek ve uygulamalarda bilinçli bir şekilde etik kuralları uygulamak için ilk adım lisans eğitiminde atılmaktadır. Bu nedenle özellikle yardım veren meslek gruplarında (psikolog, sosyal hizmet uzmanı, psikiyatrist, vb.) müracaatçı/danışan, meslektaş/süpervizör ya da öğrenci/stajyerlerin sömürü ya da potansiyel riske maruz kalmasını engellemek için etik konusunda ikili ilişkilerin tanımı, türleri, yapısı, önleme/risk analizi hakkında nitel ve nicel araştırmalar yapılmaktadır. Fakat ülkemizde henüz ikili ilişkiler konusunda yapılmış bir çalışma bulunmamaktadır.

2017 eğitim ve öğretim yılında sosyal hizmet lisans bölümlerine 6125 öğrenci yerleşmiştir ve her geçen gün sosyal hizmet bölümünün popülerliği artmaktadır. Sosyal hizmet mesleğine artan talebin sonucunda kaliteli eğitim sağlayabilmek için sosyal hizmet eğitimi veren akademisyenlerin teorik ve pratik bilgisinin yanında hayatın her alanında ve her anında ihtiyaç duyulabilen sosyal hizmet felsefesini öğrencileri, meslektaşları, süpervizyon sağladığı kişiler ile olan profesyonel ve sosyal ilişkilerinde de göstermesi gerekmektedir. Geleceğin sosyal hizmet uzmanlarını yetiştiren eğitimcilerin etik ilkeleri benimsemesi, öğrencilerine sadece mesleki bilgi ve becerileri ile değil aynı zamanda davranışları ile rol-model olması önemlidir.

İkili ilişkiler hakkında ülkemizde yapılacak çalışmalar, etik standartlarda revizyona gidilmesi için kaynaklık yapabilir ve mesleğin daha profesyonel bir şekilde uygulanmasını, toplum içinde mesleğin saygınlığının artmasını sağlayacak etkiye sahiptir.

Toplumsal yapı nedeniyle dile getirilmekten kaçınılan, mesleki müdahale sürecine yüksek düzeyde etki eden ikili ilişkilerin akademik ortamdaki şeklinin ortaya konması ve olumsuz etkilerine engel olmak için önceden tedbir alınması eğitim kalitesini arttıracak bir husustur.

Savunmasız, dezavantajlı ve risk altındaki grupların refah düzeyini arttırmak için çalışan sosyal hizmet uzmanlarının etik ilkeleri maksimum düzeyde uygulamalarına aktarması gerekmektedir. Bu nedenle ülkemizde bugüne kadar incelenmemiş bir konu olan ikili ilişkilerin akademik boyutunu akademisyenlerin görüş ve düşünceleri üzerinden ele alan bir araştırma yapılmıştır. Araştırma verileri; akademisyenlerin ikili ilişkileri kabul etme durumlarının cinsiyet, akademik ortamda çalışılan yıl, lisans mezuniyeti gibi demografik özelliklere göre farklılıklarını incelemektedir.

4. GENEL BİLGİLER

Amerika'daki öncü sosyal hizmet kuruluşlarından Ulusal Sosyal Hizmet Uzmanları Birliği (NASW) ve Türkiye'deki sosyal hizmet uzmanlarının (SHU) mesleki kuruluşu Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği (SHUDER)'nin ikili ilişkiler konusunu içeren etik ilkeleri incelenmiştir. Çalışmada NASW etik kurallarına sıkça yer verilmesinin sebebi araştırma konusu olan ikili ilişkiler hakkındaki literatürün büyük bir kısmının NASW etik ilkeleri üzerinden oluşturulmuş olmasıdır (Claudia 2010). NASW ve SHUDER sosyal hizmet etik kurallarının ortak özelliği olarak söz konusu ikili ilişki, sömürü ve istismar içeriyorsa mesleki müdahaleden önce ya da sonra kaçınılması gereken ve etik dışı bir ilişkidir.

Etik, bir mesleğin kamuya karşı hesap verebilirliğini sağlar. Mesleğin uygulayıcıları için bir rehber niteliğinde olan etik kurallar, mesleğin standartlarını oluşturur. Literatürde mesleki standartlar için “Etik Kod” kavramı da kullanılmaktadır. Sosyal hizmet mesleği oldukça kapsayıcıdır. Mesleğin icra edileceği toplumun örf, adetleri, inancı, ekonomik ve kültürel durumu, yürürlükte olan politikaları; uygulama alanı (özel sektör, gönüllülük, kamu hizmeti, yerel yönetimler) gibi faktörler sosyal hizmet mesleğinin uygulanma şeklinin ana damarlarını oluşturmaktadır. Her toplumda farklı şekilde işleyen bu damarların yanı sıra, çeşitli koşullara göre değişim içinde olan sosyal refah sistemleri ve hükümet politikaları da sosyal hizmet mesleğini değişime açık hale getirmektedir. Bu durum meslek etiğini de etkilemekte ve etik konusunu tartışmalı ve zorlu bir alan haline getirmektedir (Banks 2006). Aynı zamanda SHU'lar tarafından etik ilkelerin farklı yorumlanması ve farklı bakış açısına sahip mesleki organizasyonlara katılmak bazı mesleki sınırları ve standartları göreceli hale getirmektedir. Örneğin; Amerika'daki bir sosyal hizmet kuruluşu olan Ulusal Siyahi Sosyal Hizmet Uzmanları Birliğinin (National Association of Black Social Workers-NABSW) ikili ilişkilere yaklaşımı NASW'dan farklıdır. Maddelerinden birinde *“Ücretli veya profesyonel savunuculuğumu siyahi kamu yararına gönüllü hizmetle tamamlamaya hazırım.”* şeklinde yer alan etik ilkedен anlaşılacağı gibi NABSW, belli etnik özelliklere sahip

bir topluluğu kayırma davranışı içerisinde ve bu tür davranışlar ikili ilişkileri doğuran ve geliştiren yapıdadır (Prom Boland ve Anderson 2005). Ancak bu istenen bir durum değildir. Etik kodların her kültürde uygulanabilir, ideolojilerden bağımsız ve evrensel olması beklenmektedir (Kuçuradi 2003).

1990 yılında etik ilkelerle ilgili ücret ve müracaatçıların talepleri doğrultusunda değişiklikler yapılmış, 1992 yılında ise etik ilkelerle ilgili 2 yeni kavram ortaya çıkmıştır. Bunlardan biri SHU'nun yetersizliği, diğeri ise müracaatçılarla ikili (dual) ve çoklu (multiple) ilişkilerdir. Bunun yanında gizlilik ve üçüncü şahıslar, bilgilendirilmiş onay, sınır sorunlar, mesleki korumacılık, sosyal hizmetin moral misyonu, dernekleşme, engelli SHU'lar, endüstriyel sosyal hizmette etik kurallar, süpervizyonda etik sorunlar gibi konularda da yeni bilgi ve tartışmalar ortaya çıkmıştır. Bunların sonucunda ise 1996 yılında yeni etik kurallar düzenlemiştir. Reamer'a göre 1996 yılında hazırlanan etik kurallar sanat eseri niteliğindedir ve mesleğin misyonunu, temel değerlerini açık bir şekilde özetlemektedir (Duyan 2010).

Bir sosyal hizmet uzmanının; müracaatçılara, mesleğe, meslektaşlara, uygulama ortamına, kendisine ve topluma ilişkin etik sorumlulukları vardır. Sosyal hizmet uzmanları mesleki tutum ve davranışlarında, karar verme süreçlerinde etik kuralları ve sorumluluklarını dikkate almak zorundadır. Fakat bir konu hakkında ilgili etik kurallara başvurmak her zaman etik davranış sergileneceği anlamına gelmez. Etik kurallar tüm çatışmaları, ikilemleri çözemeyebilir ve etik ihlal olarak adlandırılan etik dışı eylemler ortaya çıkabilir. (<https://www.socialworkers.org/About/Ethics/Code-of-Ethics/Code-of-Ethics-English.aspx> erişim tarihi: 07.10.2017). Sosyal hizmet alanında etik ihlal, sosyal hizmet uygulayıcılarının, sosyal hizmet eğitimcilerinin mesleki ilişki içerisinde bulunduğu kişilere yönelik eylemlerinde dikkatsizlik, özen eksikliği, çıkar ya da baskı nedeniyle hizmet alan kişiyi maddi ve manevi zarara uğratmasıdır (Acar ve ark. 2017).

Bireysel ve mesleki sorumluluklar arasında karar verememe durumu olan etik ikilemlerde SHU, müracaatçısının üstün yararını gözeterek karar vermelidir. Reamer, etik ikilemleri düzgün bir biçimde ele almak için sosyal hizmet uzmanlarının kendilerinin ve müracaatçıların içinde olduğu koşulları, eylem için mevcut alternatifleri ve kaynakları göz ardı etmemeleri gerektiğini ifade etmektedir (Reamer

1982; akt: Holland ve Kilpatrick 1991). Karar verilememesi halinde sosyal hizmet uzmanının mevzuattan, çalıştığı kurumun hukuk biriminden, mesleki organizasyonun etik kurulundan (dernekler), diğer meslektaşlarından ve literatürden bilgi ve süpervizyon almasının faydalı olacağı gibi; etik ikilemleri çözme süreçlerini ve modellerini bilmesi daha hızlı ve pratik bir şekilde sorunları çözümlemesini sağlayabilir (Gökçearslan ve Gönen 2011). Fakat sosyal hizmet uygulayıcıları, idarecileri, akademisyenleri ve eğitim-staj danışmanları için temel olan mesleki standartları bilmek ve uygulamalara yansıtabilmektir.

Sosyal hizmet mesleğinin etik standartları, uygulama ve meslek için izleme ve hesap verme sistemi oluşturmaktadır. Örneğin; mesleki müdahale sürecindeki iletişim ve etkileşimden dolayı kaygı duyan bir müracaatçı mesleki kuruluşun araştırma komitesine başvuruda bulunabilir. Komitenin araştırmaları sonucunda SHU'nun mesleki kuruluş üyeliğinin iptaline (meslekten ihraç) varan yaptırımlarla sonuçlanabilir. Etik standartların ikinci amacı ise uygulamanın kalite ölçüsü olmasıdır. Mesleki müdahale sürecinde gerçekleşen olaylarla ilgili şikayetlerde ve açılan davalarda mesleki standartlar meslek elemanının değerlendirilme çerçevesini belirlemektedir. Şikâyetleri değerlendiren mercilerin işini kolaylaştıran standartlar aynı zamanda SHU'yu da korumaktadır. Çünkü ABD'de SHU'lara karşı açılan davalara bakıldığında büyük çoğunluğunun uygun mesleki davranışlarda bulunmamak konularını (ihmkarlık, malpraktis, güven ihlali, cinsel uygunsuzluk vb.) içerdiği görülmektedir (Jayaratne ve ark. 1997).

Ülkemizde hasta hakları konusunun ön plana çıkmasıyla daha sık kullanılmaya başlayan 'Malpraktis' kavramı, tıbbi hukuk kavramlarından ve genel olarak hatalı tıbbi uygulamalar olarak bilinmektedir. Genel ifade ile bir sağlık çalışanının; bilgisizlik, tecrübesizlik, ilgisizlik, performans düşüklüğü, uygulama standartlarından sapma gibi etik ihlaller nedeniyle hastanın/danışanın/müracaatçının zarar görmesine sebebiyet vermesidir (Büken ve ark. 2003).

Gelişmiş ülkelerde farklı boyutlarıyla (etik, adalet, eğitsel, yönetsel, vb.) uzun yıllardır tartışılmakta olan malpraktis, özellikle tıbbi alandaki hatalı uygulamaların basın-yayın organlarında yer bulması, hasta hakları konusundaki bilinç düzeyinin ve hizmet alanların sistemden beklentisinin artmasıyla son 10 yıldır ülkemizde de

tartışılmaktadır (Ertem ve ark. 2009). Bu çalışmada, malpraktis kavramı profesyoneller tarafından uygulanan sosyal hizmet uygulamalarında SHU'ların, sosyal hizmet etiğine ve ilgili yasal mevzuata aykırı olmakla birlikte dikkatsizlik, özensizlik, tedbirsizlik gibi mesleki sorumluluğa uygun olmayan davranışları sonucunda müracaatçının zarar gördüğü durumları ifade etmek için kullanılmıştır.

Psikiyatri ve psikoloji gibi yardım veren meslek alanları uzun yıllar önce ikili ilişkiler konusunu incelemeye başlamıştır. Yardım veren meslek gruplarından olan ve mesleki değerleri insan hakları ve sosyal adalet çerçevesinde şekillenen sosyal hizmet mesleğinin kendine has yapısı, mesleki tarih açısından diğer uygulamalı bilim dallarına göre yeni ve benzersiz olması ikili ilişkiler konusunu sosyal hizmet mesleği odağında (sosyal hizmet uygulamalarının türü, mevzuat, SHU'nun toplumsal katılım düzeyi, müracaatçıların bağımsızlık duygusu, SHU'nun bireysel ihtiyaç ve ilgileri, SHU'ya sağlanan kaynaklar, müracaatçıların kültürel yapısı, vb.) ele almayı gerektirmektedir (Acar ve ark. 2016; Prom Boland ve Anderson 2005).

4.1. SOSYAL HİZMET MESLEĞİNDE SINIR KAVRAMI

Türkiye dışındaki ülkelerde sosyal hizmet literatüründe 1970'li yıllarda dikkat çekmeye ve incelenmeye başlayan etik konusunun derinliklerini içeren sınır konular hakkında günümüzde dahi yeteri kadar araştırma yoktur. Yapılan çalışmalara bakıldığında, sınır konuları ele alma biçimlerinin çoğunun sömürü ya da istismarı beraberinde getiren cinsel yapıdaki ikili ilişkiler olduğu görülmektedir. Cinsel yapıda olan ya da olmayan fakat mesleki sınırlarla ilişkili olan tüm davranışlar birçok meslek grubu (sosyal hizmet uzmanları, psikologlar, psikiyatristler, eğitimciler, danışmanlar, idareciler, vb.) için en zorlayıcı ve karmaşık süreçleri ortaya çıkarmaktadır. Sınır konularla ilgili durumları ayrıntılarıyla analiz edebilmek, ikili ilişkileri anlayabilmek ve uygun mesleki davranışı uygulayabilmek için öncelikle mesleki sınır kavramının, sınır ihlalinin (Boundary Violations) ve sınır geçişinin (Boundary Crossings) ne anlama geldiğini bilmek gerekmektedir (Reamer 2003).

4.1.1.Mesleki Sınır Sorunu Kavramı

Sosyal hizmet uzmanı, sosyal hizmet ilişkisi sırasında, öncesinde ve sonrasında, müracaatçısıyla arkadaş, işveren, iş ortağı, aile üyesi, cinsel partneri olmak gibi ikinci bir rol üstlendiğinde ikili ilişkiye girmiş olur (Kagle veGiebelhausen 1994). SHU'ların profesyonel görevleri ile sosyal, cinsel, dini ve ticari ilişkileri arasında meydana gelen fiili ya da potansiyel çıkar çatışmaları sınır sorunları meydana getirmektedir. Sosyal hizmet mesleğinde ikili ilişkiler, genellikle mevcut ya da eski müracaatçılarla ve meslektaşlar ile yaşanmaktadır (Reamer 2003).

Tüm sınır sorunları etik dışı ya da kaçınılması gereken davranışlar olarak değerlendirilmektedir. Yapılan çalışmalarda sınır sorunlarını doğuran ikil ilişkilerin uygunluğu hakkında fikir ayrılıkları bulunmaktadır. Kültürel yapı, kırsal ya da kentsel olarak ayrılabilir uygulama alanı, çalışılan grubun hassasiyeti, hedef kitle (çocuk, yaşlı, engelli, kadın, göçmen,vb.) gibi faktörlerin fikir ayrılıklarına sebep olabileceği düşünülmektedir. Fakat cinsel yakınlaşmaları içeren davranışlardan kaçınmak gerektiği oldukça açıktır. Cinsel yapıda olan ikili ilişkilerin yanında cinsel yapıda olmayan (örneğin; müracaatçıdan para yerine mal ve hizmet kabul etmek yani “Takas” NASW 1.13 maddesi ile-istisnai durumlar hariç- yasaklanmıştır.) bazı davranışlarda müracaatçıların sömürülmesine ve istismarına yol açabilir.

Yardım veren meslek gruplarından hem psikoloji hem de sosyal hizmet uygulamalarında ortak olan ve çokça tartışılan bazı davranışlar hakkında ise etik olup-olmadığı konusunda karışıklık söz konusudur. Örneğin; eski ya da mevcut bir müracaatçı ile sosyalleşmek, etkinliğin içeriğine göre etik olabilir veya olmayabilir, eski bir öğrenciye terapi uygulanmasına her zaman etik dışı değildir, eski bir müracaatçı ile dostluk geliştirmek her zaman yasaklanamaz, bir müracaatçıdan mal satın almak bazı durumlarda -örneğin;kırsal alanda- etik ya da etik dışı olabilir, profesyonel bir müracaatçı ile mesleki toplantılara katılmak ve öğrencilerle sosyalleşmek etik dışı olabilir, aynı iş yerinde çalışan meslektaşların duygusal ilişki yaşaması, bir müracaatçıdan hediye almak, süpervizör ile sosyal bir ilişkiye sahip olmak ve eski bir öğrenci ya da süpervizöre iş vermek etik dışı olabilir (Ebert 1997).

Sosyal hizmet uzmanı müdahalenin türünü ve uyguladığı kuramı, müracaatçının kültürel yapısını, psikolojik durumunu, profesyonel ilişkinin düzeyini ve sıklığını

dikkate alarak profesyonel mesafeyi korumalıdır(Speight 2012). Mesleki uygulama öncesinde, sırasında ve sonrasında hangi davranışların mesleki sınırlar içerisinde olduğunu, hangi davranışların mesleki sınırları geçtiğini bilmek uygulayıcının mesleki yükümlülüklerindendir. Bu nedenle mesleki müdahale sürecinde sorun olarak algılanabilecek ve farklı ortamda farklı kabul durumuna sahip olabilecek sınır davranışlar öncelikle “Sınır İhlali “ ve “Sınır Geçiş” kavramları ile iki kategoride ele alınmıştır.

4.1.2. Sınır Geçiş

Sınır geçiş, SHU’nun bir müracaatçısı ya da meslektaşı ile kasıtsız olarak sömürücü, manipülatif, yanıltıcı ve zorlayıcı ikili ilişki kurması durumunda gerçekleşir. Sınır geçişleri asli olarak etik dışı sayılmamaktadır. Prensip açısından ele alındığında ise müracaatçıya ya da meslektaşa karşı yararlı, tarafsız olabileceği gibi zararlı olma ihtimali de bulunmaktadır (Gutheil ve Gabbard 1993).

Reamer (2003), ikili ilişkinin sonuçları SHU, müracaatçısı ya da meslektaşı için olumsuz olduğunda sınır geçişlerinin zararlı olduğunu şu örneklerle açıklamıştır; Öğrencisinin yemek davetini kabul eden bir sosyal hizmet eğitimcisi, kasıtsız olarak, öğrenciyi sosyal hizmet eğitiminin doğası hakkında karışıklığa sürükleyebilir. Bir eğitimci rolüne sahip bir sosyal hizmet uzmanının Sosyal hizmet eğitimi konusundaki etik sorumluluğu NASW 3.02(d)’de “*Öğrenciler için eğitimci ya da alan eğitimcisi olan SHU’lar, öğrencinin sömürüsü veya öğrenciye zarar verebilecek herhangi bir ikili veya çoklu ilişkide bulunmamalıdır. Sosyal hizmet eğitimcileri ve alan eğitimcileri açık, uygun ve kültürel açıdan hassas sınırlar belirlemekle yükümlüdür.*” şeklinde belirtilirken SHUDER 3.02(b)’de öğrenciler için alan eğitimcisi ya da öğreticisi (kurum danışmanı) olarak işlev gören sosyal hizmet uzmanlarının“*Açık ve anlaşılır sınırlar oluşturmalıdır.*” şeklinde mesleki sorumluluğu belirtilmektedir. Bir başka örnek verilecek olursa; çalışanı ve ailesi ile birlikte tatile giden bir sosyal hizmet idarecisi ilerleyen zamanlarda tatile gittiği personel ile profesyonel ilişki çerçevesinde sorunlar yaşayabilir.

Etik sorumluluklar, davranışın-kasıtlı ya da kasıtsız şekilde gerçekleşmiş olması dikkate alınmaksızın- müracaatçıya, öğrenciye, süpervizyon alan kişiye zarar vermediğini kanıtlama yükümlülüğünü SHU’ya vermektedir (NASW, 1.09/1.13(c)).

SHU'nun ikili ilişki kurduğu kişilere faydalı olabilecek sınır geçişlerini ise; müracaatçısının ya da öğrencisinin mezuniyet töreni, düğün gibi özel günlerine katılmanın terapötik açıdan faydalı olabileceğini ya da müracaatçısıyla ya da meslektaş ile aynı ibadet ortamında karşılaşan bir SHU'nun profesyonel ve hizmet alan ilişkisi kendiliğinden normalleşir ve müracaatçı açısından sorunlarının kabul sürecini kolaylaştırabilir (Reamer 2003).

Sınır geçişlerinin etkisi, her zaman açık ve net olmayabilir, bazen karmaşık sorunlar ortaya çıkarabilir. Örneğin eğitim konusunda bir sınır geçişi ele alındığında; araştırma görevlisi olmak üzere kendisine bir öğrenci seçen bir sosyal hizmet eğitimcisi, seçimi ile öğrencinin özgüvenini ve motivasyonunu arttırabilir aynı zamanda eğitimci ve öğrenci arasındaki bu ilişki, eğitimcinin adaletli not verme, öğrencisine karşı özel ilgi duyması ya da bir sebepten ayrımcılık yapıyor olabileceği konusunda diğer öğrencilerde önyargı oluşmasına sebep olabilir. Uygulama açısından ele alındığında ise Amerika'da madde kullanımı alanında faaliyet gösteren kuruluşlarda eski müracaatçıların tedavi sürecinden sonra işe alınması yaygın bir uygulamadır. Fakat bu ilişkinin olumlu ve olumsuz olmak üzere iki yönü bulunmaktadır. Eski müracaatçının, yeni müracaatçılar için iyi bir örnek oluşturması ve özgüveninin gelişmesi gibi yararlı tarafları olduğu gibi; madde kullanımı davranışının nüksetmesi durumunda idareci -meslektaş- müracaatçı ilişkisi birbirine girer ve ilişkiyi yönetmek oldukça zorlaşabilir (Reamer 2003).

4.1.3. Sınır İhlali

Sınır ihlali, SHU'nun bir müracaatçısı ya da meslektaş ile sömürücü, manipülatif, yanıltıcı ve zorlayıcı ikili ilişki kurması durumunda gerçekleşir. Sınır ihlalleri, müracaatçı ya da meslektaş zarar veren bir çıkar çatışması içerdiğinden etik dışı kabul edilmektedir (Reamer 2003). Çıkar çatışması, genel ifadeyle SHU'nun mesleki sorumlulukları ile kişisel fayda sağlama arasında kalması olarak ele alınmakta olup; NASW 1.06 (a) ilkesinde, SHUDER'de ise 1.09(a) ilkesinde *“Çıkar çatışmalarına karşı duyarlı olmalı ve hizmetlerin mesleki anlayışla ve tarafsızca verilmesine engel olabilecek durumların ortaya çıkmasını önlemelidir. Mevcut ya da olası çıkar çatışması durumunda müracaatçıları bilgilendirmeli ve ortaya çıkabilecek sorunları müracaatçının ihtiyaçlarını temel alarak çözmeye*

çalışmalıdır.” şeklinde yer alan ifade ile çıkar çatışması ile karşılaşan bir SHU’nun mesleki açıdan uygun davranış şeklini belirtmektedir.

Sınır ihlali içeren davranışlara örnek olarak; müracaatçısıyla ortak iş yapan ya da müracaatçısının işine sonradan para yatıran bir SHU, iş ile ilgili fikir ayrılığı yaşandığında ya da ticari kaygıları nedeniyle ortağı olan müracaatçısı ile potansiyel bir çıkar çatışmasına girer ve bu sırada terapötik ilişki devam ediyorsa müracaatçının olumsuz etkilenmesi neredeyse kesin olduğu söylenebilir (Reamer 2003).

Hukuki terminolojide “Nüfuzu kötüye kullanma” fiiline de sebep olabilecek çıkar çatışmaları, SHU’nun kendi yararına olacak şekilde müracaatçının yüksek yararını gözetmeden, sahip olduğu otoriteyi adil olmayan şekilde kullanması ya da müracaatçısının zararına yol açmasıdır. 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun (TCK) 250/1. Maddesinde *“Görevinin sağladığı nüfuzu kötüye kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlanmasına veya bu yolda vaatle bulunulmasına bir kimseyi icbar eden kamu görevlisi, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”* ve 259/1. Maddesinde *“Yürüttüğü görevin sağladığı nüfuzdan yararlanarak, bir başkasına mal veya hizmet satmaya çalışan kamu görevlisi, altı aya kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.”* şeklinde müeyyideler belirtilmiştir. Kanun maddelerinde kamu görevlisinden bahsedilmekte olsa da kamu sektörü dışında çalışan sosyal hizmet uzmanlarının da nüfuzunu kullanarak çıkar sağlaması etik dışı bir davranıştır.

4.2. İKİLİ İLİŞKİLER

Sosyal hizmet literatüründe, ikili ilişkiler konusuna 1980’li yıllarda artan bir ilgi olduğu görülmektedir. Yapılan ilk çalışmaların ortak özelliği; SHU’lara yönelik malpraktis talepleri -SHU’lara yönelik etik ihlal şikayetleri-üzerinden risk azaltıcı ve SHU’ların sorumlulukları konusunda sınırlamalar getirici özellikte olmalarıdır. İlerleyen tarihlerdeki çalışmalarda ise sosyal hizmet uygulamalarında ve eğitiminde ikili ilişkilerin kavramsallaştırılması ve yönetilmesi konularına odaklanmaktadır (Prom Boland ve Anderson 2005).

İkili ilişkiler hakkında literatürde yer alan tanımlardan bazıları;

- 1- Kitchener (1988)'e göre ikili ilişkiler; bir kişinin eş zamanlı ya da ardışık olarak diğer kişiyle olan ilişkisinde 2 ya da daha fazla rol üstlenmesiyle ortaya çıkar.
- 2- Younggren ve Skorka (1992)'ye göre ikili ilişkiler “*Terapötik ilişki ile eş zamanlı çalışan herhangi bir ilişkidir.*”.
- 3- Kagle ve Giebelhausen (1994)'e göre ise ikili ilişkiler, potansiyel olarak sömürücüdür, etik uygulamaların sınırlarını aşar, uygulayıcının ihtiyaçlarını karşılarken, müracaatçının kararlarını zedeler.
- 4- Amerika Psikoloji Derneği (American Psychological Association-APA) Etik Komitesine göre (1988), ikili ilişkiler terapist ve müracaatçının cinsel bağlanmasını kolaylaştıran koşullara katkıda bulunmaktadır.
- 5- Nerison'a göre; terapist ve müracaatçı arasında terapi saatleri dışında bir ilişki oluşması ikili ilişkidir (Max 2004).
- 6- Congress (2001)'e göre bir uygulayıcı; profesyonel, sosyal veya mesleki olarak SHU-müracaatçı ilişkisinin dışında bir ilişki kurmasıyla sosyal hizmet uygulamasında ortaya çıkan ilişkilere ikili ilişkiler denir.
- 7- 1993'te NASW etik ilkeleri ilk kez ikili ilişkiler üzerine bir düzenleme içerdi; bu ilişki daha da geliştirildi ve 1996'da genişletilerek; *‘İkili ilişkiler, sosyal hizmet uzmanları ile müracaatçılar arasındaki mesleki, ticari, kişisel veya cinsel ilişki olmak üzere birden fazla ilişkide bulunduğu ortaya çıkan ilişkiler’* olarak tanımlanmıştır.

Tanımların özelliklerine bakıldığında ikili ilişkiler; profesyonel yardım sürecinde ortaya çıkan, profesyonelin gücünü ya da otoritesini kullanarak, müracaatçısıyla/öğrencisiyle ya da meslektaşıyla profesyonel ilişki dışında ticari, kişisel, sosyal, cinsel vb. anlamda müracaatçısına/öğrencisine ya da meslektaşına zarar verme potansiyeli bulunan ikinci bir rol üstlenmesiyle ortaya çıkan ilişkiler olarak adlandırılabilir.

Mesleki sınırlarla ve ikili ilişkilerle ilgili konular karmaşık, çok yönlü ve doğru şekilde analiz edilmesi gereken konular olduğu için “Rubik küp”e benzetilmektedir. Müracaatçıların, SHU’ların ve mesleğin zarar görmemesi için ikili ilişkiler konusuna odaklanmak gerekmektedir. Son zamanlarda SHU’lar arasında iki görüş tartışılmaktadır. Bunlardan ilki ikili ilişkilerden kesin suretle uzak durulması

gerektiğini savunanlardan; diğeri ise ikili ilişkilerin durumsal ve bağlamsal olarak değerlendirilmesi gerektiğini ve bu tür ilişkilerden kaçınmanın sosyal hizmetin özünden uzaklaşılması anlamına geldiğini savunanlardır. İkili ilişkilerin kesinlikle uzak durulması gereken ilişkiler olduğunu savunan deontolojik etik yanlıları, davranışları doğru ya da yanlış olarak iki kategoriye ayırmaktadır ve ikili ilişkiler etik dışı, yanlış ve sömürü riski olan ilişkilerdir. İkili ilişkilerin durumsal ve bağlamsal sonuçlarına göre değerlendirilmesi gerektiğini savunan faydacı etik yanlıları ise etik kararların sonucunun ne kadar iyi ya da kötü olduğunun ölçülmesi ile değerlendirilebileceğini vurgulamaktadır (Dewane 2010).

Mesleki müdahale sürecinin ardından SHU ve müracaatçı ilişkisinin, SHU'nun mesleki sorumluluğunun ne zaman sona erdiğine dair soruların cevaplanması sosyal hizmet mesleğinde ikili ilişkiler konusuna açıklık getirmeyi sağlayacak önemli bir sorudur. Bu konu hakkında SHU'ların müracaatçıları ne zaman eski olarak nitelendirdiklerine dair farklı bakış açıları ortaya çıkmıştır. Örneğin; kamu kurumlarında çalışan SHU'lar hizmet sunumunun bitmesi ile müracaatçısını eski bir müracaatçı olarak ve ikili ilişkileri etik açıdan uygun olarak değerlendirme eğilimindedir (Prom Boland veAnderson 2005).

4.3. SINIR SORUNLARINA YOL AÇAN İKİLİ İLİŞKİ TÜRLERİ

İkili ilişkiler genel anlamda cinsel ve cinsel olmayan ikili ilişkiler olarak sınıflandırılabilir. Cinsel nitelikteki ikili ilişkiler baştan çıkarmak, öpüşme, cinsel ilişki gibi cinsel davranışları içermektedir. Cinsel olmayan ikili ilişkilerin pek çok başlık altında incelenebilir. Aşağıdaki bölümlerde sınıflandırılarak açıklandığı üzere arkadaşlık, sosyal ilişkiler, ticari ve finansal ilişkiler, meslektaşlarla ilişkiler, danışmanlık, terapötik ilişkiler gibi ikili ilişki içeren etkileşimler cinsel olmayan ikili ilişkiler arasındadır (Moleski ve Kiselica 2005; Coleman veSchafer 1986; Anderson ve Kitchener 1996).

Jayaratne ve ark. (1997), Michigan Sorgulama Komitesindeki davaların içeriklerini dikkate alarak sosyal hizmet mesleğine uygun davranış ve inançları incelediği çalışmada, sınır geçişlerine ve sorunlarına temas eden davranışları 6 başlık altında toplamıştır. Bunlar; samimi ilişkiler (cinsel konular), ikili ilişkiler (cinsel

olmayan konular), karışık yöntemler, tavsiye verme, çatışmaya sebep olan sınır davranışlar ve finansal işlemlerdir.

Samimi İlişkiler başlığı altında yer alan konular, müracaatçı ve terapist arasındaki cinsel içerikli ilişkileri içeren konulardır. 1969-1990 yılları arasında Amerika'daki SHU'lara yönelik malpraktis taleplerinin %18,5'inde cinsel uygunsuzluk konularının yer aldığı; APA Etik Komitesine 1980-1990 yılları arasında gelen şikâyet taleplerinin %45'inin cinsel samimiyet konusunu içerdiği belirtilmiştir (Jayaratne ve ark. 1997). Duygusal/Cinsel ilişki konusunda; SHUDER 1.11. Maddesi "*Sosyal hizmet uzmanları şu anki ve geçmişteki müracaatçılarıyla ister isteğe bağlı isterse zorla olsun, duygusal/cinsel aktivitelere ya da temasa girmemelidir.*" şeklinde uygun mesleki davranışı ve SHU'nun sorumluluğunu belirtmektedir. İkili ilişkilerle ilgili konular öngörülere dayandığı gibi tecrübelerden ve araştırmalardan temel almaktadır. Bu nedenle NASW'ın cinsel ilişki konusunu derinlemesine ele alması, ülkemize göre uzun yıllardır ikili ilişkiler konusu üzerine eğilmesiyle bağdaştırılabilir.

İkili ilişkiler başlığı altında, müracaatçılarla cinsel olmayan ilişkiler ele alınmıştır. SHU'ların yetersiz bilgiye sahip olduğu konu olarak belirtilen ikili ilişkiler, kırsal alanda yaşayan ve çalışan SHU'lar için kaçınılmaz olarak ele alınmıştır (Jayaratne ve ark.1997). Kırsal alanda ikili ilişkilerden kaçınmak terapiye ihtiyaç duyan birisini sadece kırsal alanın küçüklüğü nedeniyle tanıyor olmaktan dolayı reddetmek anlamına gelebilir. Bu durumda ikili ilişkilerin zarar verici etkilerinden kaçınırken müracaatçının daha zor duruma düşmesine ortam yaratmaktadır. Kültürlerarası çalışan SHU'lar ve diğer yardım veren meslek elemanları da tıpkı kırsal alanda çalışanlar gibi bazı mesleki sınırları esnetirken ya da bunları aşarken kendilerini bulmaktadır. İkili ilişkilerden tamamen kaçınmak ve sınırları keskin bir şekilde çizmek farklı kültürden müracaatçılara karşı yersiz güç ve otorite gösterisi anlamına gelebilir (Doyle 1997; Herr 1999).

Karışık Yöntemler konusunda, bir SHU'nun veya terapistin, okulda öğretilen teknik, yöntem ve kuramların dışında dua, astroloji, doğu felsefesi, terapi amaçlı masaj yapmak veya müracaatçıya dokunmak, beslenme ve/veya egzersiz gibi konularda yaşam koçluğu yapmak gibi geleneksel ve mesleğin bilimsel sınırları

dışında bulunan yöntemleri kullanmasıdır. Manevi sosyal hizmetin konusu içinde sayılabilecek bu yöntem hakkında yabancı ve yerli literatür oldukça sınırlıdır. NASW (1996) etik kurallarında *“Yalnızca eğitim, çalışma, lisans, belgelendirme, alınan danışmanlık, süpervizyon deneyimi veya diğer mesleki deneyimlerin sınırları dâhilinde hizmet sunmak ve kendilerini yetkili olarak temsil etmeleri”* şeklinde bir madde yer alırken (Jayaratne ve ark. 1997); SHUDER etik kuralları arasında bu yapıdaki yöntemler hakkında bir ifade yer almamaktadır.

Tavsiye verme; terapi dışındaki konularda müracaatçılara tavsiye vermekten bahsedilmektedir. Yasadışı konular, finansal konular, özel hayat, hukuki danışmanlık gibi konular bu başlık altında değerlendirilmektedir. NASW etik kurallarında spesifik olarak tavsiye verme konusu ele alınmazken, tavsiye verme konusunu da kapsayan *“Sosyal hizmet uzmanları sahtekârlık, dolandırıcılık veya hileye göz yummamalı, katılmamalı veya iştirak etmemelidir”* ve *“Sosyal hizmet uzmanları yapılan açıklamalar ve eylemler arasında özel bir birey olarak ve sosyal hizmet mesleğinin bir temsilcisi olarak net bir ayırım yapmalıdır”* maddeleri yer almaktadır (Jayaratne ve ark. 1997).

Sınır davranışlar konusu, sosyal hizmet mesleğinde uygun mesleki davranışlara karar verebilmek için önemlidir. Literatürde uygun davranışsal sınırların dışında kalan ve müracaatçı-SHU ve/veya terapist arasında çatışmaya neden olan davranışlar olarak ele alınmıştır. Bu kapsamda müracaatçı ve SHU’nun birbirinden borç alması, herhangi bir eşyayı birbirine ödünç vermesi, özel numaranın paylaşılması, terapi sırasında dini veya siyasi konuların konuşulması, küfürlü konuşmalar gibi konular SHU ve müracaatçı ilişkisinde rollerin değişmesine, ilişkinin mesleki boyuttan çıkarak özelleşmesine sebep olacağı için bu tür ilişkilerde potansiyel bir risk olarak görülmektedir (Jayaratne ve ark. 1997).

Finansal işlemler, verilen mesleki hizmet karşılığında olması gerekenden fazla ücret talep edilmesi, üçüncü şahıslara yapılan ödemeler, sigorta şirketleri ile olan ilişkiler olmak üzere genel ifadeyle hizmet bedelleri konusunu içermektedir. 1993 NASW etik kurallarında özellikle finansal işlemler hakkında bir standart yer almazken, 1996 standartları arasında *“Takas”* konusu ele alınmış ve *“Sosyal hizmet uzmanları, müracaatçıların sunduğu mal ve hizmetleri profesyonel hizmetler için*

ödeme olarak kabul etmemelidirler" maddesi ile takas yasaklanmıştır (Croxtton ve ark. 1997).

Croxtton, Jayaratne ve Mattison(1997)'dan farklı olarak Reamer (2003), sınır sorunlarını aşağıda yer alan tablodaki gibi 5 başlık altında toplamıştır. Bunlardan ilki “Yakın ilişkiler”dir. Cinsel ilişkiler, fiziksel temas, eski sevgiliyle danışmanlık, samimi hareketler olmak üzere dört başlık yakın ilişkiler konusu içinde incelenmektedir. Sınır sorunu yaratan ikinci konu “Kişisel kazanç”tır. Bu başlık maddi kazanç, ürün ve servisler ve yararlı bilgi olmak üzere üçe ayrılmaktadır. Sınır sorunu yaratan üçüncü konu “Sosyal (Duygusal ve Bağımlılık) ihtiyaçlar”dır. Sosyal (Duygusal ve Bağımlılık) ihtiyaçlar; müracaatçı ile ilişkiyi uzatmak, müracaatçıyı bağımlılığa teşvik etmek, kafa karıştırıcı kişisel ve profesyonel hayatlar ve müracaatçılarla rolleri tersine çevirme olarak dörde ayrılmıştır. Sınır sorunu yaratan dördüncü konu “Alturistik jestler (Elseverlik)”dir. Alturistik jestler (Elseverlik); iyilik yapma motivasyonu, profesyonel olmayan hizmetleri sağlamak, hediye vermek, olağanüstü derecede müsait olmak olarak dörde ayrılmıştır. Son olarak “Beklenmedik durumlar” başlığı altında sınır sorunu yaratan durumlar; sosyal ve toplumsal olaylar, ortak bağlantılar ve üyelikler, ortak tanıdıklar ve arkadaşlar olmak üzere üçe ayrılmıştır.

Tablo 1. Reamer’a göre Sınır Sorunu Yaratan Konular

Sınır Sorunu Yaratan Konular	Alt Başlıklar
1- Yakın ilişkiler	Cinsel ilişkiler Fiziksel temas Eski sevgiliyle danışmanlık Samimi hareketler
2- Kişisel kazanç:	Maddi kazanç Ürünler ve servisler Yararlı bilgi
3- Sosyal (Duygusal ve Bağımlılık) İhtiyaçlar	Müracaatçı ile ilişkiyi uzatmak Müracaatçıyı bağımlılığa teşvik Kafa karıştırıcı kişisel ve profesyonel hayatlar Müracaatçılarla rolleri tersine çevirme
4- Alturistik Jestler	İyilik yapma motivasyonu Profesyonel olmayan hizmetleri sağlamak Hediye vermek Olağanüstü derecede müsait olmak
5- Beklenmedik Durumlar	Sosyal ve toplumsal olaylar Ortak bağlantılar ve üyelikler Ortak tanıdıklar ve arkadaşlar

4.3.1. Yakın İlişkiler

Yakın ilişkiler; cinsel ilişkiler, fiziksel temas, eski sevgiliyle danışmanlık ve samimi hareketler olarak ele alınacaktır.

4.3.1.1.Cinsel ilişkiler

Pek çok ikili ilişki samimiyetin çeşitli biçimlerini içermektedir. Hediye vermek, arkadaşlık yapmak gibi sevecen ve samimi jestlerin yanında ikili ilişkiler fiziksel ve cinsel temasa da sebep olabilir. SHU’ların dâhil olduğu samimiyet içeren ikili ilişkilerin pek çoğu cinsel teması içermektedir. Müracaatçıların potansiyel zarar görme ve sömürü riski bulunduğundan SHU’ların, mevcut ya da eski müracaatçıları ve müracaatçıların yakın ilişki içerisinde bulunduğu kişiler ile cinsel ilişkiye girmelerinin ya da cinsel temasta bulunmalarının uygunsuz olduğu konusunda görüş birliği vardır (NASW 1.09, SHUD (1.11b)). Cinsel ilişkiler, sosyal hizmet ve diğer yardım veren mesleklerin normlarına zarar vermektedir. Bu nedenle etik koda

göre;.SHU'lar, müracaatçıları ile cinsel temas kurmama ya da cinsel faaliyette bulunmama yasağına aykırı davranışlarda bulunur veya bu yasağın olağanüstü koşullar nedeniyle istisna olduğunu iddia ederse,kasıtlı ya da kasıtsız eski müracaatçının sömürülmediğini, baskıya altında tutulmadığını ya da kandırılmadığını kanıtlamanın tam sorumluluğunu -müracaatçıları değil- taşımaktadır (NASW, 1.11(c)).

Reamer (2003), son 20 yıl içerisinde Amerika'da Malpraktis kapsamında sigortalı olan SHU'lara karşı açılan her beş davadan birinin cinsel uygunsuzluk içerdiğini ve ödenen tazminatların beşte ikisinin cinsel istismar ile ilgili olduğunu belirtmiştir. Brodsky (1986) yaptığı araştırmalar sonucunda; hakkında cinsel istismarla ilgili dava açılan prototip terapisti; erkek, orta yaşlı, kendi hayatından tatmin olmayan, çoğunlukla kadınlara danışmanlık yapan, birçok müracaatçısıyla cinsel ilişkiye girmiş, cinsel ilişki yaşadığı kişilere kişisel sorunlarını anlatan, yalnız ve profesyonellikten uzak olan terapist olarak betimlemektedir.Celenze ve Gabbard (2003), cinsel istismarda bulunan terapistlerin narsistik ve mazoşistik sorunları olabileceğini, çocukluklarında öfke duygusunu bilmemeleri ve ifade etmemeleri ve terapi sürecindeki otoritelerinin de etkisiyle her konuda kendilerini güçlü hissetmeleri gibi özelliklerinin olabileceğini belirtmektedir. Literatürde sayıca az da olsa kadın terapistler hakkında da cinsel istismar iddiasıyla açılmış davaların olduğu ve bunun sebebinin toplumsal cinsiyet anlayışı olabileceği belirtilmiştir (Pope 1989).

Gümüş ve Eren Gümüş (2008), yardım veren meslek gruplarından psikoloji alanında cinsel temasla ilgili örnek olarak “Tecavüz” konusunun yasal boyutlarını TCK ve Psikolojik Danışma Sözleşmesi açısından ele almıştır. Danışanına tecavüz girişiminde bulunan bir psikoloğun TCK'ya göre hapis cezası almasının yanında Psikolojik Danışma Sözleşmesine göre de danışana tazminat ödeme cezası alacağı ancak etik dışı girişimin sonucunda psikoloğun meslekten ihracı konusunda karar verecek yetkiye sahip bir makam bulunmadığından; psikoloğun cezası bittikten sonra mesleğini icra edebileceği ve danışmanlık hizmeti vereceği kişiler için potansiyel risk olduğu şeklinde ele alınmaktadır. Sonuç olarak; cinsel temas ve diğer risk içeren konularda etik kuralların olması bu tarz risk içeren davranışların kesinlikle yapılmayacağı anlamına gelmemekle birlikte, mesleki standartların hukuksal yapılarla desteklenmesinin öneminden bahsedilmektedir.

Sosyal hizmet öğrencilerinin; etik kuralların, mevzuatın, profesyonel standartların uygulamada kullanma becerisini geliştirmek için staj sırasında süpervizyon desteği önemlidir. Süpervizyon konusunda ilk çalışmayı yapan Alfred Kudushin (1992)'e göre süpervizyonun yönetim, eğitim ve destek olmak üzere 3 unsuru vardır. Süpervizörler, danışmanlık yaptığı öğrenciler için rol-model oluşturur. Bu nedenle süpervizörün profesyonel mesleki standartlara uygun davranması ve öğrencileri de bu standartlara uygun davranmaya teşvik etmesi gerekmektedir. Yapılandırılmış bir eğitim süreci olan süpervizyon sürecinde; süpervizör ve sosyal hizmet öğrencisi birebir iletişim içerisine girer (Jacobs 1991). Süpervizyon sürecinin karşılıklı güven, bağ, etkileşim, objektif değerlendirme ve güç farkı gibi dinamikleri yönetme sorumluluğu süpervizördedir. Bu dinamiklerin öğrencinin yararına yönetilebilmesi için süpervizörün öğrencilerle ikili ilişki kurmaktan kaçınması gerekir (Siviş ve ark. 2012). Etik kod eski ve mevcut müracaatçıların yanında SHU'nun bir süpervizör ya da eğitimci olarak görev yapması halinde süpervizyon verdiği kişileri, öğrencileri, eğitim alanlar ya da üzerinde mesleki otoritesinin olduğu başka meslektaşlarını cinsel açıdan taciz (sarkıntılık, cinsel tahrik, cinsel ilişki talebi ve cinsellikle ilgili diğer sözel ya da fiziksel eylemler vb.) etmemesi ve onlarla cinsel aktivitelere ya da temasa girmemesi konusunda görüş belirtmektedir. (NASW 2.07(a), SHUD 2.06(a)).

Çıkar çatışmaları ile cinsel ilişki kavramlarını sıklıkla bir arada kullanan ve ilişkilendiren etik kod bir SHU'nun çıkar ilişkisi olabilecek meslektaşlarıyla cinsel ilişki kurmaktan kaçınmasını, aksi takdirde mesleki sorumluluklarını bir başka meslek elemanına devretmesi gerektiğini belirtmektedir (NASW 2.07(b), SHUD 2.06(b)).

Sosyal hizmetin etik standartları cinsel ilişki konusunda oldukça açıktır. Bir SHU'nun mevcut ya da eski müracaatçıları ile süpervizyon ya da danışmanlık hizmeti verdiği meslektaşları ve öğrencileri ile çıkar çatışması yaşadığı meslektaşları ve statü açısından üstün olduğu durumlarda astları ile cinsel temas kurması ya da cinsel ilişki yaşaması SHU ile ilişkisi olan kişi açısından potansiyel risk ve sömürü ortamı oluşturduğundan ve mesleki normlara zarar verdiğinden etik dışı kabul edilmektedir.

4.3.1.2.Fiziksel temas

SHU ile müracaatçıları arasındaki tüm temaslar cinsel nitelik taşımamaktadır. Örneğin; huzurevinde çalışan bir SHU, yaşlının doğum gününü kutlamak ya da yıllardır evlat edinmek için bekleyen ve sonunda evlat edinen bir aile mutluluğunu paylaşmak için sarılabilir ya da el sıkışabilir. Sözsüz iletişim yöntemi olarak fiziksel temas. terapötik açıdan müracaatçılara olumlu sonuçlar yaratabilir.

Potansiyel zarara sebep olacak fiziksel temas biçimleri de bulunmaktadır. Özellikle klinik alanda çalışan SHU'nun fiziksel teması süreçteki diğer yöntemlerle(göz teması, görüşme sıklığı, karşılıklı mesafe, vb.) birleşerek henüz iyileşme süreci tamamlanmamış bir müracaatçı tarafından profesyonel bir ilişkinin ötesinde duygusal bir ilişki olarak algılanabilir ve tek bir davranış tüm müracaatçıyla çalışılan tüm sürecin başa dönmesine sebep olabilir.

Etik kod müracaatçıyla fiziksel temas kurulması durumunda fiziksel temasın açık, makul ve kültürel açıdan kabul edilebilir sınırlarını oluşturma sorumluluğunu SHU'ya vermektedir. Fiziksel temasın müracaatçıya psikolojik açıdan zarar verme ihtimali söz konusu ise müracaatçıyla fiziksel temas (kucaklaşmak gibi) kurulmaması gerektiğini belirtmektedir (NASW, 1.12).

4.3.1.3.Eski Sevgiliyle Danışmanlık

SHU'ların geçmişte samimi, romantik ya da cinsel ilişki kurduğu bireylere klinik hizmet sunması da ikili ilişkiler meydana getirmektedir. Böyle bir durumda hem SHU hem de müracaatçı için birbirilerine karşı sadece SHU ve sadece müracaatçı olarak davranmaları zorlaşır. Geçmişte yaşanan ilişki bugünkü mesleki ilişkiyi etkileyebilir ve müracaatçının istismara uğramasına neden olabilir (Reamer 2003).

Eskiden duygusal, samimi ya da cinsel ilişki yaşanan müracaatçılarla mesleki ilişkiler konusunda etik kod SHU'nun bu kişilere klinik hizmetler sunmaması gerektiğini, eski bir cinsel partnere klinik hizmet sunmanın potansiyel risk taşıdığı, sosyal hizmet uzmanının ve şahsın uygun mesleki sınırları korumasını zorlaştırabileceğini söylemektedir (NASW, 1.09(d)).

4.3.1.4.Samimi hareketler

Sınır ihlalleri; hediye verme, arkadaşlık ifadeleri gibi profesyonel- müracaatçı ya da meslektaş vb. arasında da gerçekleşebilir. Özellikle SHU'lara makul hediyeler verilmesi çok karşılan bir durumdur. Örneğin; torununun eğitimi için sosyo-ekonomik destek yardımı almaya başlayan bir büyükannenin bahçesinde yetiştirdiği meyve sebzeden getirmesi ya da ekonomik özgürlüğünü desteklemek adına çocuğu ücretsiz kreş hizmetinden faydalandırılan bir annenin el emeği bir ürünü hediye etmesi teşekkür ve minnettarlıktan başka bir şey ifade etmez. Fakat her durumda SHU'nun müracaatçılarından gelen hediyelerin anlamını iyice sorgulaması, tedbirli olması gerekmektedir. Hediye almak tarafsızlığı, performansı, mesleki kararları etkileyebilir ya da etkileme ihtimali bulunur. Örneğin; alan danışmanlığı yapan bir SHU'nun danışmanlık yaptığı öğrencilerden hediye kabul etmesi, değerlendirme aşamasında bir çatışma yaşamasına ve diğer öğrencilerin eşitlik konusunda şüphe duymasına sebep olabilir (Reamer 2003).

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda da hediye alma konusuna değinilmiştir. Kanunun 29. Maddesinde devlet memurlarının doğrudan doğruya veya aracı eliyle hediye istemeleri ve görevleri sırasında olmasa dahi menfaat sağlama amacı ile hediye kabul etmelerinin yasak olduğunu ve ek fıkra ile hediye alma yasağının kapsamını "Kamu Görevlileri Etik Kurulu" hediye alma yasağının kapsamını belirlemeye yetkili olduğunu belirtmektedir. Kamuda çalışan bir SHU'nun alabileceği hediyeler 25.5.2004 tarih ve 5176 sayılı Kanuna istinaden çıkarılan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 15. Maddesinde yer almaktadır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (Mülga) da hediye alma konusunda bir ilke karar yayımlamıştır. 2007/1 sayılı ve "Hediye Alma Yasağı" konulu ilke kararda, kamuda yozlaşmanın, yolsuzluk iddialarının, kamu görevlerinde çalışanlara duyulan saygı ve güvenin zedelenmesini engellemek için hiçbir koşul altında (yılbaşı, doğum günü, açılış, vb.) bazı kişi ve özel firmalardan ya da denetim yetkisine sahip olduğu kuruluşlardan hediye alınmaması gerektiği, aksi taktide hediye alan kişinin kadrosuna göre Etik Kurul tarafından ya da 5176 sayılı Kanun ve mezkur Yönetmelik kapsamında işlem başlatılacağı belirtilmiştir (ASPB, 2007/1 sayılı

Genelge). Yasal mevzuat ile örtüşen şekilde SHUDER 1.10 sayılı “Hizmetler için Ödemeler” başlığında “*Kamuda ya da özel sektörde ücretli, maaşlı çalışan sosyal hizmet uzmanlarının müracaatçılardan ayrıca bir ödeme kabul etmesi, hediye alması ya da müracaatçının ürettiği mal ve hizmetlerden ücretsiz yararlanması veya bunları kabul etmesi söz konusu olamaz.*” ibaresi ile hediye alma konusunda netlik getirmektedir.

SHU ve mevcut müracaatçı arasındaki arkadaşlık ilişkisinin uygunsuz nitelikte ikili ilişki meydana getirdiği düşünülmektedir. Fakat SHU ve eski müracaatçıları arasındaki arkadaşlık ilişkileri hakkındaki görüşler olumsuz sayılmaz. Hiyerarşik olmayan, eşitlikçi bir yaklaşım içerisinde hem SHU’nun hem de müracaatçının yeni roller üstlenerek yürütebileceği ilişkilerde SHU’nun olgunlaşması ve müracaatçının terapötik süreçten tam anlamıyla faydalanmış olması profesyonel ilişkiyi takiben yeni ve sağlıklı bir ilişki tarzının ortaya çıkmasını sağlayabilir. Klinik dışı işlerde çalışan SHU’lar samimi ilişkiler konusundaki sert etik kurallara otomatik şekilde tabii tutulmak konusunu tartışabilirler. İlişkilerin karmaşık bir hal almaması için SHU’ların ilişkinin niteliğini, potansiyel zararları analiz etmesi gerekmektedir (Reamer 2003).

4.3.2. Kişisel Yarar

SHU’lar parasal kazanç, ürünler ve servisler, yararlı bilgiler ile kişisel çıkar sağlamaya yönelebilirler. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Yasaklar” bölümünde memurların yaptıkları işten dolayı menfaat sağlaması yasaklanmıştır. Ticari faaliyette bulunma, denetiminde sorumlu olunan kurumdan menfaat sağlama, hediye alma, gizli bilgileri açıklamak gibi konular etik dışı ikili ilişkileri içermektedir.

4.3.2.1. Parasal kazanç

SHU’ların ikili ilişkiler aracılığıyla parasal kazanç sağlamasıdır. Alenen ekstra ücret talep etmenin dışında sahip olunan yetkiyi kişisel çıkarlar için kullanmakta etik dışı uygulamalara sebep olabilir. Örneğin; Bir SHU’nun yakınlarına sosyo-ekonomik destek ya da evde bakım ücreti bağlamak için onay verici durumda olması çıkar sağlama amacıyla olup-olmadığını sorgulamaya neden olabilir.

Samimiyet içeren ikili ilişkiler SHU'nun kasıtlı ya da kasıtsız şekilde maddi kazanç sağlaması ile sonuçlanabilir. Örneğin; bir huzurevi sakininin vefatından sonra vasiyetinde SHU'ya mirasının bir bölümünü bırakması ele alındığında varislerin SHU'yu görevini kötüye kullanmakla suçlayabilirler, yaşlının akıl sağlığının yerinde olmadığını ve kandırıldığını iddia edebilirler (Reamer 2003).

Maddi kazanç, 5237 sayılı TCK'nın 252. Maddesinde rüşvet suçu ile paralellik gösteren unsurlar taşımaktadır ve 4 yıldan 12 yıla kadar hapis cezası yaptırımını bulunan bir suçtur. Sosyal hizmet etik kodu; kamuda ya da özel sektörde maaşlı çalışan sosyal hizmet uzmanlarının, çalıştığı kurumlar aracılığıyla talep ettiği hizmetleri ücretsiz şekilde alma hakkı olan müracaatçılardan ayrıca bir ödeme kabul etmesini etik dışı kabul etmektedir (NASW, 1.13 (d), SHUD1.10).

4.3.2.2.Ürünler ve Servisler

Bir SHU'nun mesleki hizmetlerinin karşılığında mal ya da hizmet kabul etmesi ya da bir çeşit takası içeren bu tür ikili ilişkilere örnek olarak özelde ya da kamu da çalışan bir SHU'nun verdiği hizmet karşılığında resmi yolla alması gereken ücretin yerinde ya da ücretin yanında boyacılık işiyle uğraşan bir müracaatçısına ücretsiz şekilde evini boyatabilir (Reamer 2003).

Takas konusunda netlik içeren etik kod takasın her türlüünü yasaklamış ve SHU'ları takas uygulamasından caydırma yoluna gitmiştir. Fakat SHU'ların çalıştığı toplumun özellikleri çerçevesinde zorlama olmadan müracaatçının girişimi ve bilgilendirilmiş onamı ile sadece zorunlu şartlar altında takas uygulaması söz konusu olursa, yapılan işlemin müracaatçı ve mesleki ilişki açısından sorun yaratmadığını ve risk içermediğini kanıtlama yükümlülüğü SHU'dadır (NASW, 1.13).

4.3.2.3.Yararlı Bilgi

SHU'lar bazı durumlarda müracaatçıların sahip olduğu bilgilerden faydalanma davranışı gösterebilirler. Örneğin; Ciddi sağlık sorunları olan bir SHU, doktor olan müracaatçısından konsültasyon alabilir ya da borsa ile ilgilenen bir SHU, finans sektöründe çalışan bir müracaatçısından tüyo alabilir ya da boşanma sürecinde olan bir SHU avukat olan bir müracaatçısından mal paylaşımı hakkında bilgi isteyebilir.

Bu gibi durumlarda olumlu ve olumsuz ikili ilişkinin ortaya çıkması söz konusudur. Olumlu açıdan değerlendirilecek olursa; Müracaatçının, uzmanlık alanındaki bilgiye başvurulması terapi sürecini olumlu etkileyen, müracaatçıyı güçlendiren, rastlantısal, klinik ve klinik dışı ilişkileri kolaylaştıran SHU ve müracaatçı arasındaki geleneksel ilişkiyi değiştiren bir etki yaratabilir. Olumsuz açıdan değerlendirilecek olursa ortaya çıkan etik dışı ikili ilişkiler, SHU-müracaatçı arasındaki mesleki ilişki sınırlarının ihlaline sebep olabilir. SHU'nun müracaatçıya sunacağı hizmetler ve vaka hakkındaki kararları müracaatçının vereceği yararlı bilgilerden etkilenebilir (Reamer 2003).

4.3.3. Sosyal (Duygusal ve Bağımlılık) İhtiyaçlar

Her canlının ihtiyaçları vardır. İnsanların ihtiyaçları ise sınırsız olabilir. Fizyolojik ihtiyaçlar daha anlaşılabilir ve kabul edilebilirken, psikolojik ihtiyaçlar kişinin karakterine, içinde bulunduğu sosyal çevreye, içsel ve dışsal amaçlarına göre değişiklik gösterebilir (Kuzgun 2000; Kasser ve Ryan 1993; Kasser ve Ryan 1996).

Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre bir üst basamaktaki ihtiyacı karşılamak için alt basamaktaki ihtiyacın karşılanması gerekmektedir. Fiziksel ihtiyaçlar karşılandıktan sonra güvenlik, sevgi-ait olma ihtiyaçları, değer ihtiyaçları ve kendini gerçekleştirme ihtiyacı gelmektedir (Cao ve ark. 2013). Bu bölümde Reamer (2003)'ın bahsettiği SHU'nun duygusal ve bağımlılık ihtiyaçları, Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde yer alan sevgi-ait olma ve kendini gerçekleştirme basamakları çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Bireyler sevgi görme, aidiyet hissetme, başarılı olma, takdir görme gibi ihtiyaçları karşılandığında öznel iyi olma hali ve yaşam doyumu sağlarlar(Kula ve Çakar 2015). Ancak yardım veren meslekleri icra edenlerin bu gibi ihtiyaçlarını hizmet alanlar aracılığıyla ya da hizmet alanlar üzerinden karşılaması etik sorunlara yol açabilir. Bu durum SHU'lar için de geçerlidir. SHU'nun duygusal ihtiyaçlarını karşılama çabası sonucunda ortaya etik dışı ikili ilişkiler çıkabilir. Örneğin; ihmal ve istismara uğramış çocuklara yönelik hizmet veren bir kuruluştaki görev yapan kendini yalnız hisseden SHU'nun korunma ve bakım altında olan çocuklardan birisi ile duygusal birliktelik yaşamaması, kişisel sorunlarını onunla paylaşması ya da boşanma danışmanlığı alan bir müracaatçı, kendisine sadece dini temeller üzerinden evlilik ve

boşanma olgusunu anlatmaya çalışan bir SHU ile aynı dini inancı paylaşmayabilir ve mesleki ilişki danışmanlık sürecinin aniden sonlanması ya da şikayetler ile sonuçlanabilir (Reamer 2003). Sürecin yöneticisi konumundaki SHU'nun kendisiyle ilgili problemleri mesleki müdahale sürecine taşımaması, öncelikle özel hayatı ya da kendisiyle ilgili sorunlarını çözmek için süpervizyon ya da danışmanlık desteği alması etik dışı konuların ortaya çıkmaması için en uygun yol olacaktır (Oktay ve Oktay 2018).

Bazı sınır sorunları ise etik açısından değerlendirme daha zordur. Örneğin; müracaatçısının yaşam döngüsündeki olaylardan birine davet edilen bir etkinliğe katılım sağlayan, sosyal inceleme için yaptığı ev ziyareti sırasında ev sakinlerinin yiyecek ve içecek ikramlarını kabul eden bir SHU'nun davranışını kapsamaktadır. Bu tür ikili ilişkilerin kesinlikle etik dışı olduğunu savunan profesyoneller; yaşam döngüsü olaylarına katılmanın özel bir ilgi olarak algılanabileceğini belirtirken, etik standartlara sınır ihlaline sebep olmadığını savunan profesyoneller ise; terapötik sürecin dinamikleri ustaca ele alındığı sürece müracaatçının gelişimini olumlu etkileyen ve hızlandıran yararlı bir davranış olarak değerlendirmektedirler (Reamer 2003).

Çeşitli bağımlılık tedavisi gören SHU'ların meslektaşları ve müracaatçılarının bulunduğu grup çalışmalarına katılamaması gerektiği yönünde bir görüş vardır. SHU'nun özel hayatı ile profesyonel rolünün hem SHU hem de müracaatçılar tarafından algılanamaması ve rol karışıklığının ortaya çıkması endişesi taşımaktadır (Reamer 2003).

4.3.4. Alturistik Jestler (Elseverlik)

Bazı ikili ilişkiler SHU'ların yararlı olma çabalarından kaynaklanır. Alturistik jestler, kasıtlı olarak çıkar sağlama davranışı değildir (Topses 2012). Elseverliğin psikososyal boyutunu ele alan çalışmalarda bireyin içinde bulunduğu kültürün etkili olduğu, bireyci kültürlerde bireysel fayda sağlamak ön planda iken; toplulukçu kültürlerde zor durumda olan birine çıkar gözetmeksizin gönüllü şekilde harekete geçme söz konusudur (Kağıtçıbaşı 2003).

Elseverlik yardım etme motivasyonundan kaynaklanır ve her zaman etik dışı olarak değerlendirilemez. Örneğin; aile danışmanı olan bir SHU, uzun zamandır arkadaşı olan ve evliliğinde sorun yaşayan bir arkadaşının çift terapisi alma yönündeki isteğini kabul edebilir. Terapi sürecinin öncesinde ve başladığı dönemde her şeyin profesyonelliğe uygun olarak düzenlenmesine rağmen ilerleyen zamanda SHU, vakaya objektif yaklaşmadığını hissedebilir (Reamer 2003).

Bir müracaatçının yanında parası kalmadığını ve evine dönmek için yol parası verip-veremeyeceğini sorduğu bir SHU, müracaatçıya yardımcı olmak için kendi bütçesinden bir miktar para verebilir. Bir süre geçtikten sonra aynı müracaatçı kendisine yardımcı olan SHU'ya gelerek tekrar maddi yardım isteyebilir. SHU'nun yardımcı olma motivasyonu sonucu meydana gelen olay müracaatçının sistematik bir uygulaması haline gelerek sadaka kültürünü besleyebilir.

4.3.5. Beklenmedik Durumlar

Sınır sorunlarının son kategorisi SHU'ların tahmin etmediği, üzerinde çok az ya da hiçbir kontrol sahibi olmadığı durumlardır. Ancak SHU, her profesyonel ilişki sürecinde bulunduğu kişiye karşı sağduyulu olmalıdır. Çünkü SHU'lara terapi, danışmanlık gibi konularda başvuran kişiler kırılığandır. Bu nedenle mesleki ilişkinin dinamiklerini yanlış yorumlamaya ve zarar görmeye açıktırlar (Oktay ve Oktay 2018). Böyle durumlarda, konuyu müracaatçı ya da meslektaşına en az zarar verecek şekilde yönetmek temel sorumluluktur. Örneğin; bir etkinlikte SHU'nun kardeşinin, arkadaşı olarak tanıştığı kişinin SHU'nun eski müracaatçısı olması gibi.

4.4. AKADEMİK ALANDA İKİLİ İLİŞKİLER

Sosyal hizmet eğitiminde, öğrencilere verilen kuramsal bilgilerin yanında sosyal hizmet eğitimcilerin tutum ve davranışları da oldukça etkilidir. Congress (1996)'ın sosyal hizmet eğitiminde ikili ilişkiler üzerine yazdığı makalede, sosyal hizmet eğitiminde bir eğitimcinin eğitmen rolü yanında arkadaş, işveren, sevgili ve terapist gibi rolleri de üstlenmesi halinde akademik ortamda ikili ilişkilerin söz konusu olacağı belirtilmektedir.

4.4.1. Cinsel Partner/Eğitimci Rolü

Aile sırları gibi genelde gizli tutulmaya çalışılan cinsel yapıdaki ikili ilişkilerin akademik ortamda gerçekleşmediğini söylemek mümkün değildir. Sosyal hizmet eğitimcilerinin neredeyse tamamının etik dışı olarak değerlendirdiği öğrencilerle cinsel ilişkiler konusunda öğrencilerin yaşça yetişkin sayılması ve okuldaki- alandaki eğitimcisi/danışmanı ile yaşayacağı ilişki konusunu kendi kaderini tayin etme hakkı bağlamında değerlendirenler de vardır. Her iki durumda da öğrencinin kendi kaderini tayin etme hakkına etki eden baskı/güç, irade ve bilgi unsurları tartışılması gereken konular arasındadır (Congress 1996). Çünkü eğitimci ve öğrenci arasındaki güç farkı nedeniyle bir öğrencinin gönüllü olarak cinsel yapıdaki ikili ilişkileri kabul etmesinin mümkün olmayacağı söylenebilir. Diğer bir deyişle öğrencinin ilişkiden doğacak riskleri farketmesine rağmen güç farkı nedeniyle ilişki hakkında özgür iradesiyle karar vermesi oldukça zordur (Blevins Knabe 1992). Ayrıca bu tip ikili ilişkilerde rolleri üstlenen eğitimci/danışman ve öğrenci dışında kalan diğer öğrencilerde olumsuz etkilenebilir. Öğrencilerin, etik anlayışlarında kafa karışıklığı yaratmasının yanında mesleğe bakış açılarını ve ideallerini etkileyebilir (Congress 1996).

Etik kod, eğitim ortamındaki sosyal hizmet uzmanlarının, süpervizyon verdiklerine, öğrencilerine, stajyerlerine veya meslektaşlarına cinsel tacizde (cinsel avantaj (sexual advances), cinsel talep (sexual solicitation), cinsel iltimas talepleri (requests for sexual favors) ve cinsel içerikli diğer sözel ya da fiziksel davranışlar) bulunmaması gerektiğini belirtir (NASW, 2.08).

Mevcut öğrencilerle (MÖ) ilgili etik kurallar oldukça açıktır. Sosyal hizmet uzmanlarının, kültürel açıdan hassas davranmak ve uygun profesyonel sınırları koruyan kişisel ilişkiler geliştirmek (NASW, 3.02 (d), SHUD(3.02 (b)), müracaatçıları sömürü ve istismar riski içeren ve çıkar sağlamaya yönelik ilişkilerden kaçınması gerektiği ve bu tür ilişkilerle ilgili tüm sorumluluğu yüklendiği gibi sosyal hizmet eğitimcileri de öğrencilerini her türlü istismar içeren davranıştan korumakla yükümlüdür.

4.4.2. Arkadaş/Eğitimci Rolü

Öğretmen-öğrenci ilişkisinde söz konusu olan esneklik ve interaktif durum objektifliğin yok olması ve istismar riskine karşı sınırları korumak için daha dikkatli olmak gereğini doğurmaktadır. Bir öğrenciyle geliştirilen ikili ilişki, öğrencinin objektif bir şekilde değerlendirilmesini, not ve derece verilmesini zorlaştırabilir ya da sınıf içerisinde diğer öğrencilerle olan başarı odaklı rekabeti baltalayabilir. Öğrencilerle akademik hayattan önceki süreçte kişisel bir ilişkiye sahip olmakta sınır problemi yaratabilecek ilişkiler doğurabilir. Örneğin; arkadaşını yüksek lisans/doktora programına kabul eden bir akademisyen, arkadaşının akademik başarısını ölçerken diğer öğrencilerine davrandığı gibi davranamayabilir ve aynı alandaki bir başka akademisyen ile birlikte arkadaşının akademik çıktılarını değerlendirme ihtiyacı duyabilir (Congress 1996).

Öğrenci ve öğretmen arasındaki ilişkilerden mesleki içerikli olanların istismar riski daha azdır. Örneğin; eski bir öğrencisiyle makale hazırlamak amacıyla birlikte çalışan bir akademisyen arasında oluşan ikili ilişkide tarafların zarar görme riski azdır. Akademisyen ilişki içerisindeki gücü ve tecrübesi yardımıyla kendini koruyabilirken; eski öğrenci ise öğrencilik sürecinde geliştirdiği beceriler ile uygunsuz talepler karşısında kendini koruma kabiliyetine sahip olduğu kabul edilebilir (Congress 1996).

4.4.3. Terapist/Eğitimci Rolü

Sosyal hizmet eğitimcileri özellikle alan uygulamaları sırasında öğrencilerinin bireysel ya da grup terapileri konusunda uygulamaya yönelik becerilerini geliştirmelerini isterler. Bu konuda beklenen öğrencinin staj danışmanından - süpervizöründen- terapi alması değildir. Bir eğitimci olarak süpervizörün hedefi; SHU'ların mesleki bilgi ve becerilerini, kendini geliştirme motivasyonlarını arttırmaktır. Odağı ise; sosyal hizmet uzmanının mesleki uygulamalarıdır. Uygulama ve eğitim çerçevesi kurumların hizmet standartları ile sınırlıdır. Terapistin hedefi ise müracaatçısının patolojisiyle ilgili herhangi bir konu olabilir. Odak noktası müracaatçısının kendisidir, yaptığı iş değildir. Genel olarak ele alındığında süpervizyon sürecinde yazısız bir sözleşmenin varlığı söz konusuysa; terapi sürecinin hem terapist hem de müracaatçı için daha özgür bir alan yarattığı söylenebilir (Jacobs 1991; Kadushin 1992).

Hayatının herhangi bir alanında kriz yaşayan bir öğrenciye yardımcı olma sorumluluğunu hisseden eğitimcilerin, öğrencilerini üniversitenin ilgili merkezlerine ya da üniversite dışındaki terapistlere yönlendirmesi en iyi yoldur. Çünkü terapist ve eğitimci rollerinin her ikisini de üstlenmek terapi sürecinin sonlandırılması, öğrencinin akademik başarısının değerlendirilmesi ya da diğer öğrencilerin olumsuz etkilenmesi konularında sorunlar yaratabilir (Congress 1996).

4.4.4. İşveren/Eğitimci Rolü

Eğitimcilerinde öğrencilerinde karşılıklı fayda sağlayabileceği gibi her iki tarafında zarar görmesi muhtemel olan ikili ilişki türlerinden birisi de akademik alanda bir eğitimcinin işveren rolünü de üstlenmesidir. Akademik çalışmalarda, diğer branş eğitimcileri gibi sosyal hizmet eğitimcilerinin de özellikle yüksek lisans ve doktora öğrencilerini araştırma görevlisi olarak çalıştırması yaygın bir uygulamadır. Bu uygulamada eğitimciler bitirme projeleri ya da bir konferansı organize etme konusunda öğrencilerinden yardım alırken; öğrencilerde bu süreçte literatür, kodlama/analiz, çalışma kültürü hakkında bilgi ve deneyim kazanır. Öğrenciyi mesleki anlamda teşvik eden niteliğe sahiptir. Kariyer planlamasına olumlu etki edecek işbirlikleri yaratabilir (Congress 1996).

4.5. YAPILAN ÇALIŞMALAR

Bu bölümde ikili ilişkiler hakkında yapılmış dört çalışma seçilmiştir. Çalışmalar hakkında kronolojik sıraya göre bilgi verilmiştir. Çalışmalar sonucunda cinsel olmayan ikili ilişkiler hakkında elde edilen verilere tartışma bölümünde yer verilmiştir.

Çalışmalardan ilki; Borys ve Pope tarafından 1989 yılında cinsel olmayan ikili ilişkiler hakkında yapılmış en kapsamlı ve en eski araştırmadır. Psikolog, psikiyatrist ve sosyal hizmet uzmanlarını içeren çalışmada Amerikan Psikoloji Birliği, Amerikan Psikiyatri Birliği ve Ulusal Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği'ne kayıtlı üyelerden ayrı ayrı ve rastgele seçilen 800 erkek ve 800 kadın olmak üzere zihinsel sağlık alanında çalışan (Amerika'da birçok eyalette evlilik ve aile danışmanlarının isim ve adreslerinin açıklanması yasak olduğu için evlilik ve aile danışmanlarını içermemektedir.) son beş yıl içinde yetişkinlere psikoterapi uygulayan 1600 klinisyen seçilmiştir.

Anketi değerlendirilebilir şekilde cevaplayan klinisyenden; % 52.4'ü kadın ve % 47.4'ü erkek (%0,2: cinsiyet belirtmemiştir.); 42.4'ü psikolog, 26.7 psikiyatrist ve % 30.8'i sosyal hizmet uzmanıdır. Katılımcıların yaş ortalaması 48'dir. Psikoterapi uygulamalarındaki deneyim süreleri ise ortalama 16,37'dir. Katılımcıların %70'inden fazlası evli, diğer katılımcılar ise eşinden ayrı yaşayan ya da boşanmış, bekar, eşi vefat etmiş ya da medeni halini bildirmeyenlerden oluşmaktadır. Katılımcıların yarısından (%58) fazlası psikodinamik yaklaşımı terapi seanslarında birincil teori olarak kullanmakta olduğunu belirtmiştir. Psikodinamik yaklaşımın yanısıra davranışsal, hümanistik ve eklektik yaklaşımların kullanıldığı bilgisi verilmiştir. Klinisyenlerin büyük bir oranı (%68,3) erkeklerden çok kadınlarla çalıştığını belirtmiştir (Borys ve Pope 1989).

Elde edilen bulgulara göre erkekler kadınlardan daha yüksek oranda olmak üzere klinisyenlerin %1'inden daha azı mevcut müracaatçıları ile cinsel birlikteliği olduğunu; %90'ından çoğu müracaatçısının özel bir günü için gelen daveti kabul etmeyi ve 10 doların altındaki hediyeleri kabul etmeyi etik açıdan uygun bulurken; müracaatçısına bir ürün satmayı (% 70.8), terapi sona ermeden önce bir müracaatçı ile cinsel birlikteliği (% 98.3), terapinin sona ermesinin ardından müracaatçıyla cinsel birlikteliği (% 68.4), müracaatçılarını kişisel partisine veya sosyal etkinliğe davet etmeyi (% 63.5) ve bir çalışana terapi yapmayı (% 57.9) etik dışı davranışlar olarak değerlendirmişlerdir (Borys ve Pope 1989).

Araştırmada meslekler arasında anlamlı farklar bulunmazken, araştırmacının psikodinamik eğitimin farkındalığı arttırıcı özellikleri ile ilişkilendirdiği bir sonuç olarak; psikodinamik yaklaşım kullanan klinisyenler, ikili ilişkileri (mesleki, mali ve sosyal yapıdaki) kullanmaktan kaçındığını belirtmişlerdir (Borys ve Pope 1989).

Çalışmalardan ikincisi; Jayaratne, Croxton ve Mattison tarafından 1997 yılında yapılmış olan Michigan Soruştırma Komitesindeki davaların ele alındığı çalışmadır. Çalışmada, Michigan Soruştırma Komitesindeki davalar içeriklerine göre 6 bölüme ayrılmıştır. Bu bölümler; Samimi ilişkiler, ikili ilişkiler, karma yöntemler, sınır davranışlar ve finansal işlemlerdir. Soruştırma Komitesi üyelerinin kaygıları ve literatürün yetersiz bulunması nedeniyle Michigan üyelik rehberinde kayıtlı kırsal alanda çalışan 201, kentsel alanda çalışan 627, kırsal ve kentsel olarak

sınıflandırılmayan alanda çalışan ve çalışmada banliyö olarak sınıflandırılan 219 kişi ve yeterli sayıda örnek oluşturabilmek için kendine özgü 447 uygulayıcı olmak üzere 1494 SHU'dan oluşan tabakalı örneklem alınmıştır. Araştırmada davranış ve inançlarda cinsiyet farklılığı olup-olmadığı, yardım anlamında fark olup-olmadığı, topluluk boyutlarına (kırsal, kentsel) göre farklılık olup-olmadığı hakkındaki sorulara cevap bulmak amaçlanmıştır.

Cevaplanma oranı %56,6 olan anketlerin %20'sini cevaplayan emekli, öğrenci, idareci ve işsiz olduğundan kullanılamamıştır. Örneklemen çoğunluğu kamu ve kar amacı gütmeyen kuruluşlarda çalışmakta (%68), kadın (%66), kırsal alan dışında yaşayan (80,7), mesleğini tüm eyaletlerde uygulama yetkisine sahip ya da yüksek lisans mezunudur (%96,2) (Jayaratne ve ark. 1997).

Çalışma sonucunda; yanıtlayanların %1,1'i eski müracaatçı ile cinsel ilişkiyi uygun bulurken; %4,6'sı profesyonel açıdan uygunsuzluk bulmamıştır. Katılımcıların yarısından fazlası (52,4) bir müracaatçıyı cinsel olarak çekici bulduğunu, %43,7'si de bu duygunun kabul edilebilir olduğunu, erkek katılımcıların müracaatçılarına karşı cinsel çekim duygusunu, kadın ve yaşlı katılımların ise sarılma ve kucaklama davranışını uygun bulduğunu; erkeklerin kadınlara oranla terapi öncesi ve sonrası süreçte müracaatçılarla daha fazla ilişki kurma eğiliminde olduğu, kamuda çalışan SHU'ların terapi sonrası süreçteki müracaatçılarla ilişki kurma eğilimi yüksekken, özelde çalışan SHU'ların terapi öncesinde müracaatçılarla ilişkiyi onaylama ihtimalinin daha yüksek olduğu; kırsalda çalışan SHU'ların kentsel alanda çalışanlara göre terapi öncesi ve sonrası süreçteki müracaatçıları onaylama eğiliminin fazla olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %18,5'i müracaatçıları ile terapi sırasında dua ettiğini, yarısına yakını ise (%43,6) bunun uygun bir davranış olduğunu, %15,4'ü tai chi chuan tekniklerini, %0,5 ise psişik okumalar ve astrolojiyi kullandığını belirtmiştir. Katılımcılardan erkekler, gençler ve kırsal bölgede çalışan SHU'lar müracaatçılarına tavsiye verme konusunda daha isteklidir ve %3,7'si müracaatçılarına gerektiğinde yasa dışı tavsiye vermeyi uygun mesleki bir davranış olarak değerlendirmiştir. Takas konusunu ise; özel sektörde çalışan SHU'ların onaylama eğiliminin fazla olduğu, sigortası tarafından ödeme yapılmayan bir müracaatçıyla mesleki müdahale sürecini bitirme eğiliminin ise özel sektörde ve

kentsel bölgede çalışan yaşlı SHU'larda daha fazla olduğu tespit edilmiştir (Jayaratne ve ark. 1997).

Çalışmalardan üçüncüsü; Elaine P.Congress tarafından 2001 yılında yapılmış olan ve sosyal hizmet eğitiminde ikili ilişkileri inceleyen çalışmadır. Sosyal hizmet eğitimcilerinin eski ve mevcut öğrencileri ile ikili ilişki konularına bakış açıları, okullarında verilen etik eğitimi ve ikili ilişkilerle ilgili politikalar üzerinde durulmuştur. Sosyal hizmet eğitimcilerinin hangi ikili ilişkileri etik (cinsel, çalışan/işveren, mesleki veya sosyal) kabul ettiği, sosyal hizmet eğitimcilerinin mevcut öğrencilerle olan ikili ilişkileri, eski öğrencilerle olan ikili ilişkilerden farklı görüp-görmedikleri, akademisyenlerin ve öğrencilerin sosyal hizmet etiği ve ikili ilişkiler etiği hakkında nasıl bilgi sahibi oldukları hakkındaki konular incelenmiştir.

Sosyal Hizmet Eğitim Konseyi (Council on Social Work Education-CSWE) tarafından akredite edilen yüksek lisans programlarının dekanlarına ve dekanların seçtiği öğretim üyelerine gönderilen 25 maddelik anketin cevaplanma oranı %72,5'tir (87 adet). Anketin hazırlanma sürecinde literatür araştırması ve sosyal hizmet eğitimcileri ile yapılan görüşmeler sonucunda oluşturulan anketin; 14 sorusu mevcut öğrenciler, 11 sorusu ise eski öğrenciler ile ikili ilişkilere değinmektedir. Çalışmaya katılan okulların mezhepsel olmayan idari yardımları, okulun büyüklüğü, sunduğu derece ve bulunduğu bölge bilgileri incelenmiştir. Çalışmaya katılan eğitimcilerin neredeyse tamamının (%98,9) mevcut öğrencileri ile cinsel ilişkileri, %29,9'u eski öğrencilerle de cinsel ilişkide bulunmayı, %18,4'ü eski öğrencilerle evliliği etik dışı bulmuştur (Congress 2001).

Çalışmalardan dördüncüsü ise Brocious, Eisenberg, York, Shepard, Clayton ve Sickie tarafından 2013 yılında Alaska'nın kırsal bölümlerinde yaşayan ve çalışan sosyal hizmet uzmanlarının özellikle ikili ilişkiler hakkındaki bakış açıları olmak üzere kendilerine özgü etik sorunları keşfetmek amaçlı yapılmıştır. Çalışmada yarı yapılandırılmış görüşmeler ile kırsal alanda yaşayan ve çalışan SHU'ların deneyimleri ve bakış açıları hakkında bilgi edinilmeye çalışılmıştır.

Sosyal hizmet mezunu olan, mezuniyet öncesinde de hayatını aynı alanda geçiren, Alaska'daki farklı toplulukları temsil eden 10 katılımcı ile yapılan çalışmada

dikkat çeken sonuçlar şunlardır; Kırsal alanda yaşayan SHU'ların ikili ilişkilerden tamamen uzaklaşamayacağı, ikili ilişkilerin kırsal alan şartlarında müracaatçıya yarar sağlayabileceği, eğitim ve yeterli süpervizyon almanın öneminin de farkında olan kırsal alanda çalışan SHU'lar müracaatçıları ile ortak deneyim, müracaatçıların geçmişini bilmek, rollerin gereğini yerine getirmek dedikoduları önlemek, gizlilik konusunda hassas davranmaya çalışarak sıkça karşılan ikili ilişkilerle ilgili karmaşık durumları yönetme ve eleştirel düşünme becerisi geliştirirler (Brocius ve ark. 2013)

Çalışmaya katılan SHU'lar; kırsal alanda ikili ilişkilerin SHU'nun kişisel yaşam alanı ile çakışabileceğini, örneğin; müracaatçısının çalıştığı marketten alışveriş yapabileceğini ya da müracaatçısının çocuğuyla kendi çocuğunu aynı okulu ya da sınıfı paylaşabileceğini, kendi toplumu için ortak olan özel günlerde hep birlikte kutlamalara katılabileceğini ve bu gibi durumlardan kaçınmanın zor olduğunu belirtmişlerdir (Brocius ve ark. 2013).

Çalışmanın sonucunda; Brocius, Eisenberg, York, Shepard, Clayton ve Sickie (2013), ikili ilişkilerin kırsal toplum için müracaatçıları ile aralarındaki güven bağını geliştirmesinin yanında toplumun tarihinden, geleneklerinden, inançlarından, davranışlarından beslenerek müracaatçıya fayda sağlayacağı yönünde görüş belirtmiştir.

4.6. İKİLİ İLİŞKİLER HAKKINDA KARAR VERMEK VE İKİLİ İLİŞKİLERİ YÖNETMEK

Freud ve Krug (2002a), daha açık bir şekilde ifade edilmiş sınırlara ihtiyaç olduğunu çünkü sınır ihlallerinin kurallar sayesinde sonlanacağını, mevcut mesleki müdahale süreci yapısı değerlendirildiğinde ikili ilişkiler hakkındaki endişenin yersiz olmadığını belirtmektedir. Freud ve Krug (2002a), sınırların daha açık olmasını üç sebep ile açıklamaktadır.

Freud ve Krug (2002a)'a göre sınırların daha açık olmasını gerektiren ilk sebep; Terapötik Sürecin Korunmasıdır. Terapötik sürecin sorumluluğu yardım veren meslek elemanındadır. Terapötik sürecin amacına ulaşabilmesi, yapılandırılmış zamanından önce sona ermemesi için meslek elemanının terapötik süreç koşullarını sağlaması ve terapötik ilişki becerilerine sahip olması ve kullanması gerekmektedir.

Empati, yakından ilgilenme, asgari düzeyde teşvik, yakından ilgilenme, konuşmaya açık davet gibi terapötik ilişki sürecinin parçalarının profesyonelce uygulanması ve sürdürülmesi gerekir (Acar 1995). Aksi halde müracaatçının/danışanın terapötik ilişkiyi farklı yorumlamasına sebep olabilir. Dostluk, aşk, ticari vb. yöne çekmeye çalışan müracaatçılar olabilir (Freud, Krug 2002a). Bu gibi durumlarda bir tür sadakati ve hiyerarşiyi içeren mesleki ilişkide sınır geçişleri ya da sınır ihlali gerçekleşebilir. Bu nedenle profesyonel ilişkinin başında SHU ve müracaatçı arasında terapötik ittifakın sağlanması sınır sorunlarını en aza indirebilir. Terapötik ittifak ile ilişkinin amacı, ilişki içerisinde SHU'nun ve müracaatçının görevleri açıkça belirtilmeli, karşılıklı güven konularında hemfikir olunmalıdır (Yakın 2014).

Freud ve Krug (2002a)'a göre sınırların daha açık olmasını gerektiren ikinci sebep; müracaatçıların sömürüye karşı korunmasıdır. Yardım veren mesleklerle ilgili çalışmalarda danışan/müracaatçı ile mesleki müdahale sırasında meslek elemanının farkındalığının yüksek olması gerektiğine vurgu yapılmaktadır. Yakın zamanda büyük bir kayıp yaşamış müracaatçı meslek elemanına bağımlılık geliştirme potansiyeline sahip olabilir. Mesleki ilişki sırasında iyi niyetle başlayan sınır ihlali ya da ikili ilişki yardım alan kişinin zarar görmesine sebep olabilir (Plaut 1997). Mesleki süreçte meslek elemanının güç faktörü müracaatçının sömürüsüne sebep olabilmektedir. Uzman-müracaatçı, öğretmen- öğrenci gibi ilişkilerde olan güç faktörü savunmasız olan müracaatçıların sosyal, ekonomik, cinsel olarak istismar edilmesine yol açabilir ve tüm meslek elemanları istismara sebep olmamak ya da önlemek konusunda farkındalık sahibi olmayabilir.

Freud ve Krug (2002a)'a göre sınırların daha açık olmasını gerektiren üçüncü sebep; SHU'ların potansiyel hukuki yükümlülüklerden kurtulmasıdır. Geçmişteki malpraktis davalarına bakıldığında ancak risk yönetimiyle ilgili davranış kuralları SHU'ları korumaktadır ve bu kurallara uymanın önemini göstermektedir.

Sınır ilişkileri yönetmek için SHU'ları etik olan ve olmayan ikili ilişkilere ilişkin açık bir anlayışa sahip olmalılar. Bu anlamda ikili ilişkinin çeşitli özellikleri vardır (NASW 2000). Reamer (2003)'a göre ikili ilişki SHU'ların profesyonel sağduyusunu ve yansız karar vermesini engelleyici müracaatçı, meslektaş ya da üçüncü şahısların bireysel faydalar için kullanılmasına sebep olan ve müracaatçılara, meslektaşlara ya

da üçüncü kişilere zarar veren yönde özellikler taşımaktadır. Bu noktada SHU'lar olası zararı ve etik şikâyetleri azaltmak için risk yönetimi kriterleri oluşturmalarıdır. Reamer (2003)'e göre geçerli bir risk yönetimi protokolü sınır konulara ilişkin 6 temel içeriğe sahip olmalıdır. Bunlar;

- 1- *“Potansiyel ya da var olan çıkar çatışmalarına karşı dikkatli olmak*
- 2- *Müracaatçı ve meslektaşları potansiyel ya da varolan çıkar çatışmalarına yönelik bilgilendirmek, akılcı çözümleri paylaşmak*
- 3- *Meslektaş ve süpervizörlere danışmanlık etmek, uygun mesleki literatür, politika ve etik standartlar ile ilgili sınır konuları ve yapıcı seçenekleri tanımlama amacı ile kullanma*
- 4- *Tarafları mümkün olan en yüksek seviyede korumak ve sınır konulara yönelen bir eylem planı dizayn etme*
- 5- *Sınır konulara yönelen tüm tartışma, süpervizyon ve rehberliği belgelendirmek*
- 6- *Eylem planının uygulanmasını denetleyecek bir strateji geliştirmek”*

Yardım veren meslek elemanları potansiyel ya da fiili çıkar çatışmalarının, sınır sorunlarının daima farkında olmalılar. Örneğin; klinik alanda çalışan bir SHU, kendisine duygusal anlamda ilgi duyan bir müracaatçısıyla mesleki ilişkisini bu durumu göz önünde bulundurarak (terapi saatlerinin mesai bitimine ya da akşam saatlerine denk getirilmemesi, göz kontağı kurma, fiziksel temas ya da çeşitli onaylama hareketleri gibi sözsüz iletişim yöntemlerinin dikkatli kullanılması gibi) planlamalıdır. Gerektiği durumda ise vakayı başka meslek elemanına sevk etmelidir (Plaut 1997). SHU'lar, potansiyel ya da fiili çıkar çatışmalarına yol açan sınır sorunları gündeme geldiğinde müracaatçıları ve meslektaşlarını söz konusu sınır sorunları hakkında bilgilendirmeli ve mantıklı çözüm yolu aramalıdır. Örneğin; SHU'ların meslektaşlarından ya da idarecilerinin ihtiyaç duydukları konuda süpervizyon alması bir yöntemdir. Ancak danışılan meslek elemanını da meslektaşını etiketlemekten ya da yargılamaktan kaçınılmalıdır, etik standartlar ve değerler çerçevesinde yol gösterici olmalıdır (Gabbard 1996).

SHU'lar potansiyel ya da fiili sınır sorunlarını ve müracaatçıların/meslektaşların bu durumdan zarar görmesini engellemek için eylem planı ortaya koymalılar. Son olarak eylem planı çerçevesinde fiili ya da potansiyel çıkar çatışmalarına sebep olan

sınır sorunlar ve ikili ilişkilerle ilgili gerçekleştirilen tüm iş ve işlemler belgelendirilmeli ve bu uygulamaların ve işlemlerin denetimini sağlamaya yarayacak bir strateji geliştirilmelidir (Reamer 2003).

Bir SHU ve müracaatçının mesleki müdahale sürecinde ikili ilişki kaçınılmazsa ya da zaten mesleki ilişki ve diğer ilişkiler paralel bir şekilde ilerliyorsa değerlendirilmesi gereken bazı unsurlar vardır.

- İkincil ilişki, güç farkını nasıl değiştirecek veya terapötik ilişki içerisinde bir güç faktöründen faydalanacak mı?
- Bu ilişki ne kadar sürecek? Tek seferlik bir olay mı yoksa süreklilik mi bekleniyor?
- Bu ilişkinin sona erdirilmesi, diğer ilişkiyi nasıl etkileyecektir?
- Objektifliği ne kadar/nasıl etkileyecek?
- İstismar riski nedir? (Akt: Dewane 2010)

Ayrıca terapötik sürecin özel bir danışmanlık şeklinde olup-olmadığı, kapsamı (aile bazlı, tek seferlik), içinde bulunulan toplumun ikili ilişkiye katılma ve destekleme düzeyi (kültürel hassasiyet), müracaatçının psikolojik durumu, ikili ilişkinin yasal bir yükümlülük ortaya çıkarıp-çıkarmadığı, SHU'nun ikili ilişkiyi ihtiyaçlarını karşılamak için kullanıp-kullanmadığı, süpervizyon erişimi gibi temalar değerlendirilmelidir (Roberts 1999).

Congress (1996)'e göre akademik alanda görev yapan bir SHU'nun, öğrencileri ile olan ilişkilerinin sömürü ve potansiyel risk içeren etik dışı ikili ilişkilere yol açmaması için bazı soruları cevaplaması işini kolaylaştırabilir;

1. Öğrenciyle olan ikili ilişki, cinsel eş, arkadaş, terapist veya işveren rollerini üstlenmeyi içeriyor mu?

Etik standartlar; müracaatçılarla, meslektaşlarla ya da öğrencilerle cinsel temas içeren ikili ilişkileri kesinlikle yasaklamıştır. Cinsel yapıda olamayan diğer ikili ilişki türleri içinde analiz edilmesi gereken konu, müracaatçı ya da öğrencinin ikili ilişkiden göreceği zarardır. Bu nedenle cinsel yapıda olmayan ilişkilerin etiğe uygun

olduğu yönünde genelleme yapılmamalı ve savunmasız olan tarafın maruz kalacağı potansiyel riskler değerlendirilmelidir.

2. İkili ilişki, öğrenciye zarar verecek veya sömürüye maruz bırakacak mı?

Her ikili ilişkinin zararı güncel olarak ortaya çıkmayabilir. Müracaatçının ya da öğrencinin geleceğinde bir sonuç olarak ortaya çıkabilir.

3. İkili ilişkide eğitimcinin gücü ona usulsüz avantaj sağladı mı?

Kendi kaderini tayin etme (self-determinasyon) hakkı ile açıklanmaya çalışılan ikili ilişkilerde tarafların birbirinden farklı olan güç dinamikleri self-determinasyon hakkının bilinçli bir şekilde kullanılmasını engelleyebilir.

4. İkili ilişkinin diğer öğrenciler üzerinde etkisi var mı?

Etik kod, öğrencilerle çalışan SHU'ların öğrencilerin performanslarını adil ve saygılı bir şekilde değerlendirmesi gerektiğini belirtmektedir (SHUD 3.02 (c), NASW, 3.02 (b)). Ancak ikili ilişkiler öğrencilerin objektif şekilde değerlendirilmesini zorlaştırabilir.

5. İkili ilişki içindeki eski öğrenci mi yoksa mevcut öğrenci mi?

Eski öğrenciler geçmiş tecrübeleri ve geliştirdikleri başetme kapasiteleri ile ikili ilişkilerden mevcut öğrencilere göre daha az zarar görürler.

6. Diğer meslektaşlar ikili ilişkiyi nasıl görüyor?

İkili ilişkiler hakkında meslektaşlardan süpervizyon almak ikili ilişkileri değerlendirmenin hızlı ve iyi yollarından biridir. Ancak meslektaşlar ile paylaşmaktan kaçınılan bir ilişki söz konusu ise etik kaygıların yüksek olduğunu açıkça göstermektedir.

5.GEREÇ ve YÖNTEM

5.1 ARAŞTIRMANIN TİPİ

Araştırma; *“Çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleri”* olarak adlandırılan genel tarama modelindedir (Karasar 2017).

Araştırmada genel tarama modellerinden ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, iki veya daha çok sayıdaki değişken arasındaki ilişkinin varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlar. İlişkisel tarama modeli gerçek bir neden-sonuç ilişkisi vermez ancak değişkenlerdeki durumun bilinmesi halinde diğer değişkenin kestirilmesine imkân sağlar (Karasar 2017).

5.2 ARAŞTIRMANIN YAPILDIĞI YER VE SÜRESİ

Araştırmayla ilgili çalışmalar Eylül 2017 tarihinde başlamış ve Mayıs 2018 tarihinde etik kurul izni alınmıştır. Anket uygulanması için üniversitelerden gerekli izinlerin alındıktan sonra anket uygulanmasına geçilmiştir. Haziran ve Aralık 2018 tarihleri arasında izin işlemleri ve anket uygulaması devam ettirilmiştir. İstatistik çalışmaları ve diğer bölümler Mart 2019 tarihinde tamamlanmıştır.

Araştırmanın anketleri elektronik ortamda uygulanmıştır.

5.3 ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın evreni, ülkemizde sosyal hizmet eğitimi veren 52 devlet üniversitesinde görev yapan akademisyenlerden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini belirlenirken tam sayım yöntemi kullanılmış ve 172 akademisyene ulaşmak hedeflenmiştir. Bu kapsamda İç Anadolu Bölgesinde yer alan; Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Anadolu

Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi ve Marmara Bölgesinde bulunan; İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Yalova Üniversitesi ve araştırmanın yapıldığı Manisa Celal Bayar Üniversitesi olmak üzere sosyal hizmet eğitimi veren toplam 14 devlet üniversitesinde görevli ve tam zamanlı çalışan 172 kişilik akademik personele ulaşmak hedeflenmiştir. Araştırma, sadece örgün eğitim veren üniversitelerde, tam zamanlı olarak çalışan akademik personel ile yapılmıştır. Araştırma, sosyal hizmet bölümlerinde yarı zamanlı çalışan akademik personeli kapsamamaktadır.

Araştırmanın yapılabilmesi için üniversiteler ile resmi yazışma yapılmış ve Selçuk Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi, Yalova Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi ve araştırmanın yapıldığı Manisa Celal Bayar Üniversitesinden izin alınmıştır. Örneklem belirlenmediği için akademisyen sayısı 135 kişiye düşmüştür.

Üniversiteler arası elektronik yazışma sistemi ile ilgili sorunlar, üniversitelerin araştırmanın yapılması konusunda değişkenlik gösteren değerlendirme kriterleri nedeniyle İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Anadolu Üniversitesinden izin alınamamıştır.

Anketlerin tam olarak doldurulmaması, anketlerin geri gönderilmemesi sebebiyle değerlendirilen anket sayısı 135'ten 84'e düşmüştür.

5.4 ARAŞTIRMANIN SORULARI

- 1- Akademisyenlerin terapist/eğitimci rolüne ilişkin görüşleri aşağıdaki sorularla değerlendirilmiştir.
 - 1.a. Akademisyenler mevcut öğrencilerine eğitim dışı konularda (özel hayat, iş girişi, inanç, politika vb.) danışmanlık yapmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedirler?
 - 1.b. Akademisyenler eski öğrencilerine eğitim dışı konularda (özel hayat, iş girişi, inanç, politika vb.) danışmanlık yapmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedirler?

- 1.c. Akademisyenler mevcut öğrencilerinin terapisti olmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedirler?
- 1.ç. Akademisyenler eski öğrencilerinin terapisti olmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedirler?
- 1.d. Akademisyenler mevcut öğrencilerle dini ya da siyasi konular gibi ders dışı konular hakkında konuşmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedirler?
- 1.e. Akademisyenler eski öğrencilerle dini ya da siyasi konular gibi ders dışı konular hakkında konuşmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedirler?
- 2- Akademisyenlerin işveren/eğitimci rolüne ilişkin görüşleri aşağıdaki sorularla değerlendirilmiştir.
- 2.a. Akademisyenler, eski öğrenciler ile akademik çalışma yapmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 2.b. Akademisyenler, mevcut öğrenciler ile akademik çalışma yapmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 2.c. Akademisyenler, yakınlarını, akrabalarını, eski müracaatçılarını yöneticisi oldukları akademik programa öğrenci ya da eğitimci olarak kabul etmek etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 2.ç. Akademisyenler, mevcut öğrencileri meslekle ilgili bir işe (asistanlık, projelerde görev vermek vb.) almayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 2.d. Akademisyenler, eski öğrencileri meslekle ilgili (asistanlık, projelerde görev vermek vb.) bir işe almayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 2.e. Akademisyenler, mevcut öğrencilere meslek dışı-profesyonellik içermeyen- bir iş (çocuk bakıcılığı, boyacılık vb.) vermeyi etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 2.f. Akademisyenler, eski öğrencilere meslek dışı -profesyonellik içermeyen- bir iş (çocuk bakıcılığı, boyacılık vb.) vermeyi etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 3- Akademisyenlerin duygusal partner/eğitimci rolüne ilişkin görüşleri aşağıdaki sorularla değerlendirilmiştir.
- 3.a. Akademisyenler, eski bir öğrenci ile duygusal ilişki yaşamayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 3.b. Akademisyenler, mevcut öğrenci ile duygusal ilişki yaşamayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?

- 4- Akademisyenlerin arkadaş/eğitimci rolüne ilişkin görüşleri aşağıdaki sorularla değerlendirilmiştir.
- 4.a. Akademisyenler, mevcut öğrenci ile sosyal- kişisel (dostluk kurmak, ev ziyaretlerinde bulunmak vb.) ilişki kurmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 4.b. Akademisyenler, eski öğrenci ile sosyal- kişisel (dostluk kurmak, ev ziyaretlerinde bulunmak vb.) ilişki kurmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 4.c. Akademisyenler, mevcut öğrenci ile sosyal-grup aktivitelerine (düğün, davet vb. etkinlikler) katılmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 4.ç. Akademisyenler, eski öğrenci ile sosyal grup aktivitelerine (düğün, davet vb. etkinlikler) katılmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 4.d. Akademisyenler, mevcut öğrencilerden hediye kabul etmeyi etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 4.e. Akademisyenler, eski öğrencilerden hediye kabul etmeyi etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 4.f. Akademisyenler, mevcut öğrenciler ile fiziksel temas (sarılmak, kucaklamak) kurmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 4.g. Akademisyenler, eski öğrenciler ile fiziksel temas (sarılmak, kucaklamak) kurmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 4.ğ. Akademisyenler, mevcut öğrencilere kişisel cep telefonu numarası vermeyi etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 4.h. Akademisyenler, eski öğrencilere kişisel cep telefonu numarası vermeyi etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 4.ı. Akademisyenler, öğrencilerin yanında argo kelimeler kullanmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 4.i. Akademisyenler, ekonomik sıkıntı yaşadığı bilinen mevcut öğrencilere ekonomik yardımda bulunmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 4.j. Akademisyenler, ekonomik sıkıntı yaşadığı bilinen eski öğrencilere ekonomik yardımda bulunmayı etik açıdan nasıl değerlendirmektedir?
- 5- Akademisyenler, eski öğrencileriyle hangi ikili ilişki türlerini kabul etmektedirler?
- 6- Akademisyenler, mevcut öğrencileriyle hangi ikili ilişki türlerini kabul etmektedirler?

- 7- Akademik ortamda akademisyenler eğitimci rolleri dışında (terapist/ arkadaş/ duygusal partner/işveren) hangi rolleri üstlenmektedir?
- 8- Akademik ortamda hangi tür ikili ilişkiler(sosyal/kişisel-sosyal/grup) kurulmaktadır?
- 9- Cinsiyet, mezun olunan bölüm ve akademik ortamda çalışılan yıl açısından akademisyenlerin mevcut ve eski öğrencileri ile therapist/egitimci rollerini üstlenmeyi etik açıdan uygun bulma durumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
- 10- Cinsiyet, mezun olunan bölüm ve akademik ortamda çalışılan yıl açısından akademisyenlerin mevcut ve eski öğrencileri ile işveren/egitimci rollerini üstlenmeyi etik açıdan uygun bulma durumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
- 11- Cinsiyet, mezun olunan bölüm ve akademik ortamda çalışılan yıl açısından akademisyenlerin mevcut ve eski öğrencileri ile duygusal partner/egitimci rollerini üstlenmeyi etik açıdan uygun bulma durumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
- 12- Cinsiyet, mezun olunan bölüm ve akademik ortamda çalışılan yıl açısından akademisyenlerin mevcut ve eski öğrencileri ile arkadaş/egitimci rollerini üstlenmeyi etik açıdan uygun bulma durumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?

5.5 BAĞIMLI VE BAĞIMSIZ DEĞİŞKENLER

5.5.1. Bağımsız Değişkenler

- Cinsiyet (Kadın-Erkek)
- Mezun olunan bölüm (Sosyal Hizmet-Diğer Bölümler)
- Akademik ortamda çalışma yılı (0-5 yıl: Tecrübesiz/5 yıldan fazlası: Tecrübeli)

5.5.2. Bağımlı Değişken

Sosyal-kişisel ve sosyal-grup etkinliklerinde therapist/egitimci rolü, işveren/egitimci rolü, duygusal partner/egitimci rolü ve arkadaş/egitimci rollerini içeren davranış önermelerini etik bulma durumu araştırmanın bağımlı değişkenidir.

5.6 VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Veri toplama aracı, literatür araştırması sonucunda elde edilen bilgiler temelinde araştırmacı tarafından hazırlanan sosyo-demografik bilgileri ve ikili ilişkileri içeren ifadelerden oluşan anket formudur. Anketin ilk bölümünde katılımcıların sosyo-demografik özelliklerinden yaş, cinsiyet, medeni durum, öğrenim durumu, mezun olunan bölüm, unvan, etik konusunda eğitim alma durumu ve akademik ortamda çalışılan yıl hakkında bilgileri içeren bir bölüm yer almaktadır. Anketin 2. bölümü 28 sorudan oluşmaktadır. Anketin ikinci bölümünde yer alan ikili ilişkileri içeren davranış örneklerini içeren sorularından 13'ü mevcut öğrenciler, 13'ü eski öğrenciler hakkındadır. Geri kalan 1 soru akademik personelin öğrencileri dışındaki kişilerle ikili ilişkilerine yönelik olup, 1 soru ise eski ve mevcut tüm öğrencileri kapsayan niteliktedir.

Anketin 2. Bölümünde; akademisyenlerin ikili ilişkiler hakkındaki görüş ve düşüncelerinin değerlendirilmesine yönelik terapist/educator rolü, işveren/educator rolü, duygusal partner/educator rolü ve arkadaş/educator rolü hakkında sorular yer alacaktır.

Anketteki sorular temalarına göre aşağıdaki şekilde ayrılmaktadır.

- Terapist/Educator rolünü içerenler; 11-12-13-14-24 ve 25. sorulardır.
- İşveren/Educator rolünü içeren sorular; 1-2-3-4-15-16 ve 28. sorulardır.
- Duygusal Partner/Educator rolünü içerenler: 5. ve 6. sorulardır.
- Arkadaş/Educator rolünü içeren sorular ikiye ayrılmıştır. Bunlar:
- Sosyal-Kişisel İlişkiler: 7-8-17-18-19-20-21-22-23-26 ve 27. sorulardır.
- Sosyal Grup İlişkileri: 9. ve 10. sorulardır.

Katılımcılar, bu bölümlerde yer alan davranışları etik bulma konusundaki görüş ve düşünceleri 5'li likert tipine göre; 1- Kesinlikle katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3- Kararsızım, 4- Katılıyorum ve 5- Kesinlikle katılıyorum seçenekleri arasında derecelendirilmiştir.

5.7 VERİ TOPLAMA YÖNTEMİ

Araştırmada anket uygulaması online anket yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Oluşturulan anketler, araştırmaya izin veren üniversitelerde görevli akademisyenlerin

resmi mail adreslerine gönderilmiştir. Aynı zamanda sosyal medya kullanan akademisyenlere sosyal medya hesapları aracılığıyla da anketler gönderilmiştir.

5.8 VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İstatistiksel analizlerde analiz aşamasında öncelikle anketin ölçek güvenilirliği kontrol edilmiş devamında özel analizler yapılmıştır. Anketin güvenilirliği Cronbach Alfa katsayısı ile ölçülmüştür. ($\alpha=0,86$)

Ankete katılan bireylerin demografik tanımlayıcı istatistikleri incelenmiş devamında alt bölümler ile ilgili karşılaştırmalar yapılmıştır. İstatistiksel analizlerde SPSS paket programı kullanılmıştır.

Likert tipte hazırlanan anketten elde edilen verilen karşılaştırmasında Ki-kare testi kullanılmıştır. Ki-kare test uygulanırken;

- İşveren/educator rolü için anketin 1. ve 2. sorularında yer alan “Mevcut/Eski öğrencileri meslekle ilgili bir işe (asistanlık, projelerde görev vermek vb.) almak etik açıdan uygundur” içerikli davranış önermesi temel alınmıştır.
- Duygusal partner/educator rolü için anketin 5. ve 6. sorularında yer alan “Mevcut/Eski öğrenci ile duygusal ilişki yaşamak etik açıdan uygundur.” İçerikli davranış önermesi temel alınmıştır.
- Arkadaş/educator rolü için anketin 7. ve 8. sorularında yer alan “Mevcut/Eski öğrenci ile sosyal- kişisel (dostluk kurmak, ev ziyaretlerinde bulunmak vb.) ilişki kurmak etik açıdan uygundur.” İçerikli davranış önermesi ile anketin 9. ve 10. sorularında yer alan “Mevcut /Eski öğrenci ile sosyal-grup aktivitelerine (düğün, davet vb. etkinlikler) katılmak etik açıdan uygundur” içerikli davranış önermesi temel alınmıştır.
- Terapist/educator rolü için anketin 13. ve 14. sorularında yer alan “Mevcut /eski öğrencilerin aynı zamanda terapisti olmak etik açıdan uygundur.” İçerikli davranış önermesi temel alınmıştır.
- Katılımcıların davranış önermelerine verdiği cevaplar; katılıyorum (Kesinlikle Katılıyorum ve Katılıyorum), kararsızım ve katılmıyorum (Kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum) olarak 3 grupta toplanmıştır.

5.9 ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

- Anket, ikili ilişkiler hakkındaki literatür çerçevesinde hazırlanmıştır. Bu nedenle ikili ilişki türleri hakkında yalnızca genel sınıflandırmayı içermektedir.
- Araştırmaya katılan akademisyenlerin çalıştığı üniversitelerin verdiği sosyal hizmet eğitiminin niteliği (açık öğretim, örgün öğretim, ön lisans ya da lisans olarak) ve üniversitedeki sosyal hizmet eğitiminin tarihçesi dikkate alınmamıştır.
- Anketler online ortamda yapıldığından anketin hiç ulaşmadığı katılımcılar olabileceği varsayılmaktadır.
- Araştırmada ulaşılmak istenen üniversitelerden; Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesinden izin alınamamıştır.
- Araştırmada kullanılan ankette katılımcıların gerçek görüş ve düşüncelerini yansıttıkları varsayılarak; araştırmanın verileri katılımcıların geri dönüşleri ile sınırlıdır.

5.10. ARAŞTIRMANIN ETİK YÖNÜ

Anketlerin uygulanacağı üniversiteler ile üniversitelerin prosedürlerine göre resmi yazışma yoluyla ve üniversitenin etik kuruluna başvuru yapılarak izin alınmıştır. Anketi cevaplandıracak olanlar için anketin gönüllülük esasına dayalı olduğu, bilgilerin sadece araştırma kapsamında kullanılacağı ve gizlilik esası konuları anket giriş bölümünde açıkça belirtilmiştir. Ankette, cevaplandıranların kimliklerini açığa çıkaracak nitelikte sorulara yer verilmemiştir.

6.BULGULAR

6.1.ANKETİN GÜVENİRLİĞİ

Çalışmada kullanılan anketin güvenilirlik analizi ile ilgili bilgiler aşağıdaki tablo ve istatistiklerde belirtilmiştir. Ölçeğin güvenilir olup olmadığının araştırılması için katılımcılara anket uygulanmış ve SPSS programı yardımı ile analiz edilmiştir.

Güvenilirlik analizinde; ölçeğin güvenilir olup olmadığı Cronbach Alfa katsayısı ile ölçülmektedir. Genel olarak ölçekte yer alan k sorunun varyansları toplamının genel varyansa oranlanması ile elde edilen bir ağırlıklı standart değişim ölçüsü olarak ifade edilen Cronbach Alfa katsayısının yüksek çıkması güvenilir bir ölçek ile çalışıldığını göstermektedir.

Cronbach Alfa katsayısı;

- 0 ile 0.40 arasında ise ölçek güvenilir değil.
- 0.41 ile 0.60 arasında ise ölçek düşük güvenilirliktedir.
- 0.61 ile 0.80 arasında ise ölçek oldukça güvenilirdir.
- 0.81 ile 1 arasında ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir yorumu yapılır.

Tablo 2. Anketin Güvenirlik Değeri

Açıklama	Sayı
Cronbach's Alpha Değeri	0,86
Madde Sayısı	28

Anketin Cronbach Alfa değerine bakıldığında 0,86 gibi yüksek bir oran olduğu gözlemlenmiştir. Bu veri ışığında, anketin ölçeğinin güvenilir olduğu ifade edilebilir.

6.2.AKADEMİSYENLERİN TANIMLAYICI BULGULAR

Çalışmaya 84 akademisyen katılmıştır. Bu bölümde anketi cevaplayan akademisyenlerin cinsiyet, yaş, medeni durum, mezun olunan bölüm, ünvan, sosyal hizmet etiği konusunda eğitim alma durumu, akademik ortamda çalışma yılı değişkenlerine göre düz tablolar verilecektir.

Tablo 3. Akademisyenlerin Cinsiyetlere Göre Dağılımı

Cinsiyet	Sayı	Yüzde
Kadın	45	53,7
Erkek	39	46,43
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin cinsiyetleri ile ilgili bilgiler yukarıdaki tablo ve grafiklerde yer almaktadır. Bu bilgilere göre 84 bireyden 39 kişi erkek 45 kişi ise kadındır.

Tablo 4. Akademisyenlerin Yaş Dağılımı

Yaş	Sayı	Yüzde
24-30 Yaş	38	45,24
31-35 Yaş	23	27,38
36-40 Yaş	8	9,52
41-45 Yaş	6	7,14
49-50 Yaş	5	5,95
51-55 Yaş	1	1,19
55 Yaş ve Üzeri	3	3,57
Toplam	84	99,99
Ortalama $\pm$ Standart Sapma	33,78 $\pm$ 8,63	
Ortanca Yaş	31	
En Sık Veri Toplanan Yaş	30	
En Düşük – En Yüksek Veri Toplanan Yaş	24 – 68	

Akademisyenlerin yaş dağılımı incelendiğinde; yarısına yakınının (%45,24) 24-30 yaş aralığında olduğu %27,38’lik kısmının ise 31-35 yaş aralığında olduğu, %9,52’inin 36-40 yaş aralığında olduğu, %7,14’ünün 41-45 yaş aralığında olduğu, %5,97’sinin 49-50 yaş aralığında olduğu, %3,57’sinin 55 yaş ve üzerinde olduğu, %1,19’unun ise 51-55 yaş aralığında olduğu tabloda belirtilmiştir. Anketi yanıtlayan akademisyenlerin yaş aralığı 24 ile 68 arasındadır. Ortalama yaş 33 $\pm$ 8,63’tür.

Tablo 5.Araştırmaya Katılanların Medeni Durumlarına Göre Dağılımı

Medeni Durum	Sayı	Yüzde
Evli	44	52,38
Bekar	37	44,05
Boşanmış	3	3,57
Toplam	84	100,0

Katılımcıların medeni durumları incelendiğinde; %52’lik kısmın evli olduğu bekarların ise 37 kişi ile %44 lük bir oranı oluşturduğu, %3,57’lik kısmının ise boşanmış olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 6. Akademisyenlerin Mezuniyet Durumlarına Göre Dağılımı

Mezuniyet Durumu	Sayı	Yüzde
Sosyal Hizmet	50	59,52
Sosyoloji	12	14,29
PDR	2	2,38
Diğer	20	23,81
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin mezun oldukları bölümler incelendiğinde; %60’ına yakının sosyal hizmet bölümünden, %23,81’lik bir oran ile 20 kişinin diğer bölümlerden mezun olduğu, %14, 29’unun sosyoloji bölümünden, %2,38’inin psikolojik rehberlik ve danışmanlık (PDR) bölümünden mezun olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 7. Akademisyenlerin Ünvanlarına Göre Dağılımı

Ünvan Durumu	Sayı	Yüzde
Prof. Dr.	6	7,14
Doç Dr.	11	13,10
Dr. Öğretim Üyesi	9	10,71
Dr.	8	9,52
Araş. Gör.	50	59,52
Toplam	84	100,0

Ankete katılan bireylerin ünvanları incelendiğinde; %60'ına yakın orana denk gelen 50 akademisyenin araştırma görevlisi olduğu, %13,10'unun doçent olduğu, %10,71'inin yardımcı doçent olduğu, %9,52'sinin doktor olduğu ve %7,14'ünün profesör olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 8. Akademisyenlerin Sosyal Hizmet Etiği Eğitimi Alma Durumlarına Göre Dağılımı

Sosyal Hizmet Etiği Eğitimi	Sayı	Yüzde
Alan	68	80,95
Almayan	16	19,05
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin sosyal hizmet eğitimi alıp almadıkları incelendiğinde; büyük bir çoğunluğunun (%81) eğitim aldığı, 19 akademisyenin ise sosyal hizmet etiği konusunda eğitim almadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 9. Akademisyenlerin Çalışma Yıllarına Göre Dağılımı

Çalışma Yılı	Sayı	Yüzde
1-5 Yıl	50	59,5
6-10 Yıl	21	24,99
11-15 Yıl	2	2,38
16-20 Yıl	4	4,76
21-25 Yıl	3	3,57
26-30 Yıl	2	2,38
31- 35 Yıl	1	1,19
35 Yıl ve Üstü	1	1,19
Toplam	84	100
Ortalama $\pm$ Standart Sapma	7,6 $\pm$ 7,76	
Ortanca Yıl	5	
En Sık Veri Toplanan Yıl	5	
En Düşük – En Yüksek Veri Toplanan Yıl	1-45	

Anketi yanıtlayan akademisyenlerin akademik ortamdaki çalışma yılları incelendiğinde; akademisyenlerden %59,50'lik kısmının 1 ile 5 yıl arasında çalışma deneyimi olduğu, %24,99'unun 6 ile 10 yıl arasında çalışma deneyimi olduğu, %4,76'sının 16 ile 20 yıl arasında çalışma deneyimi olduğu, 11 ile 15 yıl ve 26 ile 30

yıllık çalışma deneyimine sahip olanların %2,38'lik oranı oluşturduğu ve son olarak 31 ile 35 yıl ve 35 yıl üstü çalışma deneyimine sahip akademisyenlerin %1,19'luk oranı olduğu anlaşılmaktadır.

Tablodaki veriler incelendiğinde; akademik ortamdaki çalışma yılının beklendiği üzere akademisyenlerinyaş ortalaması ve ünvanlarına paralel olduğu gözlenmektedir. Akademisyenlerin çalışma yılı en düşük 1 yıl, en yüksek ise 45 yıldır. Ortalama çalışma yılı ise $7 \pm 7,76$ 'dır.

6.2.1. Akademisyenlerin Davranış Önergeleri Hakkındaki Tanımlayıcı Bulguları

Bu bölümde anketin ikinci bölümünde yer alan ve akademisyenlerin akademik ortamdaki terapist/egitimci rolü, işveren/egitimci rolü, duygusal partner/egitimci rolü ve arkadaş/egitimci rollerini içeren ikili ilişkiler hakkındaki görüş ve düşünceleri değerlendirilecektir. Akademisyenler, bu bölümlerde yer alan davranış önergelerini etik bulma konusundaki görüş ve düşüncelerini 5: kesinlikle katılıyorum, 4: katılıyorum, 3: kararsızım, 2: katılmıyorum, 1:kesinlikle katılmıyorum seçenekleri arasında derecelendirmişlerdir.

Likert tipte hazırlanan anketin analizinde ki-kare testi kullanılmıştır.

Tablo 10. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilerini Meslekle İlgili (asistanlık, projelerde görev vermek vb.) Bir İşe Almayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

MÖ'leri Meslekle İlgili İşe Almanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	2	2,4
Katılmıyorum	5	6,0
Kararsızım	9	10,7
Katılıyorum	50	59,5
Kesinlikle Katılıyorum	18	21,4
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin mevcut öğrencilerini meslekle ilgili bir işe almayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin dörtte üçünden fazlasının (%80,9) bu davranışı etik açıdan olumlu değerlendirdikleri, %10,7'sinin mevcut öğrencilerini işe alma konusunda kararsız olduğu, yaklaşık %10'unun ise mevcut öğrencilerini meslekle ilgili bir işe almayı etik dışı bulduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Tablo 11. Akademisyenlerin Eski Öğrencilerini Meslekle İlgili (asistanlık, projelerde görev vermek vb.) Bir İşe Almayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

EÖ'leri Meslekle İlgili İşe Almanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	3	3,6
Kararsızım	2	2,4
Katılıyorum	53	63,1
Kesinlikle Katılıyorum	26	31,0
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin eski öğrencilerini meslekle ilgili bir işe almayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin neredeyse tamamının (%94,1) bu davranışı etik açıdan uygun değerlendirildiği, %2,4'ünün eski öğrencilerini meslekle ilgili bir işe alma konusunda kararsız olduğu, çok düşük oranda bir kesimin

ise (%3,6) mevcut öğrencilerini meslekle ilgili bir işe almayı etik dışı bulduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu davranış önermesi hakkında hiçbir akademisyen “Kesinlikle Katılmıyorum” seçeneğini işaretlememiştir.

Tablo 12. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilerine Meslek Dışı-Profesyonellik İçermeyen- Bir İş (çocuk bakıcılığı, boyacılık vb.) Vermeyi Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

MÖ'lere Meslek Dışı İş Vermenin Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	47	56,0
Katılmıyorum	28	33,3
Kararsızım	5	6,0
Katılıyorum	3	3,6
Kesinlikle Katılıyorum	1	1,2
Toplam	84	100,0

Mevcut öğrencilerine meslek dışı-profesyonellik içermeyen- bir iş vermeyi etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin neredeyse %90'ının bu davranış hakkında olumsuz yargıya sahip olduğu, diğer bir deyişle mevcut öğrencilere meslek dışı bir iş vermenin etik açıdan uygunsuz bir davranış olarak değerlendirildiği, akademisyenlerin %6'sının bu konuda kararsız olduğu, yaklaşık %5'inin ise mevcut öğrencilerine meslek dışı bir iş vermeyi etik açıdan uygun gördüğü sonucu elde edilmiştir.

Tablo 13. Akademisyenlerin Eski Öğrencilerine Meslek Dışı-Profesyonellik İçermeyen- Bir İş (çocuk bakıcılığı, boyacılık vb.) Vermeyi Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

EÖ'lere Meslek Dışı İş Vermenin Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	36	42,9
Katılmıyorum	27	32,1
Kararsızım	9	10,7
Katılıyorum	11	13,1
Kesinlikle Katılıyorum	1	1,2
Toplam	84	100,0

Eski öğrencilerine meslek dışı-profesyonellik içermeyen- bir iş vermeyi etik açıdan uygun bulma durumu incelendiğinde; akademisyenlerin dörtte üçünün (%75) bu davranışı etik dışı kabul ettiği, %10,7'lik kesimin kararsız olduğu, yaklaşık %15'lik kesimin ise bu davranışı etik açıdan uygun değerlendirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Akademisyenlerin hem eski hem de mevcut öğrencilerine meslek dışı bir iş verme konusuna bakış açısı etik açıdan uygunsuz olduğu yönündedir.

Tablo 14. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencileri ile Duygusal İlişki Yaşamayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

MÖ'lerle Duygusal İlişki Yaşamamanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	58	69,0
Katılmıyorum	18	21,4
Kararsızım	6	7,1
Katılıyorum	1	1,2
Kesinlikle Katılıyorum	1	1,2
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin mevcut öğrenciler ile duygusal ilişki yaşamayı etik açıdan uygun bulma durumu incelendiğinde; akademisyenlerin %90'ından fazlasının bu davranış hakkında olumsuz yargı belirterek etiğe aykırı bir davranış olarak değerlendirdikleri, %7,1'inin kararsız olduğu, düşük oranda bir kesimin (%2,4) ise

mevcut öğrencileri ile duygusal ilişki yaşamayı etik açıdan uygun gördüğü sonucu elde edilmiştir.

Tablo 15. Akademisyenlerin Eski Öğrencileri ile Duygusal İlişki Yaşamayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

EÖ'lerle Duygusal İlişki Yaşamının Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	33	39,3
Katılmıyorum	14	16,7
Kararsızım	13	15,5
Katılıyorum	22	26,2
Kesinlikle Katılıyorum	2	2,4
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin eski öğrenciler ile duygusal ilişki yaşamayı etik açıdan uygun bulma durumu incelendiğinde; akademisyenlerin yarısından fazlasının (%56) bu davranış hakkında olumsuz yargı belirttiği, %15,5'inin kararsız olduğu, akademisyenlerin yaklaşık üçte birinin (%28,6) ise öğrencileri ile duygusal ilişki yaşama konusunda etik açıdan sorun görmediği sonucu elde edilmiştir.

Tablo 14'te yer alan mevcut öğrenciler ile duygusal ilişki yaşamaya bakış açısı ile eski öğrencilerle duygusal ilişki yaşamaya bakış açısı arasındaki değişim önemli derece göze çarpmaktadır. Mevcut öğrencilerle duygusal ilişki yaşama konusunda akademisyenlerin etik uygunsuzluk konusunda neredeyse görüş birliğinde olduğu söylenebilir. Eski öğrenciler ile duygusal ilişki yaşamının etik açıdan değerlendirmesi konusunda ise akademisyenlerin farklı görüşlere sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 16. Akademisyenlerin Mevcut Öğrenciler ile Sosyal-Kişisel (dostluk kurmak, ev ziyaretlerinde bulunmak vb.) İlişki Kurmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

MÖ'lerle Sosyal-Kişisel İlişki Kurmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	15	17,9
Katılmıyorum	22	26,2
Kararsızım	21	25,0
Katılıyorum	24	28,6
Kesinlikle Katılıyorum	2	2,4
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin mevcut öğrenciler ile sosyal-kişisel (dostluk kurmak, ev ziyaretlerinde bulunmak vb.) ilişki kurmayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin neredeyse yarısının (%44,1) mevcut öğrenciler ile sosyal-kişisel ilişki kurmanın etik açıdan uygun olmadığı görüşünde yoğunlaştığı, %25'inin bu davranışın etik durumu hakkında kararsız olduğu, yaklaşık üçte birinin (%31) ise bu davranışı etik açıdan uygun buldukları sonucu elde edilmiştir. Bu davranış önermesi hakkında akademisyenlerin cevapları, diğer ilişki türlerine göre daha fazla çeşitlilik göstermektedir.

Tablo 17. Akademisyenlerin Eski Öğrenciler ile Sosyal-Kişisel (dostluk kurmak, ev ziyaretlerinde bulunmak vb.) İlişki Kurmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

EÖ'lerle Sosyal-Kişisel İlişki Kurmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	5	6,0
Katılmıyorum	8	9,5
Kararsızım	12	14,3
Katılıyorum	48	57,1
Kesinlikle Katılıyorum	11	13,1
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin eski öğrenciler ile sosyal-kişisel (dostluk kurmak, ev ziyaretlerinde bulunmak vb.) ilişki kurmayı etik açıdan uygun bulma durumları

incelendiğinde; mevcut öğrencilere göre büyük farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Akademisyenlerin yaklaşık dörtte üçü (%70,2) bu davranışı etik açıdan uygun bulduğunu belirtirken; %14,3'ünün kararsız olduğu ve %15,5'lik kesimin ise eski öğrencileri ile sosyal-kişisel ilişki kurma davranışını etik dışı kabul ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 16 ve Tablo 17 karşılaştırıldığında; akademisyenlerin mevcut öğrenciler ile sosyal-kişisel ilişki kurmaya daha yatkın olduğu söylenebilir.

Tablo 18. Akademisyenlerin Mevcut Öğrenciler ile Sosyal-Grup Aktivitelerine (düğün, davet vb. etkinlikler) İlişki Kurmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

MÖ'lerle Sosyal-Grup Aktivitelerine Katılmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	4	4,8
Katılmıyorum	18	21,4
Kararsızım	10	11,9
Katılıyorum	46	54,8
Kesinlikle Katılıyorum	6	7,1
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin mevcut öğrenciler ile sosyal-grup aktivitelerine (düğün, davet vb. etkinlikler) ilişki kurmayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin yarısından fazlasının (%61,9) bu davranışı etik açıdan uygun değerlendirildiği, mevcut öğrencileri ile sosyal-grup etkinliklerine katılmanın etik olup-olmadığı konusunda kararsız olanların oranının %11,9 olduğu, akademisyenlerin dörtte birinin (%25,9) davranışı etik dışı kabul ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 19. Akademisyenlerin Eski Öğrenciler ile Sosyal-Grup Aktivitelerine (düğün, davet vb. etkinlikler) Katılmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

EÖ'lerle Sosyal-Grup Aktivitelerine Katılmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,2
Katılmıyorum	7	8,3
Kararsızım	5	6,0
Katılıyorum	58	69,0
Kesinlikle Katılıyorum	13	15,5
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin eski öğrenciler ile sosyal-grup aktivitelerine (düğün, davet vb. etkinlikler) katılmayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin çoğunun (%84,5) eski öğrencilerle düğün, davet vb. etkinliklere katılmanın etik açıdan uygun olduğu görüşünde yoğunlaştığı, %6'sını kararsız olduğunu belirttiği, yaklaşık %10'luk kesim tarafından ise eski öğrencilerle grup etkinliklerine katılmak etik dışı bir davranış olarak değerlendirilmiştir.

Akademisyenlerin çoğunluğunun eski öğrencileri ile düğün, davet vb. grup etkinliklerine katılma konusunda sahip olduğu olumlu yargının mevcut öğrenciler için de geçerli olduğu görülmektedir.

Tablo 20. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilere Eğitim Dışı Konularda (özel hayat, iş girişimi, inanç, politika vb.) Danışmanlık Yapmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

MÖ'lere Eğitim Dışı Konularda Danışmanlık Yapmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	20	23,8
Katılmıyorum	11	13,1
Kararsızım	17	20,2
Katılıyorum	34	40,5
Kesinlikle Katılıyorum	2	2,4
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin mevcut öğrencilere eğitim dışı konularda (özel hayat, iş girişimi, inanç, politika vb.) danışmanlık yapmayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; bu davranışı etik açıdan uygun değerlendirenler (%42,9) ile etik dışı değerlendirenlerin (%36,9) neredeyse eşit olduğu göze çarpmaktadır. Akademisyenlerin, %20,2'sinin ise mevcut öğrencilerine danışmanlık yapmak konusunda kararsız olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Tablo 21. Akademisyenlerin Eski Öğrencilere Eğitim Dışı Konularda (özel hayat, iş girişimi, inanç, politika vb.) Danışmanlık Yapmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

EÖ'lere Eğitim Dışı Konularda Danışmanlık Yapmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	9	10,7
Katılmıyorum	8	9,5
Kararsızım	15	17,9
Katılıyorum	43	51,2
Kesinlikle Katılıyorum	9	10,7
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin öğrencilere eğitim dışı konularda (özel hayat, iş girişimi, inanç, politika vb.) danışmanlık yapmayı etik açıdan uygun bulma durumları eski öğrenciler için incelendiğinde; akademisyenlerin yarısından fazlasının (%61,9) eski

öğrencilerine eğitim dışı konularda danışmanlık yapmayı etik açıdan uygun bulduğunu belirtirken, bu konuda kararsız olduğunu belirtenlerin oranı %17,9'dur. Eski öğrencilerine eğitim dışı konularda danışmanlık yapmayı etik dışı değerlendirenlerin oranı ise ortalama %20'dir. Akademisyenlerin mevcut öğrencileri ile eğitim dışı konular hakkında iletişim kurma yatkınlığının eski öğrencilerine oranla daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bunun olası nedeni; akademisyen ve mevcut öğrencilerin aynı ortamı daha fazla paylaşması, iletişimin daha aktif olması söylenebilir.

Tablo 22. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilerin Aynı Zamanda Terapisti Olmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

MÖ'lerin Terapisti Olmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	34	40,5
Katılmıyorum	24	28,6
Kararsızım	14	16,7
Katılıyorum	11	13,1
Kesinlikle Katılıyorum	1	1,2
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin mevcut öğrencilerin aynı zamanda terapisti olmayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; bu önerme hakkında çoğunlukla olumsuz görüşlerin hakim olduğu, akademisyenlerin ortalama üçte ikisinin (%69,1) mevcut öğrencilerin terapisti olmayı etik dışı kabul ettiği, %16,7'lik kesimin bu konu hakkında kararsız olduğu, akademisyenlerin ortalama %15'inin ise mevcut öğrencilerinin terapisti olma konusunda etik açıdan sakınca görmediği anlaşılmaktadır.

Tablo 23. Akademisyenlerin Eski Öğrencilerin Aynı Zamanda Terapisti Olmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

EÖ'lerin Terapisti Olmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	24	28,6
Katılmıyorum	15	17,9
Kararsızım	11	13,1
Katılıyorum	32	38,1
Kesinlikle Katılıyorum	2	2,4
Toplam	84	100,0

Tablo 22’de, akademisyenlerin mevcut öğrencilerine terapistlik yapmak konusundaki hakim görüşün olumsuz olduğuna yönelik sonucun aksine; akademisyenlerin eskiöğrencilerine terapistlik yapmayı uygun bulanlar ve bulmayanların neredeyse eşit oranda olduğu ortaya çıkmıştır. Akademisyenlerin yaklaşık yarısı (%46,5) eski öğrencilerineterapistlik yapmayı etik dışı değerlendirirken, yaklaşık yarısı (40,5) bu davranışı etik açıdan uygun bulduğunu belirtmiştir. Eski öğrencilerine terapistlik yapmanın etik uygunluğu açısından kararsızların oranı ise %13,1’dir.

Tablo 24. Akademisyenlerin Mevcut Öğrenciler ile Akademik Çalışma Yapmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

MÖ’lerle Akademik Çalışma Yapmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,2
Katılmıyorum	2	2,4
Kararsızım	10	11,9
Katılıyorum	50	59,5
Kesinlikle Katılıyorum	21	25,0
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin mevcut öğrenciler ile akademik çalışma yapmayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; çok yüksek oranda bir kesim (%84,5) mevcut öğrencileri ile akademik çalışma yapmanın etik açıdan uygun olduğunu, %11,9’luk kesim ise kararsız olduğunu belirtmiştir. Mevcut öğrenciler ile akademik

Çalışma yapmanın etik açıdan uygun olmadığını belirtenlerin oranı (%3,6) ise oldukça dūřuktur.

Tablo 25. Akademisyenlerin Eski ğrenciler ile Akademik alışma Yapmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

E'lerle Akademik alışma Yapmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	0	0
Kararsızım	4	4,8
Katılıyorum	56	66,7
Kesinlikle Katılıyorum	24	28,6
Toplam	84	100,0

Eski ğrenciler ile akademik çalışma yapmak önermesine hiçbir akademisyen olumsuz grūř bildirmemiştir. Akademisyenlerin neredeyse tamamı (%95,3) eski öğrencileri ile akademik çalışma yapmayı etik açıdan uygun bulduğunu belirtmiştir. %4,8'lik kesim ise bu konuda kararsız olduğunu belirtmiştir.

Eski ya da mevcut öğrenciler ile akademik çalışma yapma amaçlı kurulan ikili ilişkiler akademisyenlerin etik açıdan en uygun değerlendirdiği davranışlar arasındadır. Akademisyenlerin neredeyse tamamının bu davranışın etik uygunluğu konusunda hemfikir olduğu söylenebilir.

Tablo 26. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilerden Hediye Kabul Etmeyi Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

MÖ'lerden Hediye Kabul Etmenin Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	29	34,5
Katılmıyorum	26	31,0
Kararsızım	21	25,0
Katılıyorum	8	9,5
Kesinlikle Katılıyorum	0	0
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin mevcut öğrencilerden hediye kabul etmeyi etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin yarısından fazlasının (%65,5) bu davranış hakkında olumsuz görüş belirttiği, dörtte birinin (%25) mevcut öğrencilerinden hediye alma konusunda kararsız olduğu, yaklaşık %10'luk kesimin ise mevcut öğrencilerinden hediye alma konusunda etik açıdan bir sakınca görmediği anlaşılmaktadır. Bu davranış önermesi için hiçbir akademisyen “Kesinlikle Katılıyorum” seçeneğini işaretlememiştir.

Tablo 27. Akademisyenlerin Eski Öğrencilerden Hediye Kabul Etmeyi Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

EÖ'lerden Hediye Kabul Etmenin Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	15	17,9
Katılmıyorum	13	15,5
Kararsızım	17	20,2
Katılıyorum	38	45,2
Kesinlikle Katılıyorum	1	1,19
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin mevcut öğrencilerden hediye kabul etmeyi etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin yarısından fazlası mevcut öğrencilerinden hediye almanın etik dışı olduğu görüşünde birleşirken, neredeyse yarısı (%46,21) eski öğrencilerden hediye almak söz konusu olduğundan etik açıdan bir sakıncalı bir durumun olmadığı görüşünde birleşmiştir. Akademisyenlerin beşte

biri(%20,2) eski öğrencilerinden hediye almak konusunda kararsız olduğunu belirtmiştir. Akademisyenlerin üçte biri (%33,4) ise u davranış önermesini etik dışı kabul ettiğini belirtmiştir.

Tablo 28. Akademisyenlerin Mevcut Öğrenciler ile Fiziksel Temas (sarılmak, kucaklamak) Kurmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

MÖ'lerle Fiziksel Temas Kurmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	19	22,6
Katılmıyorum	32	38,1
Kararsızım	19	22,6
Katılıyorum	13	15,5
Kesinlikle Katılıyorum	1	1,19
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin mevcut öğrenciler ile fiziksel temas (sarılmak, kucaklamak) kurmayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenler yarısının (%50,7) bu davranışı etik açıdan uygun bulmadığı, ortalama beşte birinin (%22,6) mevcut öğrencileri ile fiziksel temas kurmanın etik uygunluğu konusunda kararsız olduğu, ortalama beşte birinin de (%16,24) mevcut öğrencileri ile fiziksel temas kurmayı etik açıdan uygun bulduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 29. Akademisyenlerin Eski Öğrenciler ile Fiziksel Temas (sarılmak, kucaklamak) Kurmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

EÖ'lerle Fiziksel Temas Kurmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	10	11,9
Katılmıyorum	16	19,0
Kararsızım	20	23,8
Katılıyorum	33	39,3
Kesinlikle Katılıyorum	5	6,0
Toplam	84	100,0

Mevcut öğrenciler ile fiziksel temas kurmak konusunda hakim görüş etik dışı olduğu yönündeyken; eski öğrenciler söz konusu olduğunda akademisyenlerin

neredeyse yarısının (%45,3) bu davranış hakkında etik açıdan bir sakınca görmediği, eski öğrencilerle fiziksel temas kurmayı etiğe uygun bir davranış olarak değerlendirdiği anlaşılmaktadır.

Akademisyenlerin üçte birinin (%30,9) eski öğrencilerine sarılmak, onlarla kucaklaşmak gibi davranışları etik dışı olarak değerlendirdiği, ortalama beşte birinin (%23,8) ise bu konunun etik uygunluğu hakkında kararsız olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 30. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilere Kişisel Cep Telefonu Numarası Vermeyi Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

MÖ'lere Telefon Numarası Vermenin Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	8	9,5
Katılmıyorum	14	16,7
Kararsızım	17	20,2
Katılıyorum	38	45,2
Kesinlikle Katılıyorum	7	8,3
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin mevcut öğrencilere kişisel cep telefonu numarası vermeyi etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin neredeyse yarısından fazlasının (%53,5) bu davranışı etik açıdan uygun bulduğu, akademisyenlerin beşte birinin (%20,2) mevcut öğrencilerine kişisel numarasını vermenin etik uygunluğu konusunda kararsız olduğu, dörtte birinin (%26,2) ise bu davranışı etik dışı değerlendirdiği sonucu elde edilmiştir.

Tablo 31. Akademisyenlerin Eski Öğrencilere Kişisel Cep Telefonu Numarası Vermeyi Etik Açından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

EÖ'lere Telefon Numarası Vermenin Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	2	2,4
Katılmıyorum	3	3,6
Kararsızım	13	15,5
Katılıyorum	52	61,9
Kesinlikle Katılıyorum	14	16,7
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin eski öğrencilere kişisel cep telefonu numarası vermeyi etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin dörtte üçünden fazlası (%78,6) eski öğrencileri ile kişisel numaralarını paylaşmakta etik açıdan bir sakınca görmediği, akademisyenlerin %15,5'inin bu davranışın etik uygunluğu konusunda kararsız olduğu, düşük orana (%6) karşılık gelen bir kesimin ise eski öğrencilerine kişisel numaralarını vermeyi etik dışı bir davranış olarak değerlendirdiği anlaşılmaktadır.

Tablo 30. ve Tablo 31.'den anlaşıldığı üzere; öğrencileri ile kişisel numara paylaşmak konusunda akademisyenlerin çoğunluğunun etik açıdan bir sakınca görmediği söylenebilir. Bu durum, çağımızda iletişim kurma tekniklerinin ve araçlarının değişmesiyle ve telefonun herkes için en kolay ulaşılabilir iletişim aracı olması ile ilişkilendirilebilir.

Tablo 32. Akademisyenlerin Öğrencilerin Yanında Argo Kelimeler Kullanmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

Argo Konuşmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	48	57,1
Katılmıyorum	27	32,1
Kararsızım	4	4,8
Katılıyorum	4	4,8
Kesinlikle Katılıyorum	1	1,2
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin öğrencilerin yanında argo kelimeler kullanmayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin bu davranışın etik açıdan uygun olmadığı konusunda görüş birliğine (%89,2) sahip olduğu; diğer bir deyişle akademisyenlerin eski ya da mevcut öğrenci ayrımı yapmaksızın öğrencilerin yanında argo kelimeler kullanmayı etik dışı bir davranış kabul ettikleri söylenebilir. Bu davranış önermesi hakkında düşük oranı temsil eden bir kesimin (%4,8) kararsız olduğu, %6'lık kesimin ise öğrencilerinin yanında argo konuşma konusunda etik açıdan bir sakınca görmediği anlaşılmaktadır.

Tablo 33. Akademisyenlerin Mevcut Öğrencilerle Dini ya da Siyasi Konular gibi Ders Dışı Konular Hakkında Konuşmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

MÖ'lerle Ders Dışı Konularda Konuşmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	23	27,4
Katılmıyorum	32	38,1
Kararsızım	14	16,7
Katılıyorum	12	14,3
Kesinlikle Katılıyorum	3	3,6
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin mevcut öğrencilerle dini ya da siyasi konular gibi ders dışı konular hakkında konuşmayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; en yüksek oran (%65,5) bu davranışın etik açıdan uygun olmadığı görüşündedir.

Mevcut öğrencileri ile ders dışı konular hakkında konuşmanın etik uygunluğu hakkında kararsız olanların oranı ise %16,7; bu davranışta etik açıdan sakınca görmeyenlerin oranı ise %17,9'dur.

Tablo 34. Akademisyenlerin Eski Öğrencilerle Dini ya da Siyasi Konular gibi Ders Dışı Konular Hakkında Konuşmayı Etik Açısından Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

EÖ'lerle Ders Dışı Konularda Konuşmanın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	8	9,5
Katılmıyorum	19	22,6
Kararsızım	19	22,6
Katılıyorum	30	35,7
Kesinlikle Katılıyorum	8	9,5
Toplam	84	100,0

Mevcut öğrencilerle ders dışı konular hakkında konuşmak akademisyenlerin yarısından fazlası tarafından etik dışı bir davranış olarak kabul edilirken; eski öğrencilerle ders dışı konular hakkında konuşmak akademisyenlerin yaklaşık yarısı (%45,2) tarafından etik açıdan uygun bir davranış olarak değerlendirilmiştir.

Eski öğrencilerle dini, siyasi vb. konular hakkında konuşmanın etik uygunluğu açısından akademisyenlerin ortalama beşte birinin (%22,6) kararsız olduğu, akademisyenlerin ortalama üçte birinin ise (%32,1) bu davranışı etik dışı bir davranış olarak değerlendirdiği anlaşılmaktadır.

Tablo 35. Akademisyenlerin Ekonomik Sıkıntı Yaşadığı Bilinen Mevcut Öğrencilere Ekonomik Yardımda Bulunmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

MÖ'lere Ekonomik Yardımın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	7	8,3
Katılmıyorum	9	10,7
Kararsızım	23	27,4
Katılıyorum	38	45,2
Kesinlikle Katılıyorum	7	8,3
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin ekonomik sıkıntı yaşadığı bilinen mevcut öğrencilere ekonomik yardımda bulunmayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin yarısından fazlasının (%53,5) bu davranışı etik açıdan uygun bulduğu, akademisyenlerin ortalama dörtte birinin (%27,4) mevcut öğrencilerine ekonomik destekte bulunmanın etik uygunluğu konusunda kararsız olduğu, yaklaşık beşte birinin (%19) ise mevcut öğrencilerine ekonomik yardımda bulunmayı etik dışı bir davranış olarak değerlendirdiği anlaşılmaktadır.

Tablo 36. Akademisyenlerin Ekonomik Sıkıntı Yaşadığı Bilinen Eski Öğrencilere Ekonomik Yardımda Bulunmayı Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

EÖ'lere Ekonomik Yardımın Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	3	3,6
Katılmıyorum	7	8,3
Kararsızım	24	28,6
Katılıyorum	43	51,2
Kesinlikle Katılıyorum	7	8,3
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin ekonomik sıkıntı yaşadığı bilinen eski öğrencilere ekonomik yardımda bulunmayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin yarısından fazlası (%59,5) mevcut öğrencilerde olduğu gibi eski

öğrencilerine ekonomik yardımda bulunmayı etik açıdan uygun bir davranış olarak değerlendirmektedir.

Akademisyenlerin ortalama dörtte biri (%28,6) bu davranışın etik uygunluğu hakkında kararsız olduğunu belirtmiştir. Eski öğrencilerine ekonomik yardımda bulunmayı etik dışı bir davranış olarak değerlendiren akademisyenlerin oranı ise ortalama %10'dur.

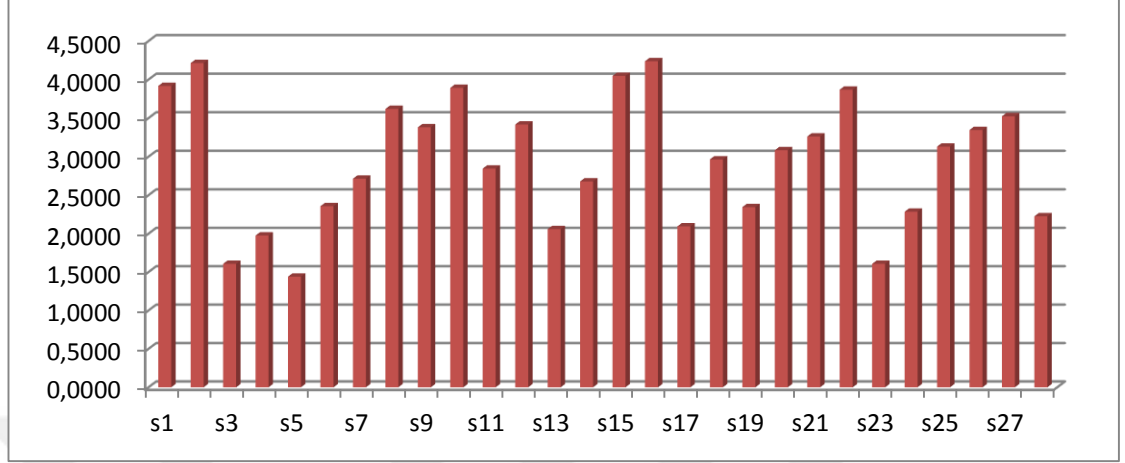
Tablo 37. Akademisyenlerin Yakınları, Akrabaları, Eski Müracaatçıları Yöneticisi Olunan Akademik Programa Öğrenci ya da Eğitimci Olarak Kabul Etmeyi Etik Açıdan Uygun Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

Öğrenci ya da Eğitimci Olarak Kabul Etmenin Etik Değerlendirmesi	Sayı	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	28	33,3
Katılmıyorum	21	25,0
Kararsızım	25	29,8
Katılıyorum	8	9,5
Kesinlikle Katılıyorum	2	2,4
Toplam	84	100,0

Akademisyenlerin yakınları, akrabaları, eski müracaatçıları yöneticisi olunan akademik programa öğrenci ya da eğitimci olarak kabul etmeyi etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; akademisyenlerin yarısından fazlasının (%58,3) bu davranışı etik dışı değerlendirdiği anlaşılmaktadır.

Yakınları, akrabaları, eski müracaatçıları yöneticisi olunan akademik programa öğrenci ya da eğitimci olarak kabul etmenin etik uygunluğu hakkında akademisyenlerin yaklaşık üçte biri (%29,8) kararsız olduğunu belirtmiştir. Akademisyenlerin ortalama %10'u ise bu davranışın etik açıdan uygun olduğunu belirtmiştir.

Şekil 1. Akademisyenlerin Davranış Önergelerinin Etik Uygunluğu Hakkında Verdikleri Cevapların Ortalamaları

Akademisyenler, anketin ikinci bölümünde yer alan davranışları etik bulma konusundaki görüş ve düşüncelerini 5: kesinlikle katılıyorum, 4: katılıyorum, 3: kararsızım, 2: katılmıyorum, 1:kesinlikle katılmıyorum seçenekleri arasında derecelendirmişlerdir. Yukarıdaki tabloda verilen ortalamalar 1'e yaklaştıkça davranışın etik açıdan uygun olmadığı yani "Katılmıyorum" seçeneğini ifade ederken 5'e yaklaştıkça davranışın etik açıdan uygun olduğunu yani "Katılıyorum" seçeneğini ifade etmektedir.

Bu anlamda, anketin ikinci bölümünün genel görünümü hakkında sorulara verilen ortalamalar dikkate alındığında; 2., 15. ve 16. soruların 4 ile 5 arasında ortalamaya sahip olması akademisyenler tarafından çoğunlukla "Katılıyorum" ve "Kesinlikle Katılıyorum" seçeneğinin işaretlenerek ikili ilişki içeren bu davranışların etik açıdan uygun kabul gözlendiği görülmüştür.

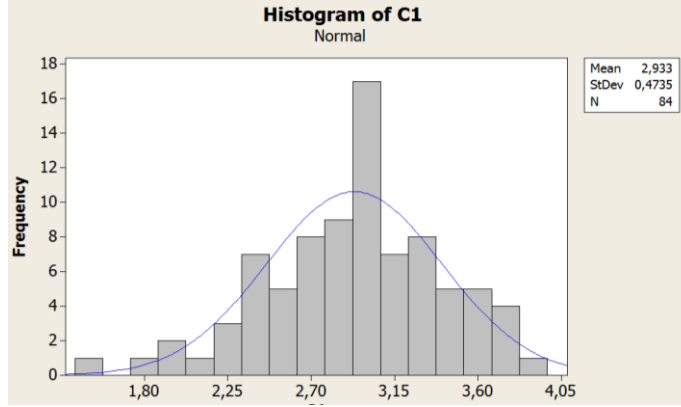
Anket sorularından 1, 8, 9, 10, 12, 20, 21, 22, 25, 26 ve 27. sorular 3 ile 4 arasında ortalama almıştır. Bu davranış önermeleri hakkında akademisyenlerin çoğunlukla "Katılıyorum" ve "Kararsızım" seçeneklerini işaretlediği, dolayısıyla ikili ilişki içeren bu davranış önermelerinin etik açıdan uygun kabul edildiği ancak kararsızların sayısının da dikkat çekici değerde olduğu anlaşılmaktadır.

Anket sorularından 6, 7, 13, 17, 18, 19, 24 ve 28. sorular hakkındaki ortalama ise 2 ile 3 arasındadır. Bu davranış önermeleri hakkında akademisyenlerin “Katılmıyorum” ve “Kararsızım” sonuçlarında yoğunlaştığı söylenebilir. İkili ilişki içeren bu davranış önermelerinin etik açıdan uygun bulunmadığı ancak kararsızların sayısının oldukça fazla olduğu görülmektedir.

Anket sorularından 3, 4, 5 ve 23. soruların ortalaması ise 1 ile 2 arasında değişmektedir. Bu davranış önermeleri hakkında akademisyenlerin çoğunluğunun “Kesinlikle Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum” seçeneklerinde yoğunlaştığı ve akademisyenler tarafından ikili ilişki içeren bu davranış önermelerinin etik dışı kabul edildiği söylenebilir.

En yüksek ortalama 16. soru olan "Eski öğrenciler ile akademik çalışma yapmak etik açıdan uygundur " yargı ile 2. soru olan "Eski öğrencileri meslekle ilgili (asistanlık, projelerde görev vermek vb.) bir işe almak etik açıdan uygundur." yargıları gelmektedir. Bu cevaplara ek olarak; 1., 8., 15., 22., 27. soru yargıları da 3,5 notu ile "Katılıyorum" ile "Kesinlikle Katılıyorum" seçenekleri ile desteklenen yargılardır. Bunlara karşın en düşük katılım sağlanan yargılar; 5.soru "Mevcut öğrenci ile duygusal ilişki yaşamak etik açıdan uygundur " ile 3. ve 23. sorulardır. (3 yargı: Mevcut öğrencilere meslek dışı-profesyonellik içermeyen- bir iş (çocuk bakıcılığı, boyacılık vb.) vermek etik açıdan uygundur. 23.soru: Öğrencilerin yanında argo kelimeler kullanmak etik açıdan uygundur).

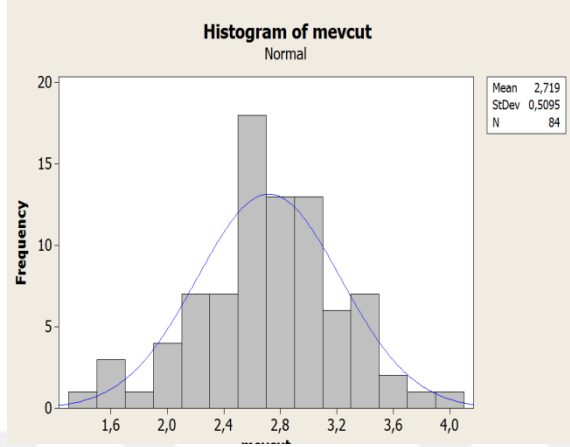
Şekil 2. Akademisyenlerin Davranış Önergeleri Hakkındaki Cevaplarının Puan Dağılımı

Akademisyenlerin ikili ilişki türlerini kabul etme durumu kavramı için anketin önerme cümlelerine verilmiş cevapların ortalaması alınarak yeni bir değişken oluşturulmuş ve her bir birey için hesaplanmıştır. Örneğin; ortalama puanı 5'e yakın ise seçeneklerden "Kesinlikle Katılıyorum" cevabını tercih edilmiştir.

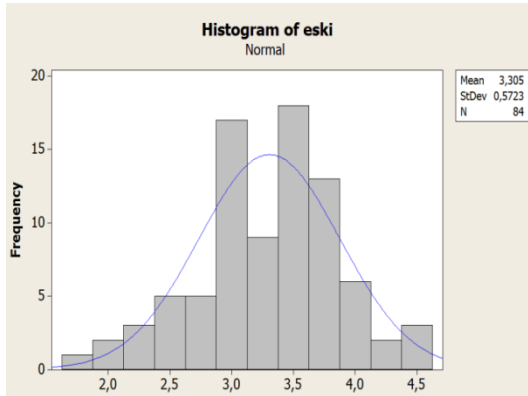
Ankete katılan bireylerin puanlarının yoğunluğu incelendiğinde; ortalamanın "Kararsız" seçeneğinde yoğunlaştığı; bununla birlikte dağılımın sağa doğru almış olduğu değerlerden yola çıkılarak akademisyenlerin ikili ilişki türlerini kabul etmede olumlu seçenekleri daha fazla işaretledikleri söylenebilir.

Şekil 3. Akademisyenlerin Mevcut Öğrenciler Hakkındaki Davranış Önermelerine Verilen Cevapların Puan Dağılımı

Akademisyenlerin mevcut öğrenciler ile ilişkilerini içeren anket soruları; 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 24, 26 sorulardır. Puan dağılımları incelendiğinde mevcut öğrencilerde “Katılmıyorum” seçeneğine kaymaktadır. Ancak kararsıza yakın sonuçlar çoğunluktadır.

Şekil 4. Akademisyenlerin, Eski Öğrenciler Hakkındaki Davranış Önermelerine Verilen Cevapların Puan Dağılımı

Akademisyenlerin, eski öğrenciler ile ilişkilerini içeren anket soruları; 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 25, 27 sorulardır. Puan dağılımları incelendiğinde; eski

öğrenciler söz konusu olduğunda akademisyenlerin görüşü “Katılıyorum” seçeneğine yaklaşıırken, kararsıza yakın sonuçlar çoğunluktadır.

6.3. KARŞILAŞTIRMALI BULGULAR

Çalışmada; akademisyenlerin cinsiyeti (Kadın-Erkek), mezun oldukları bölüm (Sosyal Hizmet- Diğer bölümler) ve akademik ortamda çalışma yılı (0-5 yıl: Tecrübesiz- 5 yıl ve fazlası: Tecrübeli) değişkenlerinin eski ve mevcut öğrencileri ile olası ikili ilişki türlerini etik bulma konusundaki görüşlerinde etkili olup olmadığı non-parametrik bir test olan ki-kare testi ile incelenmiştir. Sonuçlar aşağıdaki tablo ve grafiklerde gösterilmiştir.

Tablo 38. Cinsiyet, Mezun Olunan Bölüm ve Akademik Ortamda Çalışma Yılı Açısından Akademisyenlerin Mevcut ve Eski Öğrencileriyle İşveren/Eğitimci Rolünü Üstlenmeyi Etik Açısından Uygun Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular

Değişken	Öğrenci Grubu	χ^2	p
Cinsiyetin İşveren/Eğitimci Rolüne Etkisi	Eski Öğrenci	2,699	0,259
	Mevcut Öğrenci	3,271	0,19
Mezun Olunan Bölümün İşveren/Eğitimci Rolüne Etkisi	Eski Öğrenci	2,296	0,891
	Mevcut Öğrenci	3,057	0,802
Akademik Ortamda Çalışma Yılıının İşveren/Eğitimci Rolüne Etkisi	Eski Öğrenci	5,122	0,077
	Mevcut Öğrenci	2,119	0,347

Tablo 38’de akademisyenlerin mevcut ve eski öğrencileri ile işveren/eğitimci rolünü üstlenmeyi etik açıdan uygun bulma durumu akademisyenlerin cinsiyeti, mezun oldukları bölüm ve akademik ortamda çalışma yıllarına göre farklılık gösterip-göstermediği ele alınmıştır.

Analiz sonucunda; akademisyenlerin hem mevcut hem de eski öğrencileri ile işveren/eğitimci (öğrencileri meslekle ilgili bir işe almak gibi) rolünü üstlenmeyi etik

açından uygun bulma durumunun cinsiyete, mezun olunan bölüme ve akademik ortamda çalışma yılına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği sonucu elde edilmiştir. ($p>0.05$)

Tablo 39. Cinsiyet, Mezun Olunan Bölüm ve Akademik Ortamda Çalışma Yılı Açısından Akademisyenlerin Mevcut ve Eski Öğrencileriyle Duygusal Partner/Eğitimci Rolünü Üstlenmeyi Etik Açısından Uygun Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular

Değişkenler	Öğrenci Grubu	χ^2	p
Cinsiyetin	Eski Öğrenci	8,278	0,016*
Duygusal Partner/Eğitimci Rolündeki Etkisi	Mevcut Öğrenci	1,086	0,581
Mezun Olunan Bölümün	Eski Öğrenci	7,281	0,296
Duygusal Partner/Eğitimci Rolündeki Etkisi	Mevcut Öğrenci	6,753	0,344
Akademik Ortamda	Eski Öğrenci	0,709	0.702
Çalışma Yılıının Duygusal Partner/Eğitimci Rolündeki Etkisi	Mevcut Öğrenci	2,945	0.229

* $p<0,05$

Tablo 39’da akademisyenlerin mevcut ve eski öğrencileri ile duygusal partner/eğitimci rolünü üstlenmeyi etik açıdan uygun değerlendirme durumu akademisyenlerin cinsiyeti, mezun oldukları bölüm ve akademik ortamda çalışma yıllarına göre değişkenine göre farklılık gösterip-göstermediği ele alınmıştır.

Analiz sonucunda; akademisyenlerin eski öğrencileri ile duygusal partner ve eğitimci rollerini eş zamanlı olarak üstlenmeyi etik açıdan uygun değerlendirme durumu cinsiyet açısından incelendiğinde; ki-kare değeri 8.278 ve p değeri 0.016 ($p<0,05$) çıkmıştır. Akademisyenlerin “Eski öğrencileri ile duygusal ilişki yaşamak uygundur.” önermesine bakış açısı cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermektedir. İstatistiksel olarak eski öğrenciler ile duygusal partner/eğitimci rolü üstlenmenin etik açıdan uygun bulunması akademisyenlerin cinsiyetlerine göre farklılık göstermektedir. Ancak mevcut öğrenciler söz konusu olduğunda duygusal

partner/eğitimci rolünü üstlenmenin etik açısından uygunluğu akademisyenlerin cinsiyetine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.($p>0,05$)

Akademisyenlerin akademik ortamda çalışma yılı ve mezun oldukları bölüm açısından duygusal partner/eğitimci rolünü üstlenmeyi etik açıdan uygun bulma durumu eski ve mevcut öğrenciler açısından anlamlı farklılık göstermemektedir. ($p>0.05$)

Tablo 40. Akademisyenlerin Cinsiyeti Açısından Duygusal Partner/Eğitimci Rolünü Üstlenmeye Yönelik Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular

Cinsiyet	Sayı	x	Sd
Kadın	45	2,111	1,17207
Erkek	39	2,641	1,40464
Toplam	84	2,3571	1,30470

Araştırmaya katılan erkek akademisyenlerin ortalaması 2,64, standart sapması 1.14 iken; kadın akademisyenlerin ortalaması 2,11, standart sapması 1.17 olarak çıkmıştır. Sonuçlar doğrultusunda; erkek akademisyenlerin kadın akademisyenlere kıyasla eski öğrencilerinin duygusal partneri olmayı etik açıdan daha uygun bulduğu ve eski öğrencileri ile duygusal birliktelik yaşama yönündeki eğiliminin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 41. Cinsiyet, Mezun Olunan Bölüm ve Akademik Ortamda Çalışma Yılı Açısından Akademisyenlerin Mevcut ve Eski Öğrencileriyle Sosyal-Kişisel Etkinliklere Katılmayı Etik Açıdan Uygun Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular

Değişkenler	Öğrenci Grubu	χ^2	p
Cinsiyetin Sosyal-Kişisel Etkinliklere Katılmaya Etkisi	Eski Öğrenci	1,622	0,444
	Mevcut Öğrenci	5,761	0,056
Mezun Olunan Bölümün Sosyal-Kişisel Etkinliklere Katılmaya Etkisi	Eski Öğrenci	2,474	0,871
	Mevcut Öğrenci	1,969	0,923
Akademik Ortamda Çalışma Yılı'nın Sosyal-Kişisel Etkinliklere Katılmaya Etkisi	Eski Öğrenci	0,232	0,891
	Mevcut Öğrenci	2,503	0,286

Tablo 41’de arkadaş/eğitimci rolü dostluk kurmak, ev ziyaretlerinde bulunmak gibi sosyal-kişisel ilişkiler açısından ele alınmıştır. Analiz sonucunda; akademisyenlerin mevcut ve eski öğrencileri ile sosyal-kişisel etkinliklere katılmayı etik açıdan uygun değerlendirme durumuna bakış açısı akademisyenlerin cinsiyeti, mezun oldukları bölüm ve akademik ortamda çalışma yılına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. ($p>0,05$).

Tablo 42. Cinsiyet, Mezun Olunan Bölüm ve Akademik Ortamda Çalışma Yılı Açısından Akademisyenlerin Mevcut ve Eski Öğrencileriyle Sosyal-Grup Etkinliklere Katılmayı Etik Açıdan Uygun Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular

Değişkenler	Öğrenci Grubu	χ^2	p
Cinsiyetin Sosyal-Grup Etkinliklerine Katılmaya Etkisi	Eski Öğrenci	0,967	0,617
	Mevcut Öğrenci	1,241	0,545
Mezun Olunan Bölümün Sosyal-Grup Etkinliklerine Katılmaya Etkisi	Eski Öğrenci	2,355	0,884
	Mevcut Öğrenci	9,682	0,143
Akademik Ortamda Çalışma Yılıının Sosyal-Grup Etkinliklerine Katılmaya Etkisi	Eski Öğrenci	2,881	0,237
	Mevcut Öğrenci	2,012	0,366

Tablo 42’de arkadaş/eğitimci rolü düğün, davet vb. etkinlikler gibi sosyal-grup aktivitelerine katılmak açısından ele alınmıştır. Analiz sonucunda; akademisyenlerin mevcut ve eski öğrencileri ile sosyal-grup aktivitelerine katılmayı etik açıdan uygun değerlendirme durumuna bakış açısı akademisyenlerin cinsiyeti, mezun oldukları bölüm ve akademik ortamda çalışma yılına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. ($p>0,05$).

Tablo 43.Cinsiyet, Mezun Olunan Bölüm ve Akademik Ortamda Çalışma Yılı Açısından Akademisyenlerin Mevcut ve Eski Öğrencileriyle Terapist/Eğitimci Rolünü Üstlenmeyi Etik Açıdan Uygun Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular

Değişkenler	Öğrenci Grubu	χ^2	p
Cinsiyetin Terapist/Eğitimci Rolündeki Etkisi	Eski Öğrenci	16,870	0*
	Mevcut Öğrenci	4,605	0,1
Mezun Olunan Bölümün Terapist/Eğitimci Rolündeki Etkisi	Eski Öğrenci	3,871	0.694
	Mevcut Öğrenci	4,842	0,564
Akademik Ortamda Çalışma Yılı'nın Terapist/Eğitimci Rolündeki Etkisi	Eski Öğrenci	0,553	0.758
	Mevcut Öğrenci	2,289	0.318

* p<0,05

Tablo 43'te akademisyenlerin mevcut ve eski öğrencileri ile terapist/eğitimci rolünü üstlenmeyi etik açıdan uygun değerlendirme durumu akademisyenlerin cinsiyeti, mezun oldukları bölüm ve akademik ortamda çalışma yıllarına göre değişkenine göre farklılık gösterip-göstermediği ele alınmıştır.

Analiz sonucunda; akademisyenlerin eğitimci rolleriyle eş zamanlı olarak eski öğrencilerinin terapisti olmayı etik açıdan uygun değerlendirme durumu cinsiyet açısından incelendiğinde ki-kare değeri 16,870 ve p değeri 0 (p<0,05) çıkmıştır. Akademisyenlerin eski öğrencilerinin terapisti olmak konusunda bakış açısı cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermektedir. İstatistiksel olarak eski öğrenciler ile terapist/eğitimci rolü üstlenmenin etik açıdan uygun bulunması ile akademisyenlerin cinsiyeti arasında anlamlı farklılık gösteren ilişki saptanmıştır. Ancak mevcut öğrenciler söz konusu olduğunda terapist/eğitimci rolünü üstlenmenin etik açıdan uygunluğu akademisyenlerin cinsiyetine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.(p>0,05)

Akademisyenlerin akademik ortamda çalışma yılı ve mezun oldukları bölüm açısından terapist/eğitimci rolünü üstlenmeyi etik açıdan uygun bulma durumu eski ve mevcut öğrenciler açısından anlamlı bir farklılık göstermemektedir. (p>0.05)

Tablo 44. Akademisyenlerin Cinsiyeti Açısından Terapist/Eğitimci Rolünü Üstlenmeye Yönelik Değerlendirme Durumu ile İlgili Bulgular

Cinsiyet	Sayı	x	Sd
Kadın	45	2,2222	1,14592
Erkek	39	3,2051	1,30141
Toplam	84	2,6786	1,30947

Araştırmaya katılan erkek akademisyenlerin ortalaması 3.2, standart sapması 1.3 iken; kadın akademisyenlerin ortalaması 2.22, standart sapması 1.14 olarak çıkmıştır. Sonuçlar doğrultusunda; erkek akademisyenlerin kadın akademisyenlere kıyasla eski öğrencilerinin terapisti olmayı etik açıdan daha uygun bulduğu ve eski öğrencilerin terapisti olma yönündeki eğiliminin daha yüksek olduğu söylenebilir.

7. TARTIŞMA

İkili ilişkiler hakkında yapılan çalışmaların büyük oranı SHU-müracaatçı ilişkileri açısından ele alınmıştır (Pope 1991). Akademik ortamdaki ikili ilişkilerle ilgili araştırmalar azdır. Bu konuya az ilgi gösterilmesinin sebeplerinden biri etik derslerinde akademisyen ve öğrenci arasındaki ilişkilerin etik boyutunun ele alınmıyor olmasıdır (Keith Spiegel ve Koocher 1985). Bu araştırma akademik ortamdaki ikili ilişkileri incelemektedir.

Akademisyen ve öğrenci arasında gerçekleşmesi muhtemel ilişkiler SHU ve müracaatçı arasında gelişmesi muhtemel ilişkilerle bazı açılardan benzerlik göstermektedir. Her iki ilişki türünde bireylerin hizmet alma amacı ve bireyler arasında güç farkı vardır (Kolbert ve ark. 2002). İki ilişki türünün farklılaştığı noktalar ise akademik ortamdaki ikili ilişkilerin terapötik hedefleri, terapötik süreç içerisinde açıklanması gereken kişisel bilgileri ve hizmet karşılığı ekonomik çıkarları içermemektedir (Bowman ve ark. 1995).

Literatürde bazı araştırmalar ikili ilişkilerin kesinlikle kaçınılması gereken ilişki türleri olduğunu savunurken; bazı araştırmalar eğitimin sürdürülebilirliği için akademik ortamdaki ikili ilişkilerin eğitimin bir parçası olduğunu ancak dikkat edilmesi gerektiğini savunmaktadır (Biaggio ve ark. 1997).

Bowman, Hatley ve Bowman (1995), bir akademisyenin, öğrencisini özel işyerinde istihdam etme durumunun üniversite içerisinde istihdam etmesine göre daha fazla kabul gördüğünü ancak bir akademisyenin üniversite içerisinde öğrencisine bir iş verme olasılığının daha yüksek olduğunu belirtmektedir. Congress (2001), öğrencilerini ya da müracaatçılarını meslekle ilgili bir işe almayı eğitimcilerin %91,6'sının etik açıdan uygun değerlendirdiğini belirtmiştir. Bu araştırmaya katılanların %80,9'u mevcut öğrencileri ve %94,1'i eski öğrencileri ile akademik çalışmalar yapmayı, onlara projelerde görev vermeyi, asistanlık

yapmalarını etik açıdan uygun bulmaktadırlar. Bu sonuç, akademisyenlerin mevcut öğrencileri ile profesyonellik içeren ve üniversite ile bağlantılı konularda birlikte çalışmalarının kabul gören bir davranış olduğunu göstermektedir. Bu noktada ikili ilişkilerin yararlarından bahsedilebilir. Akademik ortamda bu tür ikili ilişkilerin belli kurallar üzerine olması, akademisyen ve öğrencinin ilişki sırasındaki rollerinin baştan belli olması ve çalışmanın içeriği, süresi, her iki tarafça gönüllü bir işbirliğinin olması öğrencinin profesyonel anlamda kendini geliştirmesine yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

Akademisyenlerin, öğrencilerini çocuk bakıcılığı, boyacılık vb. meslekle ilgisi olmayan bir iş için görevlendirmesi veya istihdam etmesi hem mevcut öğrencileri için hem de eski öğrencileri için değerlendirildiğinde etik dışı kabul edilmekte olduğu söylenebilir. Araştırmaya katılanlardan %89'u mevcut öğrencileri profesyonellik içermeyen bir işte görevlendirmeyi etik dışı bulduğunu belirtirken; %75'i eski öğrencileri de görevlendirmenin etiğe aykırı olduğunu belirtmiştir. Congress (2001)'in sosyal hizmet eğitiminde ikili ilişkiler hakkında yaptığı çalışmada akademisyenlerin %11,6'sı öğrencilerini profesyonellik içermeyen bir işe almayı etik açıdan uygun bulduklarını belirtmişlerdir.

Amerikan Danışmanlık Derneği (American Counseling Association-ACA), müracaatçılarla olan duygusal ve cinsel ilişkilerin ancak mesleki müdahale süreci bittikten 2 yıl sonra gerçekleşmesinin etik kabul edilebileceğini belirtmektedir. Akademisyen ve öğrenciler arasındaki duygusal ve cinsel ilişkilerde de diğer ilişki türlerinde olduğu gibi birbirinden farklı görüşler vardır. Genel kanı, mevcut öğrenciler ve akademisyenler arasındaki duygusal ilişkilerin güç farkı nedeniyle risk içerdiği ve etik açıdan uygun olmadığı yönündeyken, eski öğrencilerle olan ilişkilerde bireylerin yetişkin olması, akademik anlamda üstlenilen bir rolün olmaması ve etik kuralların eski öğrenciler ve müracaatçılar hakkında açık olmaması nedeniyle uygun olduğu yönündedir (Kolbert ve ark. 1995).

Öğrenciler ile duygusal ilişki yaşamak konusunda elde edilen sonuçlarda olumsuz yargının hakim olduğu görülmektedir. Fitzgerald, Weitzman, Gold ve Ormerod tarafından 1988 yılında 807 erkek fakülte çalışanı ile yapılan çalışmada yaklaşık %26'lık bir kesimin öğrencilerle cinsel yakınlaşma yaşadığı, Tabachnick,

Keith-Spiegel ve Pope'un 1991 yılında psikoloji profesörlerinden oluşan 483 kişi ile yaptığı çalışmada araştırmaya katılanların %11'inin öğrencileri ile cinsel yakınlaşma yaşadığı tespit edilmiştir (Fitzgerald ve ark. 1988; Tabachnick ve ark. 1991; Rupert, Holmes 1997).

Literatürde duygusal ilişki kavramı genellikle cinsellik içeren ikili ilişkiler altında incelenmiştir. Mevcut öğrenci ile duygusal ilişki yaşamak Şekil 1.'de görüldüğü üzere araştırmaya katılanlar tarafından en düşük oranda olumlu değerlendirme alan ikili ilişki içeren davranıştır. Akademisyenlerin %90,4'ü mevcut öğrencileri ile duygusal ilişki yaşamayı etik dışı bir davranış olarak değerlendirmiştir. Ancak eski öğrenciler söz konusu olduğunda mevcut öğrencilerin aksine akademisyenlerin tek bir görüşte birleşmediği, %56'lık kesim eski öğrencileri ile duygusal ilişki yaşamanın etik dışı olduğunu belirtirken, %28,6'lık kesimin bu davranışı etik açıdan uygun bulduğu, %15,5'lik kesimin ise kararsız olduğu ortaya çıkmıştır. Holmes, Rupert, Ross ve Shapera (1999)'nın üniversite öğrencileri ile ikili ilişkiler hakkında yaptığı çalışma sonucunda; öğrencilerin cinsel nitelikte olan ikili ilişkilerinin uygunsuzluğunu belirtmedeki kararlılıklarının cinsel olmayan ikili ilişkilere göre daha net olduğu sonucuna varmıştır. Bu sonucun akademisyenler için de geçerli olduğu söylenebilir.

İkili ilişki türlerinden sosyal-kişisel ilişkiler literatürde akademisyen-öğrenci, SHU-müracaatçı, terapist-danışan açısından ele alınmıştır. Örneğin; Fitzgerald, Weitzman, Gold ve Ormerod (1988)'un erkek akademisyen ile yaptığı çalışmada akademisyenlerden, öğrencileri ile arkadaşlık ilişkisi kurduğunu belirtenlerin oranı %80'dir. Tabachnick, Keith-Spiegel ve Pope (1991) psikoloji alanında görevli akademisyenlerle ikili ilişkiler hakkında yaptığı çalışmada ise; araştırmaya katılanların %37'si öğrencilerini eve bırakmak gibi kişisel ilişkileri tartışmasız etik dışı olduğunu ya da sınırlı koşullar altında etiğe uygun kabul edileceğini belirtirken; %8'i bu tip davranışları kesinlikle etik açıdan uygun kabul ettiğini belirtmiştir DeJulio ve Berkman (2003)'ün SHU'lar ile yaptığı çalışmada; eski müracaatçılar ile arkadaş olmak %42 oranında etik dışı bir davranış olarak değerlendirilirken, müracaatçılar ile yemeğe çıkmak %37 oranında nadir koşullar altında etik kabul edilmiştir. Bir müracaatçıyı özel bir etkinliğe davet etmek ise %61 oranında etik dışı kabul edilmiştir. Jayaratne, Croxton ve Mattison (1997)'in

araştırmasında, katılımcıların %21,2'sinin müracaatçıları ile arkadaş olduğu sonucu elde edilmiştir. Congress (2001)'in akademisyenlerle yaptığı çalışmada; akademisyenlerin neredeyse yarısı (%41,4) öğrencileriyle akşam yemeğine çıkmayı etik açıdan uygun bir davranış olarak değerlendirmiştir.

Literatürde sosyal-kişisel ilişkinin detaylı olarak ele alındığı görülmektedir. Bu çalışmada isesosyal kişisel ilişki kavramı genel bir kavram olarak kullanılmıştır. Araştırma sonuçları, öğrenciler ile sosyal-kişisel ilişki kurma davranışının mevcut ve eski öğrencilere göre büyük farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Mevcut öğrencilerle sosyal-kişisel ilişki kurmanın etik açıdan uygun kabul edilme oranı %31 olarak ortaya çıkmıştır. Eski öğrencilerle sosyal kişisel ilişki kurmanın kabul edilme durumu ise %70'tir. Elde edilen bulgular, diğer çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Genel anlamda müracaatçılar ya da mevcut öğrenciler ile sosyal-kişisel ilişki kurmanın etik dışı bir davranış olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Akademisyenler ve öğrenciler arasındaki arkadaşlık ilişkilerinde önemli fark bulunmamıştır (Bowman ve ark. 1995). Sullivan ve Ogloff (1998)'e göre akademisyen ve öğrencileri arasındaki sosyal-kişisel ilişkiler, nesnelliği engelleyerek öğrencilerin eğitim ortamındaki fırsatlara erişmesinde eşitsizliğe neden olmaktadır. Bu durum öğrencilerin yetenek, bilgi, beceri gibi akademik donanımlarını perdelemektedir. Öğrenciler arasındaki rekabet ortamında haksızlık yaratarak kırgınlığa ve özgüven düşüklüğüne sebep olmaktadır. Kolbert, Morgan ve Brendel (2002)'in akademisyenler ve yüksek lisans öğrencileri arasında yaptığı çalışmada arkadaşlık ilişkileri hakkındaki görüşlerin 2'ye ayrıldığı, olumlu görüş belirtenlerin konforlu bir eğitim ortamında olma arzusuna akademisyenle geliştirdikleri arkadaşlık ilişkisinin olumlu etkisi olacağını belirtirken; olumsuz yönde görüş belirtenlerin en büyük endişesinin adalet olduğu anlaşılmaktadır.

Sosyal-kişisel ilişkiler gibi sosyal-grup etkinlikleri de literatürde sıkça ele alınmıştır. Jayaratne, Croxton ve Mattison (1997)'in araştırmasında, katılımcıların çoğu (69,8) müracaatçılarla sosyal etkinliklere katılmayı uygun bulduklarını belirtmiştir. Tabachnick, Keith-Spiegel ve Pope (1991) psikoloji alanında görevli akademisyenlerle ikili ilişkiler hakkında yaptığı çalışmada, araştırmaya katılanların %86'sinin öğrencileri tarafından gelen etkinlik davetlerine katıldığı öğrenilmiştir.

Congress (2001)'in akademisyenlerle yaptığı çalışmada; öğrencilerin düğününe katılmak (%81,6) ve öğrencilerle partiye gitmek gibi (%47,1) sosyal-grup etkinlikleri akademisyenler tarafından etik açıdan uygun bir davranış olarak değerlendirmiştir. DeJulio ve Berkman (2003)'in SHU'lar ile yaptığı çalışmada; müracaatçıların etkinlik davetini kabul etmeyi nadir şartlar altında etİge uygun kabul edenlerin oranı %34'tür. Borys ve Pope (1989)'un, 1108 uygulayıcı ile yaptığı çalışmada araştırmaya katılanların %63,5'i müracaatçısına sosyal etkinlik için bir davette bulunmanın etik olmadığını belirtmiştir.

Yapılan çalışmada elde edilen verilere göre; akademisyenlerin öğrencileriyle birlikte sosyal-grup etkinliklerine katılma durumu eski ve mevcut öğrencilerine göre farklılık göstermektedir. Eski öğrencileri ile sosyal-grup etkinliklerine katılmayı etik açıdan uygun değerlendiren ve “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” seçeneklerini işaretleyen kesim %85'lere yakın düzeydedir. Mevcut öğrenciler söz konusu olduğunda ise bu oran %62'ye düşmektedir. %26,2'lik kesim ise mevcut öğrencileri ile sosyal-grup etkinliklerine katılmayı etik açıdan uygunsuz bulduğunu belirtmiştir. Borys ve Pope(1989)'nin araştırmasında ise; bir müracaatçının özel gününe katılma davranışı %93,7 oranında etik açıdan uygun değerlendirilmiştir.

Akademisyenlerin öğrencilerine mesleki danışmanlık yapması öğrencilerin profesyonellik kazanması için oldukça önemlidir. Ancak danışmanlık sürecinin gidişatında akademisyen ve öğrenciler arasında eğitim dışı ya da kişisel konularda gündeme gelebilir. Literatürde eğitim dışı ya da kişisel konularda danışmanlık yapılması hakkındaki görüşlerin bir kısmı tarafların onayı dahilinde gerçekleştiğı sürece (taraflar arası bir tür anlaşma gibi kabul edilerek) sakıncası olmadığı yönündeyken; bazı görüşler ise öğrencinin profesyonel gelişiminin odak noktası olması gerektiğı ve buna katkı sağlamayacak konuların danışmanlık sürecinde olmasının uygun olmadığı yönündedir (Kolbert ve ark. 2002). Fitzgerald, Weitzman, Gold ve Ormerod (1988)'un erkek akademisyenler ile yaptığı çalışmada %76'lık kesim öğrencilerine kişisel konularda tavsiye verdiğini belirtmiştir.

Bu çalışmada ise; akademisyenlerin öğrencilerine özel hayat, iş girişimi, inanç, politika vb. eğitim dışı konularda danışmanlık yapmayı etik açıdan uygun bulma durumu eski öğrenciler için incelendiğinde; akademisyenlerin yarısından fazlası

(%61,9) eski öğrencilerine eğitim dışı konularda danışmanlık yapmayı etik açıdan uygun bulduklarını belirtmiştir. Eski ve mevcut öğrencilerine eğitim dışı konularda danışmanlık yapma konusunda kararsız olanların sayısı ise neredeyse eşittir. Aynı durum mevcut öğrenciler için ele alındığında ise “Katılıyorum” seçeneği %40 ile öne çıkarken “Kesinlikle Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum” seçenekleri %39 seviyesinde önemli bir değerdedir. Akademisyenlerin %40’tan fazlasının hem eski hem de mevcut öğrencilerine eğitim dışı konularda danışmanlık yapmayı etik açıdan uygun bulduğu söylenebilir.

Mevcut öğrencilerin aynı zamanda terapisti olmayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; %69’lar seviyesinde “Katılmıyorum” ve “Kesinlikle Katılmıyorum” seçenekleri seçilirken; olumlu görüş belirtenlerin oranı %14 civarındadır. Araştırmaya katılanların eski öğrencilerinin terapisti olmayı etik açıdan uygun bulma durumu ise; mevcut öğrencilere göre farklılık göstermektedir. Mevcut öğrencilere aynı zamanda terapistlik yapma davranışının etik değerlendirmesindeki sonuçlar olumsuzdan olumluya doğru düşüş gösterirken; eski öğrenciler söz konusu olduğunda %46,5’lik oranın bu davranışı etik dışı değerlendirdiği, %40,5’inin ise etik açıdan uygun bulduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Dejulio ve Berkman (2003)’ın Newyork şehrinde NASW’a kayıtlı SHU’lar ile yaptığı çalışmaya katılanların %59’u öğrencilerine ya da süpervizörü olduğu kişilere; %67’si ise yanında çalışanlara terapi yapmak; Congress (2001)’in araştırmasında mevcut öğrenciler ile terapötik ilişki kurmak %94,3 oranında etik dışı kabul edilmiştir. Bununla birlikte müracaatçıların arkadaşlarına ve müracaatçının sevgilisine terapi uygulama konusu ortalama %30’luk bir oranla ancak belli koşullar altında etik kabul edilebileceği yönünde değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılan akademisyenlerin en yüksek oranda olumlu görüş belirttiği davranış önermeleri, Şekil 1.’de görüldüğü üzere mevcut ve eski öğrenciler ile akademik çalışma yapmanın etik açıdan uygunluğu konusudur. Mevcut öğrenciler ile akademik çalışma yapmayı etik açıdan uygun bulma durumları incelendiğinde; %85’lik bir dilimin olumlu düşüncede olduğu, %12’lik bir kesimin ise kararsız olduğu gözlemlenmiştir. Aynı durum eski öğrenciler için değerlendirildiğinde hiçbir akademisyen olumsuz görüş bildirmemiştir. Akademisyenlerin %95’lik kısmı eski

öğrencileriyle akademik çalışma yapma konusuna olumlu yanıt vermişlerdir. Eski ve mevcut öğrenciler için sonuçlar değerlendirildiğinde; akademik çalışma yapmanın akademisyenler arasında etik açıdan olumlu yönde görüş birliği olduğu söylenebilir.

Elde edilen veriler, Congress'in 2001 yılında yaptığı çalışmanın verileriyle paralellik göstermektedir. Congress (2001)'in araştırmasında; akademisyenlerin büyük çoğunluğu (%92) eski ya da mevcut bir öğrencisi ile araştırma projesinde çalışmayı etik açıdan uygun bir davranış olarak değerlendirmiştir.

İkili ilişkiler konusunda hediye alma davranışı sıkça incelenen konulardandır. Tabachnick, Keith-Spiegel ve Pope (1991)'un araştırmasında, psikoloji alanında görevli akademisyenlerin %87'si öğrencilerinden gelen 5 doların altında değere sahip hediyeleri kabul ettiğini belirtmiştir. DeJulio ve Berkman (2003)'ün SHU'lar ile yaptığı çalışmada ise; 10 doların altında değere sahip bir hediye kabul etme davranışı %9,3 oranında kesinlikle etik dışı görülürken; 50 dolardan fazla bir hediye kabul etmek %59 oranında kesinlikle etik dışı bir davranış olarak değerlendirilmiştir. Borys ve Pope (1989)'un araştırma sonucunda; müracaatçılarından 10 doların altında hediye kabul etme davranışı %97 oranında etik açıdan uygun kabul edilmiştir. Bu çalışmada mevcut öğrencilerden hediye kabul etme davranışı hakkında akademisyenler “Kesinlikle Katılmıyorum” ile “Katılmıyorum” seçeneklerinde yoğunlaşmış ve bu davranış %65 oranında etik dışı kabul edilmiştir. Akademisyenlerin dörtte biri ise bu konuda kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Hiçbir akademisyen mevcut öğrencilerinden hediye almanın etik açıdan uygunluğu hakkında kesin katılma düşüncesini belirtmemiştir. Mevcut öğrencilerden hediye almanın etiğe aykırılığı noktasında yoğunlaşan görüşün tersine eski öğrencilerden hediye alma konusunda akademisyenlerin neredeyse yarıya yakını etik açıdan uygun olduğu yönünde değerlendirmede bulunmuştur. Mevcut öğrencilerde olduğu gibi eski öğrencilerden hediye alma konusunda %20'lik bir kesim kararsız olduğunu belirtmiştir.

Fiziksel temas cinsel olmayan ikili ilişkiler içerisinde ele alınmaktadır. Ancak cinsel nitelikteki ikili ilişkilerin müracaatçılara/danışanlara verdiği zarar kadar zararlı olabilir. İkili ilişkiler rastlantısal ya da isteyerek ortaya çıkabilir. İkili ilişki içerisindeki taraflardan daha kırılgan, tecrübesiz, yetersiz bilgiye sahip ve desteğe

ihtiyaç duyan müracaatçı, öğrenci ya da danışan fiziksel temas farklı anlamlar yükleyebilir ve bu durum diğer ikili ilişki türlerine karşı daha açık ve hassas hale gelmelerine ve zarar görmelerine sebep olabilir (Moleski, Kiselica 2005; Kagle, Giebelhausen 1994; Sonne 1994). Akademisyenlerin yarısından fazlası (%60,7) mevcut öğrencileresarılmak ve kucaklaşmak gibi davranışları içeren fiziksel temas etik açıdan uygun bulmadıklarını belirtirken; eski öğrenciler söz konusu olduğunda etiğe aykırı değerlendirme düşüncesi yarı yarıya (%30,9) düşmektedir. Eski ve mevcut öğrencileri ile fiziksel temas kurma konusunda kararsızların oranı ortalama %23 civarındadır. Araştırmaya katılanların eski öğrenciler ile fiziksel temas (sarılmak, kucaklamak) kurmayı etik açıdan uygun bulma durumları mevcut öğrencilere göre önemli derecede artış göstermiştir. Eski öğrenciler söz konusu olduğunda fiziksel temas konusunda olumlu görüşün (%45,3) daha ağır bastığı söylenebilir.

Akademisyenlerin öğrencilerine kişisel cep numaralarını vermeyi etik açıdan değerlendirmeleri istendiğinde; hem mevcut hem de eski öğrencileri için etik açıdan uygun bulunduğu görüşü çoğunlukta olduğu söylenebilir. Özellikle eski öğrencilere kişisel cep numarası verme davranışını etik açıdan uygun bulanların oranı %78,6 ile dikkat çekmektedir. Bu davranışı mevcut öğrencileri için etik dışı bulan kesim %26,2; eski öğrencileri için etik dışı kabul eden kesim ise %6'dır.

Akademisyenler, öğrencilerinin yanında argo kelimeler kullanmayı %90'lara yakın seviyede "Kesinlikle Katılmıyorum" ile "Katılmıyorum" seçeneklerini işaretleyerek etik açıdan uygun bir davranış olmadığı yönünde değerlendirmede bulunmuşlardır. Şekil 1.'de görüldüğü üzere, ikinci bir rol olarak duygusal partnerlik rolünü üstlenme, öğrencilerine çocuk bakıcılığı, boyacılık vb. profesyonellik içermeyen bir iş vermek akademik ortamda etik dışı kabul edilen davranışlar arasında yer almıştır. Bu sonuç mesleğin etik kurallarına göre olması gerekeni yansıtmaktadır. Anketi yanıtlayanların neredeyse tamamının bu davranışları etik dışı kabul ettiği söylenebilir. Akademisyenlerin %65,5'i mevcut öğrencilerle dini ya da siyasi konular gibi ders dışı konular hakkında konuşmayı etik dışı gördüğünü belirtmişlerdir. Aynı davranış eski öğrenciler için değerlendirildiğinde ise tam tersi görüşün ortaya çıktığı ve akademisyenlerin %45,2'sinin bu davranışı etik açıdan uygun bulduğu ortaya çıkmıştır.

Akademisyenlerin yarısından fazlası ekonomik sıkıntı yaşadığı bilinen eski ve mevcut öğrencilerine ekonomik yardımda bulunmayı etik açıdan uygun bulduklarını belirtmişlerdir. Bu davranışın etik uygunluğu hakkında kararsızların sayısı da eski ve mevcut öğrenciler için neredeyse eşittir. Tablo 35 ve Tablo 36’da birbirine yakın değerler çıkmasından dolayı ekonomik sıkıntı yaşadığı bilinen öğrencilere yardımda bulunma davranışının etik uygunluğu hakkında akademisyenlerin eski ya da yeni öğrenci ayırımına önem vermediği söylenebilir. Bu konuda Fitzgerald, Weitzman, Gold ve Ormerod (1988)’un araştırmasından, erkek akademisyenlerin yaklaşık %21’lik kısmının; Tabachnick, Keith-Spiegel ve Pope(1991)’un psikoloji alanında çalışan akademisyenlerle yaptığı çalışmadan ise; akademisyenlerin %55’inin öğrencilerine borç para verdiği öğrenilmiştir.

Rollere bağlı olarak beklentilerin değişmesi ve uyumsuzluğu, tarafların objektifliğini kaybetmesi, profesyonel ilişki sadakatinin bölünmesi ikili ilişkilerin zararlı yönünü ortaya çıkaran unsurlardandır (Kitchener 1988). Kitchener (1988), Sullivan ve Ogloff (1998), akademisyenlerin çıkar amacı gütmeleri dahi; parçası oldukları ikili ilişkilerin öncelikle hakkaniyetle ilgili soru işaretleri nedeniyle akademisyenler hakkında olumsuz imaj oluşmasına sebep olabileceğini belirtmektedir. Bir akademisyenin yöneticisi olduğu akademik programa yakınlarını, akrabalarını ya da eski müracaatçılarını öğrenci ya da eğitimci olarak kabul etmesi liyakat ve hakkaniyet ile ilgili soruları gündeme getirebilir. Araştırmaya katılan akademisyenler arasında yakınlarını, akrabalarını ya da eski müracaatçılarını eğitimci ya da öğrenci olarak kabul etme konusunda %58,3’lük kesimin görüşü etik açıdan olumsuz olacağı yönündedir. Tablo 37’de dikkat çeken bir unsurda kararsızların oranıdır. Akademisyenlerin yaklaşık üçte biri bu davranışın etik uygunluğu hakkında kararsız olduğunu belirtmiştir.

Önerme cümlelerine katılım düzeyi Şekil 2, Şekil 3 ve Şekil 4’te görüldüğü üzere; eski öğrenciler söz konusu olduğunda “Katılıyorum” seçeneğine yaklaşıırken, mevcut öğrencilerde “Katılmıyorum” seçeneğine kaymaktadır. Bu sonuçlar çerçevesinde akademisyenlerin mevcut öğrencilerle ikili ilişkileri çoğunlukla etik dışı değerlendirdikleri; aynı konularda eski öğrenciler söz konusu olduğunda daha esnek oldukları yorumu ortaya çıkmaktadır. Ancak her iki öğrenci profili için de belirgin bir görüşten ziyade kararsızla yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Araştırma sonucunda, cinsiyet değişkeninin terapistlik ve duygusal partnerlik rollerini içeren ikili ilişkileri kabul etme ve etik bulma açısından etkili olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Akademisyenlerin eğitimci rollerinin yanı sıra eski öğrencileri ile duygusal ilişki yaşama ve onların terapisti olmayı etik açıdan uygun bulma durumu akademisyenlerin cinsiyetine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Araştırma sonuçlarına göre; erkek akademisyenler, kadınlara oranla eski öğrencileri ile eğitimci rollerinin yanı sıra terapistlik ve duygusal partnerlik rollerini üstlenmeye daha yatkındır.

Mevcut öğrenciler ile arkadaşlık kurmayı, mevcut öğrencilerin işvereni, duygusal partneri ve terapisti olmayı etik açıdan uygun bulma durumu açısından akademisyenlerin cinsiyeti, Sosyal Hizmet bölümünden ya da diğer bölümlerden mezun olmaları, akademik ortamda tecrübeli ya da tecrübesiz olmalarının herhangi bir etkisinin olmadığı saptanmıştır.

Her meslek grubunun kendine özgü etik kuralları vardır. Ancak evrensel değerlerin yanında toplum ahlakı, kültürel yapı gibi yerel değerlerden etkilenecek oluşturulan etik kuralların amacı; meslek elemanının uygulama sırasında pusulası olmaktır. Etik kurallar pratikte olması gerekenin ne olduğunu, karşılaşılan sorunların hangi yoldan çözülmesi gerektiğini belirtir (Mahmutoğlu 2009). Bir sosyal çalışmacının uygulama sırasında müracaatçısının haklarını korumaya özen gösterdiği gibi bir psikolog da danışanının haklarını koruyarak üstü yararını gözetmek zorundadır. Araştırma sonucunda akademisyenlerin mezun oldukları bölüm ve akademik ortamda çalışma yılları ile davranış önermelerini etik değerlendirmeleri arasında bir farklılık bulunmamasının sebebi, etik kuralların genel-geçer olması ve ortak ahlaki değerlerin üzerine inşa edilmiş olmasıdır.

İkili ilişkiler hakkında yapılmış pek çok çalışmada cinsiyet faktörünün etkisi ortaya çıkmıştır. Örneğin; Jayaratne, Croxton ve Mattison (1997)'un 1494 SHU ile ikili ilişkiler hakkında yaptığı çalışmada cinsiyet değişkeninin ikili ilişkiler üzerinde etkili olduğu ve erkek SHU'ların ikili ilişkiler içinde yer almaya daha yatkın olduğu sonucunu elde etmiştir. Borys ve Pope (1989), ikili ilişkilerden sosyal ilişkilerin ve işveren rolünün erkek terapistler tarafından kadın terapistlere oranla daha ahlaki kabul edildiği sonucuna ulaşmıştır. Toplumsal cinsiyetin etkisi ve malpraktis şikayetlerinin çoğunun erkekler hakkında olması da bu sonucu destekler niteliktedir.

Akademisyenler arasında en çok kabul gören ikili ilişki türünün; öğrencileri asistanlık, projelerde görev vermek vb meslekle ilgili bir işe alma, öğrenciler ile akademik çalışma yapma gibi işveren rolünü içeren ilişkiler olduğu, bunun yanında eski öğrenciler ile dostluk kurma, ev ziyaretlerinde bulunma, sarılma ve kucaklama gibi fiziksel temas kurma, öğrencilerine kişisel cep numaralarını verme ve ekonomik sıkıntı yaşayan öğrencilerine ekonomik yardımda bulunma gibi sosyal-kişisel ilişkileri ve öğrenciler ile düğün, davet vb. etkinliklere katılma gibi sosyal grup etkinliklerini içeren arkadaşlık rolü de etik kabul edilen ikili ilişkiler arasında yer almaktadır. Borys ve Pope (1989) cinsel olmayan ikili ilişkiler hakkında multidisipliner alanda yaptıkları araştırma sonucunda en çok katılım gösterilen ya da etik kabul edilen ikili ilişki türünün sosyal ilişkiler olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Psikoloji profesörleri ile yapılan çalışmada; akademisyenlerin %60'ı öğrencileri ile olan ikili ilişkilerin öğrencilerine verdiği notları etkilediğini belirtmiştir (Rupert, Holmes 1997). Bu bilgiler ışığında, yukarıdaki sebeplerle ortaya çıkacak ikili ilişkilerin akademisyenler tarafından etik açıdan uygun değerlendirilmesi öğrenciler açısından zararlı olmadığı ya da ilişkinin gelecekte taraflar üzerinde olumsuz etki yaratmayacağı anlamı taşımamaktadır.

8. SONUÇ ve ÖNERİLER

Eğitimin her aşamasında eğitimci ve öğrenci arasında çeşitli ilişkiler gelişir. Lisans ve üstü eğitimde de ilişkiler öğrencinin gelişimi için bir ihtiyaçtır. Bu çalışma öğrenciler ve akademisyenler arasında gelişen karmaşık olarak adlandırılabilen ilişki şekillerine ve bu ilişkilerden hangilerinin etik açıdan uygun kabul edilip-edilmediğini göstermektedir. Ancak araştırma sonuçları etik sınırlar açısından doğru ve yanlış karar vermek için yetersizdir. Önemli olan akademisyenlerin rolleri ve sorumlulukları ile etik sınırların çok iyi şekilde açıklanmasıdır. Çünkü etik ihlal yaratan davranışların sebeplerinden biri sınırların belirsiz olmasıdır. Akademik ilişkilerde sınırları belirleyen taraf kuşkusuz güç sahibi olan eğitimcilerdir (Blevins Knabe 1992).

İkili ilişkiler hakkında literatürde sıkça bahsedilen güç ve otorite unsuru dikkate alındığında; ikili ilişkilerle ilgili araştırmaların ilişki içinde tecrübe ya da bilgi eksikliği olan ve yardıma ihtiyaç duyan kesimlerle (müracaatçı, öğrenci, danışan, süpervizör desteği alan) yapılarak, bakış açılarının değerlendirilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Sosyal hizmetin ikili ilişkileri içeren etik değerlendirmesi ancak bu şekilde işlevsel bir şekilde yapılabilir.

İkili ilişkiler doğaları gereği konuşulması, açığa vurulması zor ve soyut konulardır. Yanlış anlaşılmalara oldukça açıktır. Suç teşkil edeceği konusunda duyulan endişe nedeniyle gerçek inanç ve davranışlar ifade edilemeyebilir. Kanımca aynı zorluk ikili ilişkilerle ilgili yapılan araştırma verilerini yorumlamak içinde geçerlidir. Bu nedenle ikili ilişkiler hakkında yapılacak diğer çalışmalarda örnek olaylar üzerine tepkilerin değerlendirilmesi ya da araştırmaya katılan bireylerin yaşadığı ya da tanık olduğu olaylar hakkında sorular sorulması ikili ilişkilerle ilgili kararsızlıkları ve perdelenen muhtemel ilişkileri ortaya çıkarmakta faydalı olacaktır.

Danışman ile öğrencisi arasındaki ilişki yüzeysel bir şekilde değerlendirildiğinde bir tür arkadaşlık ilişkisi olarak tanımlanabilir. Öğrencinin zarar görmemesi için dikkat gerektiren nokta ikili ilişkilerin sorunlu kısımlarını belirlenmesidir. Kanunlar, etik ilkeler, idari kurallar soyut ve objektif olduğu için her türlü mesleki konuda açıkça yol gösterici olmayabilirler. Bu durum yazılı kurallarda olmayan bir konunun yasal ya da sosyal hayatta kabul edilebilir olduğu anlamı taşımamaktadır. Bu hassasiyeti nedeniyle perdelenme riski taşıyan ikili ilişkiler hakkında daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır.

Akademisyen ve öğrenciler arasında gelişen ikili ilişkiler güç ve statü farkı nedeniyle taraflarca farklı değerlendirilebilir. Bu nedenle ikili ilişkilerden zarar görme ihtimali daha yüksek olan öğrenciler tarafından ikili ilişkilerin nasıl algılandığı hakkında araştırmalar yapılmasının, üniversitedeki işleyiş açısından öğrencilerin odak noktası olarak kabul edilmesinin etik ihlallerin önlenmesi ya da zararın en aza indirilmesi konusunda önemli olduğu düşünülmektedir (Bowman ve ark. 1995; Holmes ve ark. 1999).

İkili ilişkilerin vereceği zararlar öğrencilerin sadece o dönemki psikolojisini etkilemekle kalmayacağı gibi öğrencinin geleceğini etkileyecek bireysel zararlara yol açabilir. İkili ilişkiler, öğrencilerin gelecekte sahip olacakları tüm rolleri etkileyecek niteliktedir (Kolbert ve ark. 2002). Bu nedenle akademisyenlerin davranış şekillerinin etiğe aykırı olmaması, etik konusunda verilen teorik eğitimlerden daha etkili olacağı düşünülmektedir. Bunun için bir mesleğin zeminini oluşturan etik konusunda tüm sosyal hizmet akademisyenlerinin eğitim almasını sağlamak ilk adım olmalıdır.

Etik ve değerler konusunda verilen eğitimlerde, etik ihlal ile karşılaşıldığında izlenmesi gereken yollar üzerinde durulmasının, etik derslerinde ikili ilişkilerle ilgili karşıt görüşleri savunan araştırmalar aracılığıyla öğrencilerin bu konudaki bakış açılarının genişletilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Akademik ortamda ikili ilişkilerden kaçınmak mümkün değilse akademisyenlerin tedbirli olması gerekmektedir. Akademisyenler ilişki başlamadan önce ikili ilişkinin diğer öğrencilere karşı adil davranmasını etkileyip-etkilemediğini,

ikili ilişki içerisinde olduğu öğrenciyi değerlendirmede tarafsızlığını koruyup-koruyamadığını, ikili ilişkiden dolayı taraflar arasında rol değışikliği gerçekleşirse bunu nasıl yöneteceğini değerlendirmesi potansiyel zararları engelleyecek ya da en azından azaltacaktır.

9. KAYNAKLAR

Acar H., Akar M., Baykara Acar Y. Sosyal Hizmet Öğrencilerinin Değer Yönelimleri. Kastamonu Eğitim Dergisi. 2016; Cilt:24 No:1: 97-118.

Acar H., İçağasıoğlu Çoban A., Polat G. Sosyal Hizmetlerde Yanlış Uygulamalar, Etik İhlaller ve Sorunlara İlişkin Bir Araştırma. Türkiye Felsefe Kurumu Derneği. Ankara. 2017; s:3-107.

Anderson S. K., Kitchener K.S. Nonromantic, Nonsexual Posttherapy Relationships Between Psychologists and Former Clients: An Exploratory Study of Critical Incidents. Professional Psychology: Research and Practice. 1996; 27: 59-66.

Banks S. Ethics and Values in Social Work. 4. Basım. Red Globe Press: New York: Palgrave; 2006, s: 1-304.

Biaggio M., Paget T. L., Chenoweth M., S. A Model for Ethical Management of Faculty –Student Dual Relationships. Professional Psychology: Research and Practice. 1997; 28: 184-189.

Boland Prom K., Anderson S. C. Teaching Ethical Decision Making Using Dual Relationship Principles as a Case Example. Journal of Social Work Education. 2005; Vol:41, No:3: 495-510.

Borys D., Pope K. Dual Relationships Between Therapist and Client: A national study of psychologists, psychiatrists, and social workers. Professional Psychology: Research and Practice. 1989; 20(5), 283-293.

Bowman V.E., Hatley L. D., Bowman R.L. Faculty-Student Relationships: The dual role controversy. Counselor Education and Supervision. 1995; 34: 232-242.

Büken N. Ö., Büken E. Tıbbi Malpraktis Konusunda Tartışmalar. Türkiye Klinikleri Journal of Medical Ethics-Law and History. 2003; 11(2): 140-147.

Brocius S., Eisenberg J., York J., Shepard H., Clayton S., Sickel B.V. The Strengths of Rural Social Workers: Perspectives on Managing Dual Relationships in Small Alaskan Communities. Journal of Family Social Work. 2013; 6: 4-19.

Cao H., Jiang J., Oh L. B., Li H., Liao X., Chen Z. A Maslow's hierarchy of needs analysis of social networking services continuance. Journal of Service Management. 2013; 24(2): 170-190.

Celenza A., Gabbard, G. O. Analysts who commit sexual boundary violations: A lost cause? Journal of the American Psychoanalytic Association. 2003; 51: 617-636.

Coleman E., Schaefer S. Boundaries of Sex and Intimacy Between Client and Counselor. Journal of Counseling and Development. 1986;64: 341-344.

Congress E. Dual Relationship In Academia: Dilemmas For Social Work Educators. Journal of Social Work Education. 1996; Vol: 32, No:3: 329-338.

Congress, E. Dual Relationship in Social Work Education: Report on a National Survey. Journal Of Social Work Education. 2001; Vol:37, No:2: 255-266.

DeJulio L. M., Berkman C. S. Nonsexual Multiple Role Relationships: Attitudes and behaviours of social workers. Ethics and Behavior. 2003; 13(1): 61-78.

Dewane C. J. Respecting Boundaries — The Don'ts of Dual Relationships, Social Work Today. 2010; Vol:10, No:1: 18.

Doyle K. Substance Abuse Counselors in Recovery: Implications for the ethical issue of dual relationships. Journal of Counseling and Development. 1997; 75: 428-432.

Duyan V. Sosyal Hizmet: Temelleri, Yaklaşımları, Müdahale Yöntemleri. Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Genel Merkezi Yayını. Ankara. 2010; Yayın No: 20.

Ebert B.W. Dual-Relationship Prohibitions: A Concept Whose Time Never Should Have Come. *Applied and Preventive Psychology*. 1997; 6: 137-156.

Ertem G, Öksel E., Akbıyık A. Hatalı Tıbbi Uygulamalar (Malpraktis) ile İlgili Retrospektif Bir İncelem. *Dirim Tıp Dergisi*. 2009; 84: 1-10.

Freud, S., Krug, S. Beyond the code of ethics, part II: Dual relationships revisited. *Families in Society*. 2002; 83(5): 483-492.

Gabbard G. O. Lessons to be Learned From the Study of Sexual Boundary Violations. *American Journal of Psychotherapy*. 1996; 50(3): 311-322.

Gökçearslan E., Gönen E. Sosyal Hizmet Uygulamalarında Etik Karar Verme Süreci. *Toplum ve Sosyal Hizmet*. 2011; Cilt:22, Sayı:2: 149-160.

Gutheil T.G., Gabbard G.O. The concept of boundaries in clinical Practice: theoretical and risk-management dimensions. *American Journal of Psychotherapy*. 1993; 150(2): 188-196.

Gümüş M. A., Eren Gümüş A. Psikolojik Danışmanın Psikolojik Danışma Sözleşmesine Dayalı Hukuksal Sorumluluğu. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 2008; 41(1): 275-297.

Herr E. L. Counseling in a Dinamic Society: Contexts and Practice for the 21st Century. 2. Basım. *American Counseling Association: Alexandria, VA;1999*, s: 1-416.

Holland, T.P., Kilpatrick A.C. Ethical Issues in Social Work: Toward a Grounded Theory of Professional Ethics. *Social Work*. 1991; Vol: 26, No: 2: 138-144.

Jacobs C. Violations of the supervisory relationship: An Ethical and Educational Blind Spot. *Social Work*. 1991; 36(2): 130-135.

Jayarathne S., Croxton T., Mattison D. Social Work Professional Standards: An Exploratory Study. *Social Work*. 1997; Vol:42, No:2, 187-198.

Kadushin A., Harkness D. Supervision in Social Work. 5. Basım. Columbia University Press: Newyork; 1992, s: 1-413.

Kagle J.D., Giebelhausen P.N. Dual Relationship and Professional Boundaries. *Social Work*. 1994; 39(2): 213-220.

Kağıtçıbaşı Ç. Yeni İnsan ve İnsanlar. 10. Basım. Evrim Yayınevi: İstanbul; 2003, s:1-463.

Karasar N. Bilimsel Araştırma Yöntemi. 31. Basım. Nobel Akademik Yayıncılık: Ankara; 2017, s:1-368.

Kasser T., Ryan R. M. A Dark Side of the American Dream: Correlates of Financial Success as a Central Life Aspiration. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1993; 65(2): 410-422.

Kasser T., Ryan R. M. Further Examining the American Dream: Differential Correlates of Intrinsic and Extrinsic Goals. *Personality and Social Psychology Bulletin*. 1996; 22: 280-287.

Keith-Spiegel P., Koocher G. Ethics in Psychology and the Mental Health Professions: Standards and Cases. Oxford University Press. 3. Baskı 2008;1-663.

Kitchener K. S. Dual Role Relationships: What makes them so problematic. *Journal of Counseling and Development*. 1988; 67: 217-221.

Knabe Blevins B. The Ethics of Dual Relationships in Higher Education. *Ethics and Behaviour*. 1992; 2(3): 151-163.

Kolbert J.B., Morgan B., Brendel J. M. Faculty and Student Perceptions of Dual Relationships Within Counselor Education: A qualitative analysis. Counselor Education and Supervision. 2002; 41: 193-206.

Kuçuradi I. Etik ve Etikler. Türkiye Mühendislik Haberleri. 2003; 423/1: 7-9.

Kula S., Çakar B. Maslow İhtiyaçlar Hiyerarşisi Bağlamında Toplumda Bireylerin Güvenlik Algısı ve Yaşam Doyumu Arasındaki İlişki. Bartın Üniversitesi İ.İ.B.F. 2015; 6(12): 191-210.

Kuzgun Y. Meslek Danışmanlığı, Uygulamalar, Kuramlar. Nobel Yayınları. Ankara: 2000; 1-382.

Mahmutoğlu A. Etik ve Ahlak: Benzerlikler, Farklılıklar ve İlişkiler. Türk İdare Dergisi. 2009; 463-464: 225-249.

Max T.N. Dual Relationships in Counselling: A Survey of British Columbian Counsellors. Canadian Journal of Counselling. 2004; Vol:38, No:1: 36-53.

Moleski S. M., Kiselica M.S. Dual Relationships: A Continuum Ranging From the Destructive to the Therapeutic. Practice and Theory. 2005;83: 3-11.

National Association of Social Workers (NASW). Code of Ethics of the National Association of Social Workers, NASW Press: Washington, DC; 1999

Oktay B. Oktay F. Psikoterapide Ciddi Bir Etik İhlal: Hasta ve Terapist Arasındaki Cinsel İlişki, SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi. 2018; 44: 103-110.

Plaut S. M. Boundary Violations in Professional Client Relationships: Overview and Guidelines for Prevention. Sexual and Marital Therapy. 1997; 12(1): 77-94.

Pope K. S. Student-Teacher Sexual Intimacy. G. O. Gabbard (Ed.), Sexual Exploitation Within Professional Relationships. American Psychiatric Press: Washington DC; 1989, s: 163-176.

Prom Boland K., Anderson S. C. Tecahing Ethical Desicion Making Using Dual Relationship Principles as a Case Example. Journal of Social Work Education. 2005; 41(3): 495-510.

Reamer, F. G. The Evolution of Social Work Ethics. Social Work. 1998; 43(6): 488-500.

Reamer, F. G. Boundary Issues in Social Work: Managing Dual Relationship. Social Work. 2003; 48(1): 121-133.

Roberts L. W., Battaglia J., Epstein R. S. Frontier ethics: Mental health care needs and ethical dilemmas in rural communities. Psychiatric Services. 1999; 50(4): 497-503.

Rupert P. A., Holmes D.L. Dual Relationship in Higher Education: Professional and instituonal guidelines. The Journal of Higher Education. 1997; 68(6): 660-678.

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Genel Merkezi, Sosyal Hizmet Mesleğinin Etik İlkeleri ve Sorumlulukları, Ankara, 2004.

Siviş Çetinkaya R., Kararımak Ö. Psikolojik Danışman Eğitiminde Süpervizyon. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi. 2012; 4(37): 107-121.

Sonne J.L. Multiple Relationships: Does the new ethics code answer the right questions? Professional Psychology: Research and Practice. 1994; 25: 336-343.

Speight S. L. An Exploration of Boundaries and Solidarity in Counseling Relationships. The Counseling Psychologist. 2012; 40(1): 133–157.

Sullivan L. E., Ogloff J. R. P. Appropriate Supervisor-Graduate Student Relationships. Ethics and Behavior. 1998; 8: 229-248.

T.C. Resmi Gazete. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu. Tarih:12 Ekim 2004. Sayı: 25611.

T.C. Resmi Gazete. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu. Tarih: 23 Temmuz 1965. Sayı:12056.

T.C. Resmi Gazete. Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik. Tarih:13 Nisan 2005. Sayı:25785.

Topses G. Elseverlik (Alturizm) ve Benseverlik (Egoizm) Ölçeğiyle İlgili Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education. 2012; vol: 1, Issue 2: 60-71.

Voltan Acar N. Grupla Psikolojik Danışma İlke ve Teknikleri. 3. Basım. Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti: Ankara; 2001, s: 1-135.

Yakın D. Bağımlı Kişilik Örüntüsü ve Terapötik İşbirliği: Şema Odaklı Bilişsel Davranışçı Terapi Uygulaması. AYNÄ Klinik Psikoloji Dergisi. 2014; 1(2): 1-13.

10.EKLER

EK 1. YÖNETİM KURULU KARARI

T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÖNETİM KURULU KARAR ÖRNEĞİ

Karar Tarihi	Toplantı Sayısı	Karar Sayısı
20.04.2018	15	29

Karar 29- Sosyal Hizmet Anabilim Dalı 151358012 numaralı tezli yüksek lisans programı öğrencisi İlknur KAZER CANBULAT'ın tez konusunun etik kurul onayı alınması kaydı ile "Sosyal Hizmet Anabilim Dalı'nda Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi" olarak belirlenmesine **OY BİRLİĞİ** ile karar verildi.

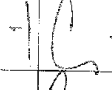
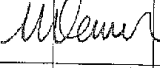
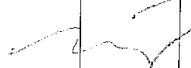
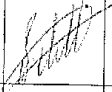
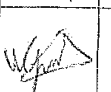
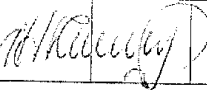
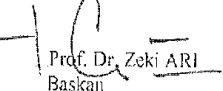
e-imzalıdır Prof. Dr. Ayşe AKTAŞ Enstitü Müdürü	
e-imzalıdır Doç. Dr. Elgin TÜRKÖZ ULUER Müdür Yardımcısı	e-imzalıdır Prof. Dr. Necip KUTLU Üye
Katılmadı Prof. Dr. Sezgi ÇINAR PAKYÜZ Üye	e-imzalıdır Doç. Dr. Murat TAŞ Üye
e-imzalıdır Aynur PALAMUTÇUOĞLU Enstitü Sekreteri	

Aslı Gribirdi
16/08/2018

Doç. Dr. Elgin TÜRKÖZ ULUER
Enstitü Sekreteri V.

Ek 2: ETİK KOMİSYON KARARI

T.C.
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Tıp Fakültesi Sağlık Bilimleri Etik Kurulu
Karar Formu

KARAR TARİH / NO	09 / 05 / 2018 / 20.478.486 -						
ARAŞTIRMANIN ADI	Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi						
SORUMLU ARAŞTIRMACI	Prof. Dr. Fatih ŞAHİN - Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü						
ARAŞTIRMA EKİBİ	İlknur CANBULAT						
ARAŞTIRMANIN NİTELİĞİ	UZMANLIK TEZİ ☐		YÜKSEK LİSANS--DOKTORA TEZİ ☒		AKADEMİK AMAÇLI ☐		
DEĞERLENDİRİLEN BELGELER	20/ 04 / 2018 / Tarih ve 20041 sayılı; araştırma dosyası						
KARAR BİLGİLERİ	Araştırma dosyası incelenmiş, bilimsel ve etik açıdan UYGUN olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.						
Unvanı/Adı/Soyadı		Araştırma ile İlgili Olan Üye	Toplantıya Katılmayan Üye	Unvanı/Adı/Soyadı		Araştırma ile İlgili Olan Üye	Toplantıya Katılmayan Üye
Prof. Dr. Zeki ARI Tıbbi Biyokimya AD		☐	☐	Doç. Dr. Serdar TOK Spor Bilimleri Fakültesi		☐	☐
Prof. Dr. Murat DEMET Psikiyatri AD		☐	☐	Dr. Öğr. Üyesi Selim ALTAN Tıbbi Etik AD		☐	☐
Prof. Dr. Betül ERSOY Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD		☐	☐	Dr. Öğr. Üyesi Nurgül Güngör TAVŞANLI Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü		☐	☐
Doç. Dr. Beyhan Cengiz ÖZYURT Halk Sağlığı AD	-----	☐	☒	Mukadder YILMAZER Avukat	-----	☐	☒
Doç. Dr. Tuğba ÇAVUŞOĞLU Farmakoloji AD		☐	☐	Şivil Üye Hüseyin TUNÇAY		☐	☐
Etik Kurulumuzun kararı yukarıda belirtilmiştir. Araştırmanız Her Hangi Bir Aşamada Etik Kurulumuzun "İzleme - Denetleme" Görevi Gereği Lüzumu Halinde Haberli / Habersiz Olarak Denetlenebilir. Araştırma Başvuru Formunun Taahhütname - Bölümü E kısmında belirtilmiş olan hususların dikkate alınarak istenilen bilgilerin Etik Kurulumuza zamanında iletilmesi konusunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim. Prof. Dr. Zeki ARI Başkan							

Ek 3. TEZ ÇALIŞMASI UYGULAMA İZİN YAZILARI

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 14267719-302.14.01-E.39299
Konu : İlknur KAZER CANBULAT hk.

13.06.2018

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : a) Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nün bila tarihli ve 28233352-302.08.01 sayılı yazısı.
b) Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı'nın 11/06/2018 tarih ve 46732005-044-E.2822 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi İlknur KAZER CANBULAT'ın "Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi" başlıklı tez çalışmasını Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakültesinde yapabilmesi hakkında ilgili Fakülte Dekanlığı'ndan alınan 11/06/2018 tarih ve 46732005-044-E.2822 sayılı yazı ve ekinin birer örneği ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize saygı ile arz ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Ayhan ELMALI
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek : Yazı ve ekinin birer örneği (2 sayfa)

BELGENİN ASLI
ELEKTRONİK İMZALIDIR
14.06/2018

Erol BOLAT
Memur

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BSHCFYLZUPYZZIYSLTC Belge Takip Adresi : <http://belgedogrulama.ankara.edu.tr>
Tandoğan Yerleşkesi Döğol Caddesi 06100 Tandoğan/Ankara /ANKARA
Telefon No: 0312 214 13 50 Belgegeçer No: 0312 223 43 67
e-posta: auogrisli@ankara.edu.tr Twitter: @AnkaraUni

Bilgi için: Duygu ÜYĞÜR
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No: 0312 214 13 50-6163

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı
Fakülte Sekreterliği

Sayı : 46732005-044-E.2822

11.06.2018

Konu : İlknur KAZER CANBULAT'ın Tez
Çalışması Hakkında

ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : Ankara Üniversitesi Rektörlüğü (Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)'nın 30.05.2018 tarihli ve 14267719-302.14.01-E.34780 sayılı yazısı.

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı tezli yüksek Lisans programı öğrencisi İlknur KAZER CANBULAT'ın "Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (ikili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi" başlıklı tez çalışması kapsamında Sosyal Hizmet Bölümünde uygulama yapma isteği hakkındaki Bölüm görüşü ekte sunulmuş olup, veri toplanmasının araştırmacı tarafından yapılması ve akademisyenlerin araştırmaya katılmayı kabul etmeleri koşuluyla çalışmanın yapılması Dekanlığınız tarafından uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini saygılarımla arz ederim.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Serkan YILMAZ
Dekan V.

Ek : Sosyal Hizmet Bölüm Görüşü

Not: 5970 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır

Aktaş Mahallesi Plevne Caddesi No:5 06080 Atındağ / ANKARA
Telefon No: 0312 319 14 50/1101 Belge Geçer No: -
e-posta: - internet adresi: -

Bilgi için: ALİM ŞAHİN
Memur

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Rektörlük

Sayı : 35853172-300
Konu : İlknur KAZER CANBULAT Hk.

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 28.09.2018 tarihli ve 255002 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sağlık Bilimler Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi **İlknur KAZER CANBULAT**'ın "**Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi**" başlıklı tezi kapsamında Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalımızda Görevli Akademisyenler ile yapacağı Yüksek Lisans Tezi kapsamındaki çalışması uygun görülmüştür.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. A. Haluk ÖZEN
Rektör

Evrakın elektronik imzalı suretine <https://belgedogrulama.hacettepe.edu.tr> adresinden 47a2dc55-0d08-448a-8048-023a8bd5aa1c kodu ile erişebilirsiniz. Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Hacettepe Üniversitesi Rektörlük 06100 Sıhhiye-Ankara
Telefon: 0 (312) 305 3001-3002 Faks: 0 (312) 311 9992 E-posta: yazimd@hacettepe.edu.tr İnternet
Adresi: www.hacettepe.edu.tr

Kenan ÇIRPAN

T.C.
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : 75265783-44-6267
Konu : Anket Uygulama İzni

06.09.2018

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : (a) 23.05.2018 tarihli ve 28233352-302.08.01-13173 sayılı yazınız.
(b) Üniversitemiz Etik Kurulu' nun 13.08.2018 tarihli ve 232 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazınızda belirtilen konu hakkında Üniversitemiz Etik Kurulu' nun ilgi (b) yazısı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Metin DOĞAN
Rektör

Ek: İlgi (b) yazı sureti (1 sayfa)

T.C.
ANKARAYILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
ETİK KURULU

Sayı : 232
Konu : Anket İzni

13/08/2018

GENEL SEKRETERLİK MAKAMINA

İlgi: Genel Sekreterliğin 29.05.2018 tarih ve 4116 sayılı yazısı.

İlgili yazıya istinaden İlknur KAZER CANBULAT'ın "Sosyal Hizmet anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (ikili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi" başlıklı tez çalışmasına ilişkin veri toplama talebi Etik Kurulumuzca değerlendirilmiş ve Üniversitemizden veri toplanmasında etik açıdan bir engel görülmediğinden talebi uygun bulunmuştur. Ancak, bu onay yalnızca etik açısından değerlendirilmiş olup idari izni kapsamamaktadır. İlgili birimlerden izin alınması gerekmektedir

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Cem Şafak ÇUKUR
Etik Kurul Başkanı

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 19087896-300-E.34822
Konu : Araştırma İzni (İlknur KAZER
CANBULAT)

28/05/2018

REKTÖRLÜK MAKAMINA
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına

İlgi : 28/05/2018 tarihli ve 48178250-300-E.34613 sayılı yazınız.

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programına Öğrencisi İlknur KAZER CANBULAT'ın "**Sosyal hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi**" adlı tez çalışmasını Fakültemiz Sosyal Hizmet Bölümü öğretim üyeleri ve öğretim elemanlarına yapmaları Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

e-imzalıdır

Prof. Dr. İsmihan İlknur UYSAL
Dekan

Adres: Büyük İhsaniye Mah. Kazım Karabekir Cad. No.82 Selçuklu/KONYA
Telefon: 0332 320 40 49 Faks: 0332 320 40 59 Elektronik Ağ: <http://www.konya.edu.tr>

Ömer YÜKSEK
Dahili: 2127

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi: <https://ebyssorgu.konya.edu.tr> adresinden C9B0-B3ZD-8M50 kodu ile yapılabilir.

T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 32585336-044-
Konu : Anket Uygulama İzni (İlknur Kazer
Canbulat)

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 29/05/2018 tarihli ve E.7404 sayılı yazı.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörlüğünün, Enstitünüz yüksek lisans öğrencisi İlknur Kazer Canbulat'ın "Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi" adlı uygulama isteminin Üniversiteleri Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü öğretim üyeleri ve öğretim elemanlarına uygulanmasına ilişkin ilgi yazısı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Fadıl AYKUT
Daire Başkanı V.

Ek: Araştırma İzni (İlknur KAZER CANBULAT) (2 sayfa)

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 48178250-300-E.7404
Konu : Araştırma İzni (İlknur KAZER
CANBULAT)

29/05/2018

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 23/05/2018 tarihli ve 28233352-13173 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi İlknur KAZER CANBULAT'ın "Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi" adlı tezi kapsamında uygulama yapma isteğinin uygun görüldüğüne ilişkin Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı'nın 28.05.2018 tarih ve E.34822 sayılı yazısı ekte gönderilmiştir. Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır

Prof.Dr. Tahir YÜKSEK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: Resmi Yazı (1 Sayfa)

ELEKTRONİK İMZA
22.05.2018
Özlem ŞENER

Adres: Nıgıntay Mah. Dr. M. Halisi Baybal Cad. No 12 Kat:18 Posta Kodu:42060 Seğirçik KONYA
Telefon: 0332 221 06 00 Faks: 0332 236 21 85 Elektronik Ağı: <http://www.konya.edu.tr>

Gül Hümeyra ARSLAN

0332 221 06 08

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <https://ehyssaorga.konya.edu.tr> adresinden D9BV-KO42-SMD9 koda ile yapılabilir.

T.C.
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : 76250085-302.08.01-
Konu : Tez Proje Çalışması Uygulama İzni
Hk. İlknur KAZER CANBULAT

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü)

İlgi : 23/05/2018 tarihli ve 28233352-302.08.01-E.11234 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi İlknur KAZER CANBULAT'ın "*Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi*" başlıklı tez çalışması yapma talebi Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığınca incelenmiş olup, Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.
Bilgilerinize arz ederim.

e-imzalıdır
Prof.Dr.Osman ÇAĞLAYAN
Rektör Yardımcısı

Evrak Doğrulamak İçin : <http://dogrulama.kku.edu.tr/envision.sorgula/belgedogrulama.aspx?V=BE6L3H4Y2>

Merkez Yerleşke 71450 Yahşihan/Kırıkkale
Telefon No: 0 (318) 357 42 42 Faks: 0 (318) 357 30 41
E-Posta: genelsekreterlik71kku@gmail.com İnternet
Adresi: www.kku.edu.tr

Bilgi için: Zafer DİNÇER
Unvan: Memur
Telefon No: 1628

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 78783421-100/
Konu : Eğitim - Öğretim İşleri (Genel)

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

İlgi : 23/05/2018 tarihli, 13173 sayılı ve "Tez Proje Çalışması Uygulama İzni Hk. İlknur KAZER CANBULAT" konulu yazı

Enstitünüz Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrenciniz İlknur KAZER CANBULAT'ın "Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi "başlıklı tez çalışmasını Enstitümüzde yapma talebi, Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Başkanlığı'nın da görüşü doğrultusunda uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi arz/rica ederim.

Prof.Dr. Recep TARI
Enstitü Müdürü

Evrak Doğrulamak İçin : https://ebys.kocaeli.edu.tr/enVision/Validate_Doc.aspx?V=BEACKF738

Enstitü Sekreterliği Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kocaeli Üniversitesi Umuttepe Yerleşkesi 41380, Kocaeli
Tel:+90 (262) 303 17 52 Faks:+90 (262) 303 17 53
E-Posta :sosbil@kocaeli.edu.tr Elektronik Ağ :<http://sbe.kocaeli.edu.tr/>

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 36289645/302.08.01/
Konu : Tez Proje Çalışması Uygulama
İzni Hk. (İlknur KAZER
CANBULAT)

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 23.05.2018 tarihli ve E.13173 sayılı yazınız.
b) Sosyal Hizmet EABD'nin 30.05.2018 tarihli ve E.21928 sayılı yazısı.

Enstitünüz Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi İlknur KAZER CANBULAT'ın "Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi" başlıklı tez çalışmasını Sosyal Hizmet Enstitü Anabilim Dalımızda yapma talebi uygun görülmüştür.
Bilgilerinizi arz ederim.

Doç.Dr. Mükerrerrem Bedizel AYDIN
Müdür Vekili

Evrakı Doğrulamak İçin : <http://193.140.253.232/envision.Sorgula/BelgeDogrulama.aspx?V=BELC4C4MD>

Yazı İşleri Birimi Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 54187 Serdivan
SAKARYA
Tel:0264 295 5544 Faks:0264 295 5562
E-Posta :sbe@sakarya.edu.tr Elektronik Ağ :www.sbe.sakarya.edu.tr

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 25669789-044/
Konu : Anket İzni (İlknur KAZER
CANBULAT)

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 23/05/2018 tarih ve 28233352-302.08.01-13173

Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi İlknur KAZER CANBULAT'ın "Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi "başlıklı tez çalışması ile ilgili Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığının 29/05/2018 tarih ve 60249463-044-E.57769 sayılı yazısı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Ahmet Kağan KARABULUT
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek :Yazı (1 Sayfa)

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 60249463-044/
Konu : Anket İzni

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 24/05/2018 tarihli, 56255 sayılı yazı

İlgi yazınıza istinaden; Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi İlknur KAZER CANBULAT'ın "Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi" başlıklı tez çalışmasını Fakültemiz Sosyal Hizmet Bölümünde uygulaması Dekanlığımızca uygun bulunmuştur.
Gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Hasan Hüseyin DÖNMEZ
Dekan V.

T.C.
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Edebiyat Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 81011618-302.08.01-E.5955
Konu : Tez Proje Çalışması Uygulama İzni
Hakkında

30/05/2018

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 22.05.2018 tarih ve 46027 sayılı yazınız.

İlgi yazı gereği, Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi İlknur KAZER CANBULAT'ın "Sosyal Hizmet Anabilim Dalında Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi" başlıklı tez çalışmasını Fakültemiz Sosyal Hizmet Bölümünde yapması Dekanlığımızca uygundur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Prof.Dr. Ünal KILIÇ
Rektör Yardımcısı

Ek:Tez Proje Çalışması Uygulama İzni Hk. İlknur KAZER CANBULAT (1) (36 sayfa)

Evrak Doğrulamak İçin : <http://193.140.145.81/enVision/Dogrula/AM3K291>

Adres: SivasCumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanlığı Sivas
Telefon:0 346 219 1010 Faks:0 346 219 1819
e-Posta:edebiyatfak@cumhuriyet.edu.tr Elektronik Ağ:www.cumhuriyet.edu.tr

Bilgi için: Canan MERAL
Unvanı: Sürekli İşçi

Evrak Tarih ve Sayısı: 16/10/2018-E.88520

T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 32585336-302.08.01-
Konu : Tez Çalışması (İlknur Canbulat)

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 12/10/2018 tarihli ve 1800035698 sayılı yazı.

Yalova Üniversitesi Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığının, Enstitünüz Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans programı öğrencilerinden İlknur Canbulat'ın tez çalışmasına ilişkin ilgi yazısı ekte gönderilmektedir.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Fadıl AYKUT
Daire Başkanı V.

Ek: Tez Proje Çalışması İzni Hk. İlknur KAZER CANBULAT (1 sayfa)

Adres: Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Yerleşkesi 45140 - Yunusene/Manisa
Telefon: (0 236) 2011000 Faks: (0 236) 2011441
E-Posta: ogrenci@cbu.edu.tr Elektronik Ağ: http://ogrencisleri.cbu.edu.tr

Bilgi İçin: Duygu Güneştürkmen
Unvanı: Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır

T.C.
YALOVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : 76051854-302.08.01-E.1800035698
Konu : Tez Proje Çalışması İzni Hk.
İlknur KAZER CANBULAT

12/10/2018

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 23.05.2018 tarihli ve 28233352-302.08.01.04.01/13173 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans programı öğrencisi İlknur KAZER CANBULAT 'ın "Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Görevli Akademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi " başlıklı tez çalışmasını Üniversitemiz İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü öğretim üyeleri ile yapma talebi uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Suat CEBECİ
Rektör

Belge Doğrulama İçin: <http://ubs.yalova.edu.tr/ERMS/Record/ConfirmationPage/Index> adresinden M74FA4E kodu girerek belgeyi doğrulayabilirsiniz.

Adres : Yalova Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire
Başkanlığı Çınarcık Yolu 3.Km Merkez Yerleşke
77100 / Yalova
e-posta : didem.saritas@yalova.edu.tr

Bilgi İçin İrtibat : Didem Sarıtaş - Memur
Telefon : (0 226) 8155764
Belgeçer No : (0 226) 8155774
İnternet Adresi :

1800035698 numaralı belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince Suat Cebeci tarafından 12.10.2018 tarihinde güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ek 4.ANKET FORMU

SOSYAL HİZMET ANABİLİM DALINDA GÖREVLİ AKADEMİSYENLERİN DUAL (İKİLİ) İLİŞKİLERE YÖNELİK GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİNE YÖNELİK ANKET

Değerli katılımcı,

Bu araştırma, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Hizmet Anabilim Dalı yüksek lisans programı kapsamında yapılmaktadır. Araştırmanın amacı, sosyal hizmet bölümünde görevli akademisyenlerin eski ve mevcut öğrencileri ile ikili ilişkilerle yönelik düşüncelerini değerlendirmektir. Araştırmaya katılmak gönüllük esasına dayalıdır. Araştırma kapsamında İç Anadolu ve Marmara Bölgesinde yer alan Sosyal Hizmet eğitimi veren üniversitelerde görevli toplam 165 akademisyene ulaşmak amaçlanmaktadır.

2 bölümden oluşan anketin objektif bir şekilde cevaplanması ve gizlilik esası nedeniyle kimlik bilgilerinize erişilmesine sebep olabilecek hiçbir soruya yer verilmemiş olup, anket verileri sadece bu araştırma kapsamında kullanılacaktır.

Değerli katkılarınız ve işbirliğiniz için şimdiden teşekkür ederim.

Anketin Doldurulduğu Tarih:

Anket No:

1. Bölüm: Sosyo-Demografik Bilgiler

1- Cinsiyetiniz:	☐ Kadın ☐ Erkek
2- Yaşınız:	
3- Medeni Durum:	☐ Evli ☐ Bekar ☐ Boşanmış ☐ Eşi vefat etmiş
4- Mezun Olunan Lisans Programı	☐ Sosyal Hizmet ☐ Psikoloji ☐ Sosyoloji ☐ Çocuk Gelişimi ☐ PDR ☐ Diğer (Belirtiniz)
5- Ünvan	☐ Araştırma Görevlisi() Dr. ☐ Yrd. Doç. Dr. ☐ Doç. Dr. ☐ Prof. Dr.
6- Sosyal hizmet etiği konusunda eğitim aldınız mı? (Hizmetiçi eğitim, ders, sertifikasyon programı, çalıştay, vb.)	☐ Evet ☐ Hayır
7- Kaç yıldır akademik ortamda çalışmaktasınız?	

2. Bölüm: Akademik Ortamdaki İkili İlişkilere Yönelik Davranış Örnekleri

Akademik ortamdaki ikili ilişkilere yönelik aşağıda ifade edilen davranış örneklerinin sizin için etik açıdan uygunluğunu "Kesinlikle Katılmıyorum", "Katılmıyorum", "Kararsızım", "Katılıyorum" ve "Kesinlikle Katılıyorum" seçenekleri arasında değerlendiriniz.

Davranış Örnekleri (Örnekleri)	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1- Mevcut öğrencileri meslekle ilgili bir işe (asistanlık, projelerde görev vermek vb.) almak etik açıdan uygundur.					
2- Eski öğrencileri meslekle ilgili (asistanlık, projelerde görev vermek vb.) bir işe almak etik açıdan uygundur.					
3- Mevcut öğrencilere meslek dışı -profesyonelilik içermeyen- bir iş (çocuk bakıcılığı, boyacılık vb.) vermek etik açıdan uygundur.					
4- Eski öğrencilere meslek dışı -profesyonelilik içermeyen- bir iş (çocuk bakıcılığı, boyacılık vb.) vermek etik açıdan uygundur.					
5- Mevcut öğrenci ile duygusal ilişki yaşamak etik açıdan uygundur.					
6- Eski bir öğrenci ile duygusal ilişki yaşamak etik açıdan uygundur.					
7- Mevcut öğrenci ile sosyal- kişisel (dostluk kurmak, ev ziyaretlerinde bulunmak vb.) ilişki kurmak etik açıdan uygundur.					
8- Eski öğrenci ile sosyal- kişisel (dostluk kurmak, ev ziyaretlerinde bulunmak vb.) ilişki kurmak etik açıdan uygundur.					
9- Mevcut öğrenci ile sosyal-grup aktivitelerine (düğün, davet vb. etkinlikler) katılmak etik açıdan uygundur.					
10- Eski öğrenci ile sosyal grup aktivitelerine (düğün, davet vb. etkinlikler) katılmak etik açıdan uygundur.					
11- Mevcut öğrencilere eğitim dışı konularda (özel hayat, iş girişi, inanç, politika vb.) danışmanlık yapmak etik açıdan uygundur.					
12- Eski öğrencilere eğitim dışı konularda (özel hayat, iş girişi, inanç, politika vb.) danışmanlık yapmak etik açıdan uygundur.					
13- Mevcut öğrencilerin aynı zamanda terapisti olmak etik açıdan uygundur.					
14- Eski öğrencilerin aynı zamanda terapisti olmak etik açıdan uygundur.					

Davranış Önergeleri (Örnekleri)	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
15- Mevcut öğrenciler ile akademik çalışma yapmak etik açıdan uygundur.					
16- Eski öğrenciler ile akademik çalışma yapmak etik açıdan uygundur.					
17- Mevcut öğrencilerden hediye kabul etmek etik açıdan uygundur.					
18- Eski öğrencilerden hediye kabul etmek etik açıdan uygundur.					
19- Mevcut öğrenciler ile fiziksel temas (sarılmak, kucaklamak) kurmak etik açıdan uygundur.					
20- Eski öğrenciler ile fiziksel temas (sarılmak, kucaklamak) kurmak etik açıdan uygundur..					
21- Mevcut öğrencilere kişisel cep telefonu numarası vermek etik açıdan uygundur.					
22- Eski öğrencilere kişisel cep telefonu numarası vermek etik açıdan uygundur.					
23- Öğrencilerin yanında argo kelimeler kullanmak etik açıdan uygundur.					
24- Mevcut öğrencilerle dini ya da siyasi konular gibi ders dışı konular hakkında konuşmak etik açıdan uygundur.					
25- Eski öğrencilerle dini ya da siyasi konular gibi ders dışı konular hakkında konuşmak etik açıdan uygundur.					
26- Ekonomik sıkıntı yaşadığı bilinen mevcut öğrencilere ekonomik yardımda bulunmak etik açıdan uygundur.					
27- Ekonomik sıkıntı yaşadığı bilinen eski öğrencilere ekonomik yardımda bulunmak etik açıdan uygundur.					
28- Yakınları, akrabaları, eski müracaatçıları yöneticisi olunan akademik programa öğrenci ya da eğitmeni olarak kabul etmek etik açıdan uygundur.					

Ek 5. ALINTI RAPORU

T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS ORJİNALLİK RAPORU

SOSYAL HİZMET ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tez Adı:Sosyal Hizmet Anabilim Dlında Görevli kademisyenlerin Dual (İkili) İlişkilere Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin Değerlendirilmesi

Tezime ilişkin 07/05/2019 tarihinde yapılan Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezin benzerlik oranı % 6.'dır.

Belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Adı Soyadı :İlknur CANBULAT
Öğrenci No :151358012
Anabilim Dalı : Sosyal Hizmet
Programı : Yüksek Lisans

08.05.2019

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.

(Prof.Dr.Fatih SAHİN)

Açıklamalar

- 1-Tez Çalışması Orijinallik Raporu (TÇÖR), TURNITIN İntihal Tespit Programı kullanımı için kişisel hesap alma hakkı bulunan tez danışmanları, Enstitülerde görevlendirilen personeller, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nda görevlendirilen kütüphaneciler tarafından alınır.
- 2-Sayfa sayısı 400'den az olan tezler için tez savunmasından önce ve başarılı olması durumunda düzeltmelerden sonra olmak üzere 2 kez TÇÖR alınır.(400 sayfadan fazla olan tezler 400 ve katları şeklinde bölünerek Turnitin veri tabanına yüklenmesi gerekmektedir. Bu gibi durumlarda benzerlik oranının hesaplanmasına ilişkin detaylı forma, kütüphane web sayfasında bulunan Turnitin kullanım kılavuzlarının altından erişilebilir.)
- 3-TÇÖR, tezin yalnızca Kapak Sayfası, Giriş, Ana Bölümler ve Sonuç bölümlerinden oluşan kısmının tek bir dosya olarak intihal tespit programına yüklenmesi ile alınır.
- Programa yükleme yapılırken Dosya Başlığı (documenttitle) olarak tez başlığının tamamı, Yazar Adı (author'sfirst name) olarak öğrencinin adı, Yazar Soyadı (author'slast name) olarak öğrencinin soyadı bilgisi yazılır.
- 4- TURNITIN İntihal tespit programına yüklenen dosyanın süreçlenmesinde, ilgili programdaki filtreleme seçenekleri aşağıdaki şekilde ayarlanır: - Kaynakça hariç, - Alıntılar hariç, - 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (Limit match size to 5 words)
- 5-İsteğe bağlı ayarlar kısmından; "Ödevleri şuraya gönder?" seçeneği mutlaka DEPO YOK şeklinde işaretlenmesi gerekmektedir;aksi durumda aynı tezin ikinci kez yüklenmesi durumunda benzerlik %100 çıkacaktır ve depodan tezi silmek çok uzun süre gerektirecektir.
- 6- Raporlama işlemi tamamlandıktan sonra, kaydedilmiş olan ekranın görüntüsünü sağ üst köşesinde yüzdelik sayı olarak belirtilen "benzerlik oranı," raporlamaya tabi tutulmuş olan dosyanın "toplam sayfa sayısı" ve raporlama işleminin yapıldığı "tarih" bilgisi, "Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orijinallik Raporu" formuna işlenir.
- 7- Benzerlik oranında tüm sorumluluk öğrenciye aittir.
- 8-Tez savunma sınavı sonrasında başarılı bulunan öğrenci, tez savunma sınavı tarihi sonrasında tezde yapılmış muhtemel değişiklikleri içeren dosya kullanılarak alınmış ikinci bir intihal raporundaki bilgiler kullanılarak hazırlanmış ve tez danışmanı tarafından onaylanarak imzalanmış ikinci bir "Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orijinallik Raporu"nu Enstitüye teslim etmekle yükümlüdür.
- 9-Turnitin Hakkında Bilgiler: <http://kutuphane.cbu.edu.tr/turnitin.9370.tr.html>

11.ÖZGEÇMİŞ

Adı	İlknur	Soyadı	Canbulat
Doğum Tarihi	04.05.1990	Doğum Yeri	Manisa
Uyruğu	T.C.	Tel	05547626789
E-mail	ilknurkazer@hotmail.com		

Eğitim Düzeyi

	Mezun Olduğu Kurumun Adı	Mezuniyet Yılı
Doktora/Uzmanlık	-	-
Yüksek Lisans	-	-
Lisans	Ankara Üniversitesi-Sosyal Hizmet	2012
Lise	Manisa Cumhuriyet Süper Lisesi	2008

İş Deneyimi

Görevi	Kurum	Süre/Yıl
Gönüllü	Foundation of Windmill (Polonya) Gündüzlü Rehabilitasyon Merkezi	2012-2013
Sosyal Çalışmacı	Kütahya Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	2013-2015
Sosyal Çalışmacı	İzmir Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	2015-2018

Yabancı Dilleri	Okuduğunu Anlama*	Konuşma*	Yazma*
İngilizce	Orta	Orta	Orta

Yabancı Dil Sınav Notu*								
YDS	ÜDS	IELTS	TOEFL IBT	TOEFL PBT	TOEFL CBT	FCE	CAE	CPER
50								

	Sayısal	Eşit Ağırlık	Sözel
ALES	75,88	76,51	68,75

Program	Kullanma Becerisi
Microsoft Office	Çok iyi

